

Osakesäästötilien kulu- ja ominaisuus- vertailu 2021

Ada Tuhkanen

Opinnäytetyö, AMK

Marraskuu 2021

Liiketalouden ala

Tradenomi (AMK), liiketalouden tutkinto-ohjelma

Tuhkanen, Ada

Osakesäästötilien kulu- ja ominaisuusvertailu 2021

Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Marraskuu 2021, 83 sivua.

Liiketalouden ala. Liiketalouden tutkinto-ohjelma, Tradenomi. Opinnäytetyö, AMK.

Julkaisun kieli: suomi

Verkkojulkaisulupa myönnetty: kyllä

Tiivistelmä

Osakesäästötili on yksityissijoittajille tarkoitettu tili, jonka sisällä pörssiosakkeilla voi käydä kauppaa ilman välittämiä veroseuraamuksia. Suomessa osakesäästötilin on voinut avata vuoden 2020 tammikuusta alkaen. Tilillä halutaan edistää kotitalouksien ja piensijoittajien säästämistä ja sijoittamista, sekä lisätä sijoitusmuotojen tarjontaa.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli, selvittää minkälaisia yhtäläisyyksiä ja eroja osakesäästötilien välillä on. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää, minkälaisille sijoittajille eri palveluntarjoajien osakesäästötilit voisivat olla paras valinta. Tutkimuksella pyrittiin tuomaan alustavaa ohjenuoraa sijoittajille osakesäästötilien valintaan. Lisäksi lukijalle pyrittiin tutkimuksen avulla tarjoamaan yleiskäsitys osakesäästötilin toimintaperiaatteesta.

Tutkimuksen teoreettisessa viitekehyksessä käytiin aluksi läpi sijoittamiseen liittyviä yleisiä käsitteitä ja sijoitusinstrumentteja. Tämän jälkeen teoria painottui osakesäästötiliin. Opinnäytetyö toteutettiin kvalitatiivisena vertailevana tutkimuksena. Tutkimuksessa käytettiin aineistonkeruumenetelmänä sekundääristä dataa. Aineisto kerättiin kuuden osakesäästötiliä tarjoavan palveluntarjoajan verkkosivuilta.

Tutkimustuloksista ilmeni, että osakesäästötilien välillä on sekä kulu, että ominaisuuseroja. Kuukausi- ja toimenpidemaksut eivät eronneet juurikaan palveluntarjoajien välillä. Sen sijaan välityspalkkioista löydettiin suurta vaihtelevuutta. Merkittävimmät ominaisuuserot löydettiin kaupankäyntipalveluista ja tarjolla olevien markkinoiden määrästä. Tutkimuksessa ei löydetty palveluntarjoajaa, jonka osakesäästötili olisi ylivoimaisesti edullisin tai ominaisuuksiltaan muut päihittävä. Tutkimuksessa onnistuttiin kuitenkin löytämään erilaisiin sijoitustyypeihin sopivia palveluntarjoajia.

Ennen osakesäästötilin avaamista sijoittajan kannattaa käyttää aikaa itselleen sopivimman palveluntarjoajan löytämiseksi. Sopivimman palveluntarjoajan löytäminen ei ole välttämättä yksiselitteistä. Voi olla, että sijoittaja joutuu palveluntarjoajaa valitessaan tekemään kompromisseja ominaisuuksien ja edullisimpien välityspalkkioiden välillä.

Avainsanat (asiasanat)

osakesäästötili, osakesijoittaminen, osake, sijoittaminen, verotus, kulut, vertailevatutkimus, laadullinen tutkimus

Muut tiedot (salassa pidettävät liitteet)

Tuhkanen, Ada

Expense and feature comparison of share savings accounts 2021

Jyväskylä: JAMK University of Applied Sciences, November 2021, 83 pages.

Business Administration. Degree Programme in Business Administration. Bachelor's thesis.

Permission for web publication: Yes

Language of publication: Finnish

Abstract

Share savings accounts are accounts for private investors. In account listed shares can be traded without direct tax consequences. In Finland, it has been possible to open a share savings account since January 2020. The purpose of the account is to promote the savings and investments of households and small investors and increase the supply of investment forms.

The purpose of the thesis was to find out what kind of similarities and differences there are between share savings accounts. Moreover, the purpose was to find out for which type of investors the savings accounts of different service providers could be the best choice. The aim of the study was to provide a preliminary guideline for investors to choose a share savings account. In addition, the aim of the study was to provide an overview of the principle of a share savings account for the reader.

In the beginning of the thesis the theoretical framework concentrated on general investment concepts and instruments. After that theory focused on the share savings account. The research method of the thesis was qualitative comparative study. Secondary data was used as the data collection method in the thesis. The material was collected from the websites of six service providers who offers share savings accounts.

The research results showed that there are both expense and feature differences between the share savings accounts. Monthly fees and the costs of measures did not differ much between service providers. Instead, there was found large variability in brokerages. The most significant feature differences were found in trading services and the number of available markets. The study did not find a service provider whose share savings account would be by far the cheapest or features would be much better than others. The study succeeded in finding suitable service providers for different investment styles.

Before opening a share savings account, the investor should take the time to find the most suitable service provider. Finding the most suitable service provider may not be unequivocal. When choosing a service provider, an investor may have to make compromises between features and the lowest brokerages.

Keywords/tags (subjects)

share savings account, share investing, share, investing, taxation, expense, qualitative research, comparative research

Miscellaneous (Confidential information)

Sisältö

1	Johdanto	3
2	Tutkimusasetelma	4
2.1	Tutkimusongelma ja -kysymykset	5
2.2	Tutkimusote ja -menetelmä	6
2.3	Aineistonkeruu- ja analyysimenetelmä	7
2.4	Luotettavuus	8
2.5	Aikaisemmat tutkimukset	9
3	Säästäminen ja sijoittaminen	11
3.1	Portfolioteoria	11
3.2	Tuotto ja riski.....	12
3.3	Hajauttaminen.....	14
3.4	Verotus	15
3.5	Sijoitusinstrumentit.....	19
3.5.1	Osakkeet	19
3.5.2	Korkosijoittaminen	22
3.5.3	Rahastosijoittaminen	24
4	Osakesäästötili	27
4.1	Yleistä osakesäästötilistä.....	28
4.2	Osakesäästötilin verotus	30
4.2.1	Osinkojen verotus	31
4.2.2	Tappio ja muut vähennykset	32
5	Tutkimuksen totetus	33
6	Tutkimustulokset	46
6.1	Kuukausimaksut, toimenpidekulut ja ominaisuudet	47
6.2	Välityspalkkiot	53
6.3	Tutkimustuloksien yhteenveto	63
7	Johtopäätökset	64
8	Pohdinta	67
	Lähteet	72
	Liitteet	80
	Liite 1. Välityspalkkioiden koonti	80

Kuviot

Kuvio 1. Esimerkin 1 välityspalkkiot euromääräisinä erikokoisissa kauppasummissa	54
Kuvio 2. Esimerkin 2 välityspalkkiot euromääräisinä erikokoisissa kauppasummissa	56
Kuvio 3. Esimerkin 3 välityspalkkiot euromääräisinä erikokoisissa kauppasummissa	57
Kuvio 4. Esimerkin 4 välityspalkkiot euromääräisinä erikokoisissa kauppasummissa	59
Kuvio 5. Esimerkin 5 välityspalkkiot euromääräisinä erikokoisissa kauppasummissa	60
Kuvio 6. Esimerkin 6 välityspalkkiot euromääräisinä erikokoisissa kauppasummissa	61

Taulukot

Taulukko 1. Nordean palkkiokertymän mukaiset välityspalkkiot	35
Taulukko 2. Mandatum Traderin välityspalkkiot suosituimmissa pörsseissä	37
Taulukko 3. Danske Bankin välityspalkkiot	39
Taulukko 4. Nordnetin palkkiotasot	42
Taulukko 5. Nordnetin välityspalkkiot	42
Taulukko 6. OP:n palvelupaketit	44
Taulukko 7. Hallinnointipalkkiot ja säilytysmaksut	47
Taulukko 8. Kaupankäyntipalvelut	48
Taulukko 9. Tarjolla olevat markkinat	49
Taulukko 10. Edut Osakesäästäjien jäsenille	50
Taulukko 11. Osakesäästötilin tuomat edut	51
Taulukko 12. Välityspalkkiot esimerkissä 1	54
Taulukko 13. Välityspalkkiot esimerkki 2	55
Taulukko 14. Välityspalkkiot esimerkissä 3	57
Taulukko 15. Välityspalkkiot esimerkissä 4	58
Taulukko 16. Välityspalkkiot esimerkissä 5	60
Taulukko 17. Välityspalkkiot esimerkissä 6	61
Taulukko 18. Esimerkkien edullisimmat ja kalleimmat välityspalkkiot	80

1 Johdanto

Historiallisesti tarkasteltuna suomalaiset eivät ole olleet ahkeria sijoittajia, vaan pitävät varojaan mieluummin talletustileillään. Nykyään kuitenkin yhä useampi suomalainen suhtautuu positiivisesti osakesijoittamiseen vaurauden lisäämiskeinona. EVAn tekemän tutkimuksen mukaan vuonna 2019 vastaajista 62 prosenttia oli sitä mieltä, että osakesijoittaminen tarjoaa erinomaisen keinon lisätä niin yksityisen kansalaisen, kuin koko kansantaloudenkin vaurautta. Vuonna 2000 tehdyssä kyselyssä, vastaajista vain 42 prosenttia oli tätä mieltä. (Kullas & Oksanen 2020.) Myös Nordnetin Suomen maajohtajan mukaan pörssiosake- ja rahastosijoittamisen suosio kasvaa jatkuvasti Suomessa. Nordnetilla aktiivisten asiakkaiden määrä on kasvanut 57 prosenttia vuoden 2019 alusta vuoden 2020 marraskuuhun. (Turunen 2020.)

Tammikuussa 2020 Suomessa otettiin käyttöön yksityissijoittajille tarkoitettu uusi työkalu, osakesäästötili, jonka tarkoituksena on mahdollistaa korkoa korolle -ilmiön hyödyntäminen (Koskinen 2020). Sijoittamisen työkaluna osakesäästötilit eivät ole uusi ilmiö, vaan niitä on käytetty jo muutamien kymmenen vuoden ajan eri puolilla Eurooppaa (HE 279/2018). Osakesäästötilit ovat saavuttaneet Suomessa muutaman vuoden aikana valtavan suosion. Syyskuun 2021 lopussa osakesäästötiliä oli avattu jo lähes 230 000 kappaletta. (Nihtinen 2021.) Tällä hetkellä osakesäästötiliä Suomessa tarjoavat Nordea, Danske Bank, Nordnet, Ålandsbanken, Mandatum Trader ja OP.

Sijoittaminen kiinnostaa eniten 25–30-vuotiaita. Iältään nuoret sijoittajat ovat vanhempia sukupolvia aktiivisempia, innostuneempia ja omatoimisempia. Tiedon hakuun käytetään laajasti erilaisia internetlähteitä, jonka lisäksi hyödynnetään sijoitustilaisuuksia sekä -valmennuksia. Usein sijoittamiseen liittyvät toimenpiteet hoidetaan itsenäisesti verkon kautta. (Lehtonen 2020.) Koska sijoittaminen kiinnostaa yhä useampaa ja siihen liittyvää tietoa hankitaan yhä useammin omatoimisesti internetistä, on tärkeää, että tietoa on tarjolla paljon ja monipuolisesti.

Tutkimusaihe valikoitui oman kiinnostukseni kautta. Vaikka sijoituspalveluiden hinnastot ja tiedot ovat kaikille saatavilla olevaa julkista tietoa, voi ainakin aloittelevalla sijoittajalle niiden tulkitseminen olla haastavaa. Tästä syystä halusin tehdä käytännönläheisen ja helposti lähestyttävän tutkimuksen osakesäästötileistä. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää minkälaisia yhtäläisyyksiä ja eroja eri palveluntarjoajien osakesäästötilien välillä on ja minkälaisille sijoittajille eri palveluntarjo-

ajien osakesäästötilit voisivat olla paras valinta. Vertailun keinoin pyrittiin tuomaan etenkin aloitteleville sijoittajille hyödyllistä informaatiota osakesäästötilin valintaan. Lisäksi tutkimuksen avulla lukijalle pyrittiin tarjoamaan yleiskäsitys osakesäästötilin toimintaperiaatteesta.

Eri palveluntarjoajien osakesäästötilien välisiä kulueroja on tutkittu jonkun verran osakesäästötilin käyttöönoton aikoihin vuonna 2020, mutta ne sisältävät jo osittain vanhentunutta tietoa. Suomessa tarjolla olevien osakesäästötilien ominaisuuseroista ei ole tehty lainkaan tieteellisiä tutkimuksia, joten tällä tutkimuksella voidaan tuoda sijoittajille uutta tietoa. Ominaisuudet ovat sijoittajille tärkeitä. Välittäjä 2021- tutkimuksen mukaan sijoittajat kaipaavat etenkin pörssi uutisia ja yritysanalyysseja sijoituspäätöksiensä tueksi (Välittäjä 2021- tutkimuksen tulokset on nyt julkaistu 2021).

Koska osakesäästötili on verrattain tuore sijoittamisentyökalu Suomessa, tarjonta kasvaa jatkuvasti, palvelut muovautuvat ja yleiset käytänteet muuttuvat. Tili myös kiinnostaa jatkuvasti suurempaa yleisöä, joten osakesäästötili on tutkimusaiheena erittäin ajankohtainen. Tämän tutkimuksen teon aikana OP on pitkän odotuksen jälkeen lanseerannut osakesäästötilinsä. Nordea on puolestaan muuttanut osakekaupankäynnin hinnastoaan lokakuun 2021 alussa. Nämä muutokset lisäävät myös osaltaan tämän tutkimuksen uutuusarvoa. Tutkimuksella voidaan tuoda sijoittajille erittäin ajankohtaista ja päivitettyä tietoa tarjolla olevista osakesäästötileistä kuin myös kaupankäynnin kuluista.

2 Tutkimusasetelma

Tässä luvussa käydään läpi tutkimusasetelmaa eli sitä, kuinka tutkimus toteutetaan. Vuoren (n.d) mukaan tutkimusasetelmaksi kutsutaan tutkimusongelman, käytettävien empiiristen aineistojen ja niiden analyysimenetelmien muodostamaa kokonaisuutta. Näiden lisäksi luvussa käsitellään tutkimuksen luotettavuutta ja aiheesta aikaisemmin tehtyjä tutkimuksia.

2.1 Tutkimusongelma ja -kysymykset

Tutkimusongelma kiteyttää tutkimuksen aiheen. Sitä voidaan pitää ikään kuin missiona tai visiona, johon on kiteytetty koko tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet. (Kananen 2008, 51.) Tässä opinnäytetyössä tutkimusongelmana on selvittää miten suomalaisten palveluntarjoajien osakesäästötilien kulut ja ominaisuuden eroavat toisistaan, ja mikä palveluntarjoaja sijoittajan kannattaisi valita. Osakesäästötili on palvelu, jota palveluntarjoajat myyvät. Tässä tutkimuksessa ominaisuuksilla tarkoitetaan kaikkea tämän palvelun, eli osakesäästötilin, tarjoamia hyötyjä, etuja, toimintoja, mahdollisuuksia ja rajoitteita. Näitä kaikkia edellä mainittuja kutsutaan ominaisuuksiksi selkeyden vuoksi.

Tutkimusongelmasta johdetaan tutkimuskysymykset, joita voi olla yksi tai useampia. Vastaamalla oikein asetettuihin tutkimuskysymyksiin saadaan ratkaisu tutkimusongelmaan. Nämä tutkimuskysymykset toimivat samalla tutkimuksen runkona ja ohjaavat sitä eteenpäin. (Kananen 2008, 51.) Tällä tutkimuksella haetaan vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

- Kuinka eri palveluntarjoajien osakesäästötilien kulut eroavat toisistaan?
- Mitä muita eroja osakesäästötileissä on kulujen lisäksi?
- Voidaanko jokin palveluntarjoajan todeta taloudellisesti kannattavimmaksi tai ominaisuuksiltaan ylivoimaiseksi vaihtoehdoksi?

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, minkälaisia yhtäläisyyksiä ja eroja osakesäästötilien välillä on. Lisäksi tarkoituksena on suuntaa antavasti selvittää, minkälaisille sijoittajille eri palveluntarjoajien osakesäästötilit voisivat olla paras valinta. Tutkimuksen tavoitteena on tuoda jonkin asteista ohjenuoraa sijoittajille osakesäästötilin valintaan. Lisäksi tutkimuksen avulla lukijalle pyritään tarjoamaan yleiskäsitys sijoittamisesta ja osakesäästötilin toimintaperiaatteesta.

Tutkimus toteutetaan yksityissijoittajan näkökulmasta, jolloin voidaan saavuttaa tutkimusongelman kannalta luotettavaa ja helppolukuista tietoa. Koska Suomessa osakesäästötiliä tarjoaa vain kuusi palveluntarjoajaa, ei tutkimuskohteita tarvitse rajata. Tämä mahdollistaa sen, että palveluntarjoajien osakesäästötilien välisistä eroista saadaan kokonaisvaltainen käsitys. Teoriaosuutta laajennetaan osakesäästötilin lisäksi sijoittamisen perusteisiin.

2.2 Tutkimusote ja -menetelmä

Tutkimusote on kattokäsite, jolla tarkoitetaan ongelmanratkaisun kokonaisuutta, joka sisältää aineistonkeruun, sen analysoinnin, tulkinnan sekä luotettavuuden varmistamisen menetelmät (Kananen 2017, 38–39). Tutkimusotteet voidaan yksinkertaisimmillaan jakaa laadulliseen eli kvalitatiiviseen sekä määrälliseen eli kvantitatiiviseen. Jaottelu näiden tutkimusotteiden välillä perustuu ilmiön tuntemiseen ja siitä saatavaan tietoon. (Kananen 2010, 36–37.)

Laadullista tutkimusta voidaan pitää kaiken tutkimuksen lähtökohtana, sillä se auttaa ymmärtämään ilmiöitä. Vasta kun ilmiö on tunnettu, voidaan sitä tutkia määrällisin menetelmin. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa käsitellään lukuja ja niiden välisiä suhteita tilastollisin menetelmin. Kaikki muu jäljelle jäävä tutkimus on laadullista eli kvalitatiivista. (Kananen 2010, 36–37.) Laadullisessa tutkimuksessa on paljon erilaisia lähestymis- ja analyysitapoja, jonka vuoksi tarkan määritelmän antaminen on haasteellista (Juhila n.d).

Tämä tutkimus toteutetaan kvalitatiivisella eli laadullisella tutkimusotteella. Osakesäästötili on Suomessa verrattain uusi sijoittamisentyökalu, eikä eri palveluntarjoajien osakesäästötilien välisiä eroja ole tutkittu paljoa. Tutkimuksella halutaan saada mahdollisimman kattava ja selkeä kuvaus tutkittavasta ilmiöstä, eli osakesäästötilien kulu- ja ominaisuuseroista. Kun tuntemattomasta ilmiöistä halutaan saada kokonaiskuva tai syvällinen ymmärrys laadullinen tutkimusote on oikea valinta (Kananen 2010, 41–42). Tarkoituksena laadullisessa tutkimuksessa on ilmiön kuvaaminen, syvällinen ymmärtäminen ja tulkinnan antaminen. Laadullinen tutkimus tutkii yksittäistapauksia eikä sen avulla pyritä yleistämään. (Kananen 2008, 24.) Laadullinen tutkimus on aina empiiristä tutkimusta, eli se perustuu erilaisiin aineistoihin ja niiden analyysiin. Empiirisuus ei ole teoreettisuutta poissulkeva tekijä, vaan päinvastoin ilman jonkinlaista teoreettista kiintymäkohtaa on mahdotonta tehdä empiiristä laadullista tutkimusta. (Juhila n.d)

Yksinkertaisimmillaan tutkimusotteet ovat laadullinen ja määrällinen, mutta näiden sisällä voidaan erottaa erilaisia alalajeja (Kananen 2008, 55). Vertailevalla tutkimuksella pyritään hahmottamaan valittujen tapauksien tai sosiaalisten yksiköiden välisiä yhtäläisyyksiä ja eroja (Vertaileva tutkimus 2015). Vertailuasetelma on mahdollista rakentaa yhden aineiston sisälle tai vaihtoehtoisesti ilmiötä voidaan tutkia kahden tai useamman aineiston pohjalta (Vuori n.d). Routio (2007) jakaa vertailevan tutkimuksen vielä toteavaan vertailuun ja ohjaavaan vertailuun. Toteavassa vertailussa

pyritään välttämään muutoksien aikaansaamista tutkimuskohteissa, sillä sen tavoitteena on vertailtavien kohteiden kuvaaminen ja invarianssien selittäminen. Ohjaavan vertailun tarkoituksena on puolestaan parantaa kohteiden nykytilaa tai tulevaisuudessa vastaavia kohteita. (Routio 2007.)

Tässä tutkimuksessa toteavalla vertailevalla tutkimusmenetelmällä mahdollistetaan yhtäläisyyksien ja erojen havainnointi suomalaisten osakesäästötilien välillä. Yhtäläisyyksien ja erojen löytämisen lisäksi vertailulla voidaan kuvata oikean palveluntarjoajan valinnan vaikutus välityspalkkioihin. Tarkoituksena on muodostaa vertailun avulla kokonaisuus, jonka pohjalta on helppo tehdä johtopäätöksiä. Jotta tutkimus pysyy helppolukuisena ja selkeänä, vertailussa käytetään apuna esimerkiksi taulukointia.

2.3 Aineistonkeruu- ja analyysimenetelmä

Tutkimusongelma toimii tutkimusaineiston hankinnan lähtökohtana ja sen perusteella valitaan aineistonkeruumenetelmät (Kananen 2010, 48). Aineistonkeruumenetelmät voidaan jakaa kahteen eri tyyppiin. Primaariaineistoksi kutsutaan tutkijan itse keräämää havaintoaineistoa, kun taas toisten keräämää valmista aineistoa kutsutaan sekundaariaineistoksi. (Hirsjärvi ym. 2008, 181.)

Varsinkin laadullisen tutkimuksen tekijälle on saatavilla valtava määrä valmiita aineistoja ja monissa tapauksissa niiden hyödyntäminen on järkevämpää kuin kokonaan uuden aineiston kerääminen (Eskola & Suoranta 2000, 117). Valmiita aineistoja voidaan käyttää eri tarkoituksiin kuten sisällön kuvailuun tai selittämiseen. Tällaisiin valmiisiin aineistoihin tulee kuitenkin suhtautua aina lähdekriittisesti ja usein aineistoa on muokattava, yhdisteltävä ja tulkittava, jotta se saadaan vertailukelpoiseksi. (Hirsjärvi ym. 2008, 184.)

Tässä tutkimuksessa aineistona käytetään dokumentteja eli sekundäärisaineistoa. Erilaiset dokumentit ovat yksi laadullisen tutkimuksen aineistonkeruumenetelmä, ja niillä tarkoitetaan kaikkea painettua ja kirjallista aineistoa sekä kuva- ja äänimateriaalia (Kananen 2008, 81). Kaikki osakesäästötilien kulu- ja ominaisuusvertailuun tarvittava tieto on jo olemassa pankkien ja muiden osakesäästötiliä tarjoavien palveluntarjoajien verkkosivuilla. Aineisto kerätään verkkosivuilta löytyvistä tiedoista, palveluhinnastoista ja tilien ehdoista. Palveluntarjoajien verkkosivut ovat tässä tutkimuksessa ainoa mahdollinen tapa kerätä tutkimusongelman kannalta olennainen aineisto.

Ratkaisu tutkimusongelmaan saadaan kaivettua tutkimusaineistosta analyysimenetelmien avulla (Kananen 2017, 68), joten sen vuoksi analyysimenetelmäksi valitaan menetelmä, joka tuo parhaiten vastauksen tutkimusongelmaan (Hirsjärvi ym. 2007, 219). Tässä tutkimuksessa analyysimenetelmänä käytetään sisällönanalyysia. Sisällönanalyysi on yksi monista analyysitavoista, jolla dokumentteja voidaan analysoida (Eskola & Suoranta 2000, 119). Sisällönanalyysilla pyritään luomaan tutkittavasta ilmiöstä tiivistetty ja yleismuotoinen kuvaus (Tuomi & Sarajärvi 2012, 103), joka on selkeässä ja sanallisessa muodossa (Kananen 2008, 94).

Tässä tutkimuksessa ensimmäinen vaihe on löytää kaikki osakesäästötileistä tarjolla oleva tieto. Tiedot kerätään palveluntarjoajien verkkosivuilta, jonka jälkeen aineistoon tutustutaan tarkemmin. Sisällönanalyysissä aineisto pelkistetään (Kananen 2008, 94), eli tutkimuksen kannalta kiinnostavat ja olennaiset asiat eritellään muusta aineistosta. Tämän jälkeen olennaiset asiat järjestellään niin, että samaa tarkoittavat asiat ryhmitellään omaksi luokaksi. Luokittelun pohjalta tuloksia tarkastellaan ja lopuksi niistä tehdään tutkimuksen johtopäätökset.

2.4 Luotettavuus

Tieteellisen tutkimuksen luotettavuus ja laatu on varmistettava (Kananen 2010, 68). Tutkijan vastuulla on näyttää toteen, että tutkimustulokset ovat totuudenmukaisia ja johtopäätökset oikein johdettuja (Kananen 2017, 173.) Rehellisyys, huolellisuus, tulosten tallentaminen ja tutkimuksen luotettavuuden arviointi ovat osa hyvää tieteellistä käytäntöä kaikissa tutkimuksissa (Tuomi & Sarajärvi 2012, 132). Tällä tutkimuksella ei ole toimeksiantajaa. Opinnäytetyön tekijä ei myöskään työskentele finanssialalla ja toimii näin ollen täysin riippumattomasti. Tämä on tutkimuksen eettisyyttä ja luotettavuutta vahvistava tekijä.

Riittävä dokumentaatio on tutkimuksen luotettavuustarkastelun perusta (Kananen 2017, 178). Mitä yksityiskohtaisemmin jokainen tutkimukseen liittyvä tekeminen ja tutkimuksen olosuhteet ovat kerrottu, sitä helpompi lukijan on arvioida tutkimuksen tuloksia (Hirsjärvi ym. 2007, 227). Tutkijan tulee myös perustella jokainen tutkimuksensa aikana tehty ratkaisu (Kananen 2017, 178).

Tutkimuksen luotettavuutta tarkastellaan validiteetin ja reliabiliteetin avulla (Kananen 2008, 123). Tutkimuksen validius eli pätevyys tarkoittaa tutkimuksen kykyä mitata sitä, mitä oli tarkoituskin

mitata. Toisin sanoen validius on sitä, kuinka onnistuneesti teorian käsitteet ja ajatuskokonaisuudet ovat tutkijan toimesta siirretty tutkimusmittariin. Reliabiliteetissa on kysymys tutkimuksen toistettavuudesta. Sen avulla arvioidaan tulosten pysyvyyttä mittauksesta toiseen eli tutkimuksen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia. (Vilkkä 2007, 149–151.)

Laadullisessa tutkimuksessa luotettavuuden arviointiin ei ole yksiselitteistä ohjetta. Tutkimustulokset eivät saa olla sattumanvaraisia ja käytetyillä tutkimusmenetelmillä on voitava tutkia sitä mitä on tarkoituskin. (Tutkimuksen toteuttaminen 2010.) Kananen (2017, 173) mukaan osa koulukunnista pitää jopa mahdottomana laadullisen tutkimuksen luotettavuuden tarkastelua.

Perinteiset luotettavuuskriteerit ei sellaisinaan laadullisessa tutkimuksessa toimi (Kananen 2008, 125), mutta validiteettia ja reliabiliteettia voidaan kuitenkin tietyiltä osin soveltaa myös laadulliseen tutkimukseen (Tutkimuksen toteuttaminen 2010). Reliabiliteetti laadullisessa tutkimuksessa voidaan ymmärtää tulokinnan samanlaisuutena tulkitsijasta riippumatta (Kananen 2008, 124). Triangulaatiota pidetään yhtenä laadullisen tutkimuksen validiteettikriteerinä (Tuomi & Sarajärvi 2012, 143). Yksinkertaisesti sanottuna triangulaatiolla tarkoitetaan eri aineistojen, teorioiden ja/tai tutkimusmenetelmien käyttöä tutkimuksessa (Eskola & Suoranta 2000, 68).

Eräs laadullisen tutkimuksen luotettavuuteen liittyvä näkökulma on siirrettävyys (Tutkimuksen toteuttaminen 2010). Siirrettävyydellä tarkoitetaan sitä, että tulokset pitävät paikkaansa myös muissa tapauksissa ja yhteyksissä. Hyvällä lähtötilanteen ja tehtyjen oletuksien dokumentoinnilla voidaan parantaa siirrettävyyttä. (Kananen 2008, 126.)

Valmiina olevien aineistojen kohdalla tulee pohtia niiden luotettavuutta ja niihin on suhtauduttava aina kriittisesti (Hirsjärvi ym. 2008, 184). Pankkitoiminta on Suomessa tarkkaan laeilla ja viranomaismääräyksillä säänneltyä liiketoimintaa. Tämän tutkimuksen aineisto koostuu pelkästään palveluntarjoajien omista hinnastoista ja dokumenteista, jolla sekundääriaineiston luotettavuus voidaan varmistaa.

2.5 Aikaisemmat tutkimukset

Vuoden 2019 keväällä eduskunta hyväksyi osakesäästötililain (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2019, 84). Tämän jälkeen osakesäästötileistä on tehty valtavasti tutkimuksia. Pääasiallisesti näissä

aikaisemmissa tutkimuksissa osakesäästötiliä on tutkittu verotuksellisesta näkökulmasta ja vertailtu arvo-osuustiliin.

Eri palveluntarjoajien osakesäästötilien vertailusta on aikaisemmin tehty vain muutama opinnäytetyö. Salomaa (2020) tutki opinnäytetyössään sitä, millaiselle sijoittajalle osakesäästötili sopii ja millaiseen sijoitustyyliin eri palveluntarjoajat sopivat. Tutkimuskohteena olivat Nordea, Danske Bank, Nordnet ja Mandatum Trader. Palveluntarjoajien osalta Salomaa keskittyi työssään erityisesti kaupankäyntikuluihin.

Salonen (2020) on tehnyt opinnäytetyönsä osakesäästötilien sopivuudesta yksityissijoittajalle. Tutkimuksessa selvitettiin, miten osakesäästötili eroaa arvo-osuustilistä, ja lisäksi miten osakesäästötilin palveluntarjoajat hinnoittelevat osakesäästötilinsä. Hän käy tutkimuksessaan läpi palveluntarjoajien palveluhinnastoa ja keskeisimpänä vertailunkohteena on kaupankäyntikulut. Myös Salosen tutkimuksessa vertailussa oli mukana Nordea, Danske Bank, Nordnet ja Mandatum Trader.

Opinnäytetöiden lisäksi osakesäästötiliä on vertailtu erilaisilla sijoittamiseen liittyvillä verkkosivuilla. Sijoittaja.fi verkkosivuilla on julkaistu osakesäästötilien vertailutyökalu joulukuussa 2019. Vertailutyökalulla voi laskea osakesäästötilin kuukausikuluarvion. Työkalun lisäksi sivulle on myös koottu eri palveluntarjoajien vahvuuksia ja arvio siitä, kenelle palveluntarjoajan osakesäästötili voisi sopia. Työkalussa ja vertailussa ovat mukana Nordea, Danske Bank, Nordnet ja Mandatum Trader. (Vertailussa pankkien osakesäästötilit 2019.)

Myös Vertailut.com ja Viisasraha verkkosivuilla on julkaistu osakesäästötilien vertailut. Molemmat näistä ovat kuluvertailuja ja mukana on aikaisemmin mainittujen tutkimusten tapaan neljä palveluntarjoajaa. (Osakesäästötilien vertailu – Vertaa osakesäästötili 2021; Saloheimo 2020.) Ajantasaisin vertailu löytyi Vakuudeton.com verkkosivuilta. Vertailun tiedot ovat kerätty lokakuussa 2021. Tämä on vertailuista ainoa, joka sisältää ajantasaista tietoa palveluntarjoajista, mutta vertailunkohteena ovat ainoastaan osakesäästötilien kulut. (Osakesäästötili harkinnassa? Katso vertailu ja vastaukset useimmin kysytyihin kysymyksiin 2021.)

3 Säästäminen ja sijoittaminen

Tässä luvussa lukijalle avataan sijoittamiseen olennaisesti liittyviä käsitteitä ja verotusta. Näiden lisäksi käydään läpi yleisempiä sijoitusinstrumentteja. Luvun avulla lukijalle pyritään tarjoamaan yleiskäsitys sijoittamisesta ennen osakesäästötiliin perehtymistä.

Säästämisen ja sijoittamisen ero ei ole yksiselitteinen, eikä termeille ole olemassa tarkkaa määritelmää. Pesosen (2011, 11) mukaan rahan säästäminen tarkoittaa esimerkiksi sitä, että hankinnoista maksetaan mahdollisimman vähän tai niistä pidättäydytään jopa kokonaan. Säästämisen toinen merkitys on se, ettei kaikkea tilille tulevaa rahaa tuhleta heti, vaan sitä laitetaan sivuun ilman kummempia tuottotavoitteita (Pesonen 2011, 11). Hämäläinen (2014) puolestaan määrittelee säästämisen kulutuksen lykkäämiseksi.

Säästäminen on edellytys sijoittamiselle (Hämäläinen 2014, 6). Pesonen (2011, 11) viittaa kirjaan yhteen määritelmään, jonka mukaan tavoitteellinen säästäminen on sijoittamista. Nikkisen, Rothoviuksen ja Sahlströmin (2002) mukaan sijoittamisella kuitenkin tarkoitetaan rahan tai muiden resurssien käyttämistä tulevaisuudessa saatavaa tuottoa vastaan. Oksaharjun (2012, 17) mukaan sijoittaja laittaa varansa riskipitoisiin kohteisiin, tavoitteenaan kulutusmahdollisuuksiensa kasvattaminen. Sijoittaja lykkää siis tämän päivän ostotapahtumia, jotta voi tulevaisuudessa kuluttaa enemmän (Oksaharju 2012, 17). Tässä tutkimuksessa puhutaan sijoittamisesta, ja sillä tarkoitetaan rahoitusvarojen sitomista erilaisiin sijoitusinstrumentteihin tuottomielessä.

Sijoittaminen on monivaiheinen prosessi. Aluksi sijoittajan lähtötilanne on tunnistettava ja sitten analysoitava eri vaihtoehdot niihin liittyvine tuotto- ja riskiodotuksineen. Tätä seuraa salkun muodostaminen ja yksittäisten arvopapereiden valinta. Seuraavassa vaiheessa valitaan palveluntarjoaja ja käydään kauppaa aiemmin määritellyn suunnitelman mukaisesti. Viimeinen vaihe sijoittamisessa on sijoitusten onnistumisen arviointi. (Kallunki ym. 2019, 2–3.)

3.1 Portfolioteoria

Portfolioteoria on rahoitustieteen osa-alue, joka tutkii sijoittamisen riskiä ja sen yhteyttä tuottoon (Kallunki ym. 2019, 12). Harry Markowitz kehitti portfolioteorian periaatteet 1950-luvulla. Markowitz palkittiin työstään taloustieteen Nobelilla vuonna 1990. (Malkiel 2007, 192.)

Malkowitz oivalsi, että korkeariskinen salkku on mahdollista muodostaa niin, että kokonaisuutena salkku sisältää vähemmän riskiä kuin salkun yksittäiset arvopaperit (Malkiel 2007, 193). Portfolio-teorian ydinajatus on riskin minimointi eli riskin hajauttaminen portfolioita eli sijoitussalkkuja muodostamalla. Sijoitussalkun muodostaminen tapahtuu jakamalla sijoitettava varallisuus useaan eri sijoituskohteeseen. (Kallunki ym. 2019, 29.)

Tavoitteena on määrittää arvopaperien allokaatio eli sijoitusvarallisuuden jakaminen eri omaisuuslajeihin salkussa siten, että maksimoidaan sijoitussalkun tuotto-odotus valitulla riskillä tai minimoidaan puolestaan salkun riskitaso valitulla tuotto-odotuksella. Kun arvopapereiden allokaatiota muutetaan, muuttuu sekä salkun odotettu tuotto, että riski. (Johnsos 2012, 303.)

Se, miten salkun tuotto ja riski muuttuvat suhteessa toisiinsa, riippuu arvopapereiden välisistä korrelaatioista (Johnsos 2012, 303). Kurssien kehityksen riippuvuutta toisistaan kutsutaan korrelaatioksi. Kun kahden eri arvopaperin kurssit kulkevat keskimäärin samaan suuntaan, ne korreloivat keskenään. Negatiivisesta korrelaatiosta puhutaan silloin, kun kurssit muuttuvat keskimäärin eri suuntiin. Täydellisesti korreloivat kurssit muuttuvat aina samalla tavalla, kun taas täydellisessä negatiivisessa korrelaatioissa kurssit muuttuvat aina päinvastaisesti. (Opi osakkeet 2016, 102.)

Korrelaation ei tarvitse olla negatiivinen, jotta hajautusta voidaan hyödyntää riskin vähentämiseen. Markowitz osoitti, että riskiä voidaan mahdollisesti vähentää kaikella muulla, paitsi täydellisellä positiivisella korrelaatiolla. (Malkiel 2007, 195.) Sijoitusinstrumenttien välinen korrelaatio on vähäistä, sillä ne eivät ole toisistaan tai samoista markkinatekijöistä riippuvaisia. Vähäisen korrelaation ansiosta osa sijoitusinstrumenteista menestyy samaan aikaan kun osa ei. Näin salkun kehitys tasapainottuu ja koko salkun arvo ei heikkene, vaikka muutaman osakkeen arvo laskisikin. (Oksaharju 2012, 84.) Käytännön sijoituspäätöksissä sovelletaan laajasti portfolioteorian havaintoja riskin pienentämistä hajauttamalla, vaikka sellaisenaan teorian soveltaminen sijoitusstrategiaan onkin työlästä (Kallunki ym. 2019, 29).

3.2 Tuotto ja riski

Sijoittamiseen liittyvät pääkomponentit ovat tuotto-odotus ja siihen liittyvä riski. Nämä kulkevat rahoitusmarkkinoilla aina käsi kädessä. (Kauppila, Puttonen & Repo 2020, 121.) Tuotolla tarkoitetaan kaikkea sijoitettuun pääomaan tapahtuvaa arvonlisäystä. Realisoitunut tuotto määritetään

arvonlisäyksenä sijoitetulle pääomalle tietyllä aikavälillä historiassa, kun taas odotettu tuotto kuvaa arvioitua keskimääräistä tuottoa tulevaisuudessa. (Järvinen & Parviainen 2011, 126.) Sijoituksissa tuotto muodostuu koroista, osingoista, myyntivoitoista sekä pääoman kasvusta osakeannin kautta. Muita lopulliseen tuottoon vaikuttavia tekijöitä ovat mahdolliset valuuttakurssien muutokset, kaupankäyntikulut, verot ja inflaatio. (Kontkanen 2016, 104.)

Riski tarkoittaa epävarmuutta tuotosta eli käytännössä mahdollisuutta saada odotettua huonompi tuotto tai menettää sijoitetut varat jopa kokonaan (Pesonen 2011, 27). Riski on aina sidoksissa sijoittajan tuotto-odotuksiin. Mitä suurempaa tuottoa sijoittaja tavoittelee, sitä suurempaa riskiä on siedettävä. Omilla valinnoilla voidaan siis säädellä riskin suuruutta. Sijoittaminen ei ole kuitenkaan koskaan riskitöntä, sillä osaa riskeistä on mahdoton ennustaa. (Kontkanen 2016, 104–105.)

Sijoittamiseen liittyy muun muassa seuraavanlaisia riskejä:

- Markkinariskillä tarkoitetaan yleistä kurssitason laskua (Kontkanen 2016). Markkinariskiä kutsutaan myös systemaattiseksi riskiksi. Esimerkiksi korkotilanteen muutos, inflaatio-odotukset, verolainsäädäntö, yleiset suhdannenäkymät ja poliittinen tilanne ovat markkinarisktiin vaikuttavia tekijöitä. Kaikki yritykset toimialasta riippumatta ovat alttiita näille edellä mainituille tekijöille. (Opi osakkeet 2016.)
- Liikkeellelaskijariskillä eli luottoriskillä tarkoitetaan riskiä lainan liikkeellelaskijan maksukykyyn liittyen. Mikäli liikkeellelaskija tulee maksukyvyttömäksi, sijoittaja ei välttämättä saa sovittuun eräpäivään mennessä velan korkoa tai pääomaa, tai pahimmassa tapauksessa menettää ne kokonaan. (Sijoituslainan riskit n.d.)
- Yritysriski tarkoittaa sitä, kuinka sijoituskohteena oleva yksittäinen yritys pärjää suhdannevaihteluissa (Sijoittamisen riskit n.d). Yritysrisktiin vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa yrityksen kasvu- ja talousnäkymät, taloudellinen tilanne, kannattavuus, markkina-asema ja omistusrakenne (Lindström 2005, 41).
- Yleisen korkotason heilahtelusta syntyy korkoriski. Korkotason nousu laskee korkosijoitusinstrumentin myyntiarvoa, kun taas korkotason laskun johdosta myyntihinta nousee (Kontkanen 2016, 105).

- Valuuttariski koskee kansainvälisiä sijoituksia. Suomessa euroalueen ulkopuolelle sijoittavat altistuvat jatkuvasti valuuttariskille eli sijoitusmaan valuutan heikkenemiselle euroon nähden. (Kullas & Myllyoja 2020, 101.)

Sijoittajan riskinsietokyvyllä tarkoitetaan yleensä sijoittajan kykyä sietää voimakkaita arvonalentumisia ja näin ollen mahdollisia tappioita (Kallunki ym. 2019, 12). Paras tapa riskeihin varautumiseen ja niiden hallintaan on sijoitussuunnitelman huolellinen tekeminen ja sijoitusten riittävän laaja hajauttaminen (Kontkanen 2016, 104). Sijoittamisessa yleisenä säätonä voidaan pitää sitä, että mitä lyhyemmästä sijoitusajasta on kyse, sitä riskittömimpiin kohteisiin sijoittajan kannattaa sijoittaa (Anderson 2001, 30). Mitä pidempään sijoituksia pitää, sen pienemmäksi riski kaiken menettämisestä muuttuu (Kullas & Myllyoja 2020, 104).

Riskiä mitataan yleensä vuoden periodeissa ja se ilmoitetaan prosenteissa (Järvinen & Parviainen 2011, 127). Riskin arvioimiseen on olemassa erilaisia mittareita. Riskimittarit kertovat menneestä, eikä tulevasta, jonka vuoksi ne eivät varmaksi kerro mikä on hyvä sijoitus ja mikä ei. (Kullas & Myllyoja 2020, 145 & 149.)

3.3 Hajauttaminen

Vaikka Portfolioteorian soveltaminen sellaisenaan on työlästä käytännön sijoitusstrategioissa, yksi sijoitustoiminnan kulmakivistä on portfolioteorian idea riskin pienentämisestä hajauttamalla. Hajauttaminen on tehokas tapa jakaa riskiä ja sen sanotaankin olevan sijoittajan ”ainoa ilmainen lounas”. (Kallunki ym. 2019, 29.) Sijoittaja voi hajauttaa sijoituksensa kahdella tapaa: allokoimalla ja ajallisesti (Kullas & Myllyoja 2020, 104).

Allokaatio tarkoittaa sijoitusvarallisuuden jakamista eri omaisuuslajeihin (Kallunki ym. 2019, 27). Andersonin (2001, 34) mukaan sijoittajan tärkein perusasia onkin valinta siitä, kuinka paljon haluaa sijoittaa varojaan mihinkin omaisuuslajiin. Erilaiset sijoitusinstrumentit tasapainottavat sijoittajan salkkua. Hyvänä esimerkkinä ovat osakkeet ja korkosijoitukset, joiden arvot toimivat päinvastaisesti. Kun osakkeiden hinnat ovat nousseet, korkosijoitusten hinnat ovat laskeneet. Korkosijoitusten hintojen noustessa ovat osakkeiden hinnat taas laskeneet. (Havia, Lappalainen & Rinta-Loppi 2014, 222.)

Eri omaisuuslajeihin hajauttamisen lisäksi omistukset tulisi hajauttaa myös osakesalkun sisällä (Hämäläinen 2014, 28). Suuren riskin osakkeita sisältävä salkku voidaan koota niin, että kokonaisuutena salkku sisältää vähemmän riskiä kuin siinä olevat yksittäiset osakkeet. Ostamalla osakkeita eri markkinoilta ja toimialoilta, voi pienentää korkeariskisenkin salkun kokonaisriskiä. Tämä perustuu siihen, että erilaiset yritykset ovat eri kehitysvaiheissa ja menestyvät eri tavoin. Lisäksi taloustilanne eri maissa ja maanosissa vaihtelee. (Kullas & Myllyoja 2020, 105.) Osakesalkun hajautukseen riittää 5–10 erilaista osaketta. Hajauttamalla sijoittaja pystyy siis suojautumaan niin toimialariskeiltä, maantieteellisiltä riskeiltä kuin yhtiökohtaisiltakin riskeiltä (Hämäläinen 2014, 28).

Talouselämä on aina ollut, ja tulee todennäköisesti myös aina olemaan syklinen, eli se menee ylös ja alas. Historiallisesti tarkasteltuna pörssissä on aina ajan kuluessa päädytty edellisten kurssihuippujen yläpuolelle. Kun pörssikurssit ovat alhaalla matalasuhdanteen aikana, saa sijoituskohteesta suuremman osuuden kuin vastaavasti noususuhdanteen aikana pienemmän. (Havia ym. 2014, 186.) Ajallinen hajautus tarkoittaa sitä, ettei osta tai myy kerralla kaikkia sijoituksia. Koska oikeiden osto- ja myyntihetkien ennustaminen on mahdotonta, laittamalla joka kuukausi vähän lisää rahaa sijoituksiin, tulee automaattisesti ostettua sijoituksia niin nousu- kuin laskusuhdanteidenkin aikana. (Hämäläinen 2014, 30.) Vaihtelevat taloussuhdanteet ovat pitkällä tähtäimellä toimivan sijoittajan etu, sillä ajan kuluessa sijoittajan salkkuun päätyy enemmän edulliseen ajankohtaan hankittuja sijoituksia (Havia ym. 2014, 186).

3.4 Verotus

Verotus on sijoitusten tuottoon olennaisesti vaikuttava tekijä. Suomessa ansio- ja pääomatulo verokannat ovat eritelty toisistaan (Kontkanen 2016, 141). Suomen verolait vahvistetaan aina vuodeksi kerrallaan, jonka vuoksi verotukseen liittyvät asiat muuttuvat muuta lainsäädäntöä useammin (Opi osakkeet 2016, 110).

Kun arvopaperi tai muu omaisuus myydään korkeammalla hinnalla kuin millä se on ostettu, syntyy luovutus- eli myyntivoittoa (Sijoittajan vero-opas 2021, 32). Sijoitusten myyntivoitosta maksetaan pääomatuloveroa. Vuodesta 2016 alkaen pääomatuloverotuksessa veroprosentti on 30 000 euroon asti 30 prosenttia ja 30 000 euroa ylittävästä osuudesta 34 prosenttia. Myyntivoittojen veron

voi maksaa ennakkoverona tai lisäennakkona. Sijoittajan tulee itse huolehtia sijoituksiensa myyntivoittojen verotuksesta. (Maksa vero sijoituksista 2021.) Kullaksen & Myllyojan (2020, 155) mukaan suurimmat pankit kuitenkin ilmoittavat yleensä ostot ja myynnit valmiiksi verottajalle, jolloin sijoittajalle jää vain tietojen tarkistus.

Myyntivoitto on verovapaata, mikäli vuoden aikana myytyjen arvopapereiden ja muun omaisuuden myyntihinnat ovat yhteensä enintään 1000 euroa. Autojen ja asuntojen verovapaata myyntiä ei otata tässä 1000 euron rajassa huomioon. (Kontkanen 2016, 148.)

Myynti- eli luovutusvoittoa laskiessa voidaan myyntihinnasta vähentää joko todellinen hankintahinta, tai vaihtoehtoisesti hankintameno-olettama (Pesonen 2011, 80). Todellinen hankintahinta lasketaan vähentämällä sijoituksen todellisesta ostohinnasta hankkimisesta aiheutuneet kulut, kuten välityspalkkio ja oston yhteydessä maksettu varainsiirtovero (Sijoittajan vero-opas 2021, 33). Hankintameno-olettama lasketaan ottamalla luovutushinnasta 20 prosenttia, jos omaisuus on omistettu luovutushetkellä alle 10 vuotta ja 40 prosenttia, jos omaisuus on omistettu vähintään 10 vuoden ajan. (Arvopaperien luovutusten verotus 2019.) Hankintameno-olettamaa voidaan käyttää todellisen hankintahinnan tilalla ilman erillistä perustelua (Kullas & Myllyoja 2020, 157).

Myynti- eli luovutustappiota syntyy, kun omaisuus myydään hankintahintaa alhaisemmalla hinnalla (Sijoittajan vero-opas 2021, 32). Myyntitappiot ovat verotuksessa vähennyskelpoisia. Realisoituneet myyntitappiot tulee ilmoittaa sinä vuonna, kun ne ovat syntyneet. (Opi osakkeet 2016, 112.) Vähennyksen voi tehdä myyntitappioiden syntymisvuonna, tai jos pääomatuloja ei ole tai niitä on vähemmän kuin myyntitappioita, vähennykset voidaan tehdä seuraavan viiden vuoden aikana. Tappiot vähennetään nykyään kaikista pääomatuloista. (Pääomatuloista tehtävät vähennykset 2019.) Vähennystä ei saa, mikäli verovuonna myydyn omaisuuden hankintahinnat ovat yhteensä alle 1000 euroa (Kullas & Myllyoja 2020, 158).

Myös tulojen hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet kulut saa vähentää pääomatuloista (Kontkanen 2016, 149). Esimerkiksi pääomatulon hankkimiseen otettujen lainojen korot ja muut kulut ovat sijoittajan vähennyskelpoisia menoja. Osan näistä koroista saa vähentää ansiotulojen verosta alijäämähyvityksenä, jos pääomatuloja ei ole tai niitä on vähemmän kuin korkokuluja. Tämä tarkoittaa, että ansiotulojen veroista vähennetään pääomatuloveroprosentin mukainen

osuus alijäämästä. Korkojen lisäksi tyypillisiä vähennettäviä kuluja ovat talouslehtien tilausmaksut ja jäsenmaksut. Kun sijoittaminen on päätoimista tulonhankkimistoimintaa, voidaan vähentää myös työhuone- ja tietokonekuluja. (Kallunki ym. 2019, 219–220.) Arvopapereiden hoitoon ja säilytykseen liittyvissä kuluissa sijoittajalla on 50 euron omavastuu (Opi osakkeet 2016, 110).

Osingot

Pörssiyhtiöiden osingoista 85 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja loput 15 prosenttia verovapaata. Näin ollen osinkojen efektiivinen veroprosentti on 25,5. (Opi osakkeet 2016.) Listaamattomien yhtiöiden osingoista maksetaan 7,5 prosenttia veroja, jos osinko on enintään 150 000 euroa. Jos listaamattoman yhtiön osinko on yli 150 000 euroa, ylittävältä osalta maksetaan veroa 28 prosenttia. (Maksa vero sijoituksista 2021.)

Suomalaisten yhtiöiden osinkotuottojen osalta sijoittajan ei tarvitse itse huolehtia verojen maksusta, sillä maksava yhtiö tekee niistä ennakonpidätykset ja tilittää ne Verohallinnolle (Maksa vero sijoituksista 2021). Jos yhtiö tulee EU-maasta tai maasta, jonka kanssa Suomella on osingot kattava verotussopimus, menee näiden yhtiöiden osinkojen verotus samalla tavalla kuin suomalaistenkin yhtiöiden osinkojen verotus. (Elo & Saarhelo 2018, 142.)

Verotussopimuksessa on useimmiten sovittu lähdevero, jonka sijoittaja maksaa osingoistaan yhtiön kotivaltiolle. Lähdeveron saa vähentää suomalaisista veroista, jolloin ulkomaalaisten yhtiöiden osingoista perittävä vero on yhtä suuri kuin kotimaisten yhtiöiden. (Elo & Saarhelo 2018, 142.) Mikäli osingoista peritään verotussopimusmääräystä suurempi vero osinkojen maksun yhteydessä, osingon saaja voi hakea lähdevaltion verohallinnolta liikaa perittyä veroa. EU:n tai verotussopimuksen ulkopuolisten maiden yhtiöiden osingot ovat kokonaisuudessaan veronalaista ansiotuloa. (Korpela 2020, 183.)

Rahastot

Rahasto-osuuksien omistajien on maksettava vuosittain tuotosta eli voitto-osuudesta pääomatuloveroprosentin mukainen vero. Myös ulkomaisten rahastojen voitto-osuuksista on maksettava Suomessa vero. (Kontkanen 2016, 144.) Sijoitusrahastojen tuotto-osuuksien ennakonpidätys on 30 prosenttia. Tuotto-osuuksien osalta sijoittajan ei tarvitse itse huolehtia verojen maksusta, sillä

maksava yhtiö tai pankki tekee niistä ennakonpidätyksen ja tilittää sen Verohallinnolle. (Maksa vero sijoituksista 2021).

Kasvurahastoissa rahaston tuotto lisätään pääomaan, jolloin sijoittajan tuotto muodostuu vasta rahasto-osuutta myytäessä. Tuotto verotetaan näin ollen vasta myynnin yhteydessä. (Kontkanen 2016, 144.) Myynnistä tullut mahdollinen myyntivoitto on pääomatuloa ja verotetaan pääomatuloveroprosentin mukaisesti. Rahasto-osuuksien myyntivoiton verotus toimii samalla tavalla kuin osakkeista saadun myyntivoiton verotus ja hankintamenona voidaan pitää joko todellista hankintahintaa tai vaihtoehtoisesti hankintameno-olettamaa. (Opi osakkeet 2016, 112.)

Korkosijoitukset

Korkotulot verotetaan joko korkotulon lähdeveron tai vaihtoehtoisesti pääomatuloveron mukaisesti. Lähdeveron alaisia korkoja ovat kotimaisten joukkovelkakirjalainojen, talletustilien, vaihtovelkakirjojen ja optiolainojen korot sekä indeksilainojen tuotot. Lisäksi niin sanottujen osaketalletustilien tuotot ja indeksilainoille maksettavat indeksihyvitykset ovat korkotulon lähdeveron alaisia tuloja. Osa joukkovelkakirjalainoista on vapautettu korkotulon lähdeverosta. (Sijoittajan vero-opas 2021, 13.)

Lähdeveron suuruus on aina 30 prosenttia (Kontkanen 2016, 141). Lähdevero on lopullinen vero, eikä sen alaisia korkoja lueta pääomatuloiksi (Sijoittajan korko-opas 2018, 36). Lähdeveron alaisien sijoitusten tuotoista ei voida vähentää luovutustappioita eikä tulon hankkimisesta aiheutuneita kuluja. Koron maksaja eli yleensä pankki huolehtii lähdeveron pidättämisestä ja tilittämisestä valtiolle. Koron maksajien eikä sijoittajien tarvitse ilmoittaa korkojen maksusta tai saannista veroviranomaisille. (Kontkanen 2016, 141–143.)

Kaikki muut kuin edellä mainitut korkotulot, kuten ulkomaiset talletukset, joukkovelkakirjan jälkimarkkinahyvitykset ja yksityishenkilön toiselle henkilölle antamasta lainasta saamat korot ovat pääomatuloja. Nämä verotetaan pääomatuloveroprosentin mukaisesti ja ilmoitetaan normaaliin tapaan veroilmoituksessa. (Sijoittajan vero-opas 2021, 15.) Jälkimarkkinahyvityksellä tarkoitetaan joukkovelkakirjan myyjälle joukkovelkakirjan myyntipäivään mennessä kertynyttä korkoa (Sijoittajan korko-opas 2018, 36).

3.5 Sijoitusinstrumentit

Sijoitustuotteiden kirjo on valtava, jonka ansiosta jokaiselle sijoittajalle löytyy varmasti sopivia tuotteita (Havia ym. 2014, 219). Suurin osa kotitalouksien varallisuudesta on sijoitettu vakituisiin, sijoitus- ja vapaa-ajan asuntoihin. Muu rahoitusvarallisuus on kiinni talletuksissa, osakkeissa, sijoitusrahastoissa sekä vakuutusäästöissä. (Kontkanen 2016, 103.)

Reaali-investoinneiksi kutsutaan reaaliomaisuuteen eli esimerkiksi maahan tai rakennuksiin sijoittamista. Finanssi-investointeja ovat puolestaan sijoitukset arvopapereihin. Arvopaperisijoitukset ovat sopimuksia, jotka oikeuttavat sopimuksen ehtojen mukaisesti jonkin reaali-investoinnin tuottamaan kassavirtaan. (Nikkinen ym. 2002, 9.)

Tässä työssä ei käydä läpi kaikkia mahdollisia sijoitusinstrumentteja niiden valtavan määrän vuoksi. Sijoittaa voi nimittäin melkein mihin vain. Tässä luvussa tullaan käsittelemään tavanomaisimpia sijoituskohteita eli osakkeita, korkosijoituksia sekä rahastoja.

3.5.1 Osakkeet

Osakemarkkinoiden tehtävänä on välittää yrityksille oman pääoman ehtoista rahoitusta (Kontkanen 2016, 54). Tätä rahoitusta tarvitaan toiminnan aloittamiseen ja myöhemmin esimerkiksi investointeihin (Opi osakkeet 2016, 7). Sijoittajille osakemarkkinat tarjoavat puolestaan yhden vaihtoehtoisen sijoituskohteen (Kontkanen 2016, 54).

Sijoittajien sijoittamat varat muodostavat osakeyhtiön osakepääoman, joka jakautuu arvoltaan yhtä suuriksi osakkeiksi. Yhden osakkeen arvoa kutsutaan nimellisarvoksi. Osakkeenomistajat saavat osakkeita sijoittamaansa pääomaa vastaavan määrän. (Opi osakkeet 2016, 16.) Osakkeet ovat osuuksia yhtiöistä eli toisin sanoen omistamalla osakkeita, sijoittaja omistaa pienen osuuden yrityksestä (Hobson 2012, 3). Osakkeet tuottavat omistajilleen taloudellisia ja hallinnollisia oikeuksia. Osakkeenomistajilla on oikeus yhtiön voitonjakoon, etuoikeus uusmerkintään sekä osallistumisoi-
keus yhtiökokoukseen. (Kontkanen 2016, 120.)

Pitkällä aikavälillä osakesijoittaminen tuottaa keskimäärin muita sijoitusmuotoja paremmin (Puttonen 2009, 31). Osakkeet ovat korkosijoittamista riskipitoisempi sijoitusmuoto, jonka vuoksi tuotto-

odotuksetkin ovat korkeammat (Elo & Saarhelo 2018, 37). Vaikka osakkeiden tuottoa ei voida etukäteen tietää, osakkeet ovat hinnoiteltu osakemarkkinoilla niin, että pitkällä aikavälillä tuotto vastaa osakkeisiin sisältyvää riskiä (Kallunki ym. 2019, 76). Osakesijoittamisen riskit liittyvät markkinoiden yleiseen kehitykseen ja yhtiön menestymiseen (Kontkanen 2016, 106.) Osakkeen tuottoa ei ole rajattu mitenkään, joten tuotto voi nousta huimasti tai vaihtoehtoisesti mennä miinukselle. Osakesijoittaja voi menettää kuitenkin vain sijoittamansa pääoman. (Elo & Saarhelo 2018, 31.)

Osakesijoittajan tuotto muodostuu osingoista ja myyntivoitoista (Hämäläinen 2014, 15). Osinko on yrityksen sijoittajille jakama voitto-osuus (Opi osakkeet 2016, 27). Mikäli yhtiö on tehnyt voittoa ja sillä on voitonjakokelpoisia varoja, se voi halutessaan maksaa osinkoa osakkeenomistajilleen. Osinko vaihtelee vuosittain, eikä se ole sidottu esimerkiksi osakekurssiin tai edellisen vuoden tulokseen. (Hämäläinen 2014, 15.) Osingon määrästä päätetään yhtiökokouksessa ja yleensä pörssi-yhtiöt maksavat sen keväällä (Opi osakkeet 2016, 90).

Lindströmin (2005, 85) mukaan osakesijoituksen vähäriskisin tuottoerä on osinkotuotto, sillä yhtiöt pyrkivät pitämään osinkonsa suhteellisen vakaina tai mieluummin nousujohteisina. Osinkotuoton voi laskea jakamalla osakekohtaisen osingon yhtiön osakekurssilla (Hämäläinen 2014, 15). Elon ja Saarhelon (2018, 188) mukaan Helsingin pörssin keskimääräinen osinkotuotto on ollut noin neljä prosenttia vuosina 1990–2013, eli noin puolet kokonaistuotosta, kun Helsingin pörssin kokonaistuotto on ollut kahdeksan prosenttia (Kullas & Myllyoja 2020, 124).

Myyntivoittoa sijoittaja saa siinä vaiheessa, jos osakkeiden arvo on noussut ja hän myy omistamansa osakkeet jollekulle toiselle sijoittajalle (Hämäläinen 2014, 15). Osakkeen arvo määräytyy vallitsevaan näkemykseen liikkeeseen laskeneen osakeyhtiön arvosta (Kontkanen 2016, 120). Pörssikurssit määräytyvät kysynnän ja tarjonnan mukaan eli sijoittajien osto- ja myynti tarjousten perusteella (Elo & Saarhelo 2018, 23).

Osakemarkkinat jakautuvat ensi- ja jälkimarkkinoihin. Ensimmäisiin kuuluvat osakeannit, joissa sijoittaja voi merkitä itselleen yhtiön liikkeelle laskemia osakkeita. Yritykset hankkivat rahoitusta ensimmäisillä markkinoilla. (Opi osakkeet 2016, 8.) Sijoittajien keskenään tekemä kauppa jo ensimmäisillä markkinoilla liikkeeseen lasketuilla osakkeilla kuuluu puolestaan jälkimarkkinoihin. Päivittäinen osakekauppa pörssissä on jälkimarkkinakauppaa. (Hobson 2012, 12.)

Vain pieni osa osakeyhtiöistä on julkisen kaupankäynnin kohteena. Julkinen kaupankäynti tarkoittaa osakekaupankäyntiä pörssissä. (Opi osakkeet 2016, 16.) Pörssi on verkossa toimiva julkinen kauppapaikka, jossa ostajat ja myyjät kohtaavat. Osapuolien tekemä kauppa on julkista, eli kaikki näkevät mihin hintaan osakkeita vaihdetaan. (Anderson 2001, 132.) Helsingin pörssi aloitti toimintansa vuonna 1912 (Kontkanen 2016, 57). Suomessa toimiva pörssi on nykyään nimeltään Nasdaq Helsinki (Opi osakkeet 2016, 9).

Yhtiö saa julkisen noteerauksen listautumalla pörssiin, jonka jälkeen sen osakkeilla voidaan käydä kauppaa pörssissä (Opi osakkeet 2016, 34). Yleensä pörssiin listaudutaan, kun yritys on kasvanut niin suureksi, ettei investointeja pystytä enää rahoittamaan perustajaosakkeiden pääomalla. Listautumalla yritys saa kasvatettua osakepääomaansa, laajennettua omistajapohjaansa, parannettua imagoansa sekä lisättyä tunnettuutta. (Opi osakkeet 2016, 16.) Pörssiin listautuessa yhtiön on täytettävä listalleottoedellytykset (Lindström 2005, 170).

Myös sijoittajien kannalta pörssi on hyvä ja turvallinen kauppapaikka, sillä sen toiminta on lailla säänneltyä ja valvottua. Pörssiyhtiöt ovat sitoutuneet raportoimaan taloudellisesta kehityksestään avoimesti. Lisäksi markkinat hinnoittelevat osakkeet paremmin, mikä helpottaa sijoituskohteiden vertailua. Pörssiyhtiöiksi kutsutaan näitä yrityksiä, joiden osakkeilla käydään julkista kauppaa. (Opi osakkeet 2016, 17.)

Vuonna 2007 voimaan tullut laki mahdollistaa pörssin lisäksi muidenkin osakkeiden kauppapaikkojen perustamisen. Näitä muita kaupankäyntijärjestelmiä kutsutaan monenkeskiseksi kauppapaikoiksi. (Kontkanen 2016, 58.) Päälistan eli säännellyn markkinapaikan lisäksi Helsingin pörssissä on myös kevyemmin säännelty kauppapaikka First North. Tällä osakelistalla on pääasiassa pieniä yrityksiä. First North lista voi toimia myös yritykselle ikään kuin ponnahduslautana kohti pörssin päälistaa. (Kontkanen 2016, 55.)

Andersonin (2001, 131) mukaan jotkut yritykset eivät halua osakkeitaan julkisen kaupankäynnin kohteeksi, jotta kilpailijat eivät pysty valtaamaan yhtiötä ostamalla myytävänä olevia osakkeita. Jotkut yritykset eivät myöskään halua paljastaa monia toimintaansa koskevia tietoja, jotka pörssiyhtiöiden on julkaistava (Andersson 2001, 131).

Listaamattomia yhtiöitä ei koske sama sääntely kuin pörssi-yhtiöitä, joten ne ovat korkeariskisempiä sijoituskohteita. Sijoittajalta vaaditaan aikaa ja vaivaa sijoituspäätösten tekemiseksi, sillä listaamattomasta yhtiöstä on ensin hankittava ja analysoitava tieto. Listaamattomien yhtiöiden osakkeilla kaupankäynti on kallista, jonka lisäksi kaupoista peritään varainsiirtoveroa. Ensisijaisesti listaamattomat osakkeet soveltuvat pitkäaikaiseksi sijoituskohteeksi. Pörssiin listaamattomia osakkeita voi ostaa listaamattomien osakkeiden kauppapaikoista tai osakeannista. (Kallunki ym. 2019, 85–86.)

Ennen nykyistä arvo-osuusjärjestelmää, osakkeen omistajat saivat osakekirjoja todistukseksi osakkeiden omistuksesta. Nykyiseen arvo-osuusjärjestelmään ovat liittyneet kaikki pörssi-yhtiöt. Sijoittajien omistamat pörssi-yhtiöiden osakkeet merkitään arvo-osuustileille arvo-osuuksina. (Opi osakkeet 2016, 16.) Ennen osakkeiden ostoa sijoittajalla on siis oltava henkilökohtainen arvo-osuustili avattuna esimerkiksi jossakin pankissa (Opi osakkeet 2016, 39). Useimmiten myös listaamattomat osakkeet kirjataan arvo-osuusjärjestelmään. Usein listaamattomien osakkeiden säilytys maksaa, eikä kaikki välittäjät hyväksy niitä säilytykseensä. (Listaamattomiin osakkeisiin sijoittaminen – Merkittävä veroetu vastaan riskit 2021.)

3.5.2 Korkosijoittaminen

Korkosijoittaminen tarkoittaa sijoittamista arvopapereihin, joista saa tuottoa tietyn ennalta määrätyn prosentin mukaisesti. Korkosijoituksissa sijoittaja saa siis vuosittain tietyn prosentuaalisen tuoton sekä lopuksi sijoittamansa pääoman takaisin. (Havia ym. 2014, 221.)

Korkosijoitukset ovat riskiltään matalan tai matalahkon riskin sijoituksia, jolloin myös tuotto on hyvin maltillinen (Pesonen 2011, 93). Korkosijoitukset ovat muun muassa määräaikaista pankkitalletuksia, obligaatioita tai joukkovelkakirjalainoja (Havia ym. 2014, 222). Korkosijoituksilla tavoitellaan säästettyjen varojen säilymistä sekä kohtuullista tuottoa (Sijoittajan korko-opas 2020, 7). Laina-ajan mukaan korkosijoitukset jaetaan lyhyisiin ja pitkiin korkosijoituksiin (Havia ym. 2014, 222).

Lyhyen koron sijoitukset ovat alle vuoden mittaisia, eli sijoittaja saa pääomansa korkoineen takaisin vuoden sisällä (Havia ym. 2014, 222). Lyhyen koron sijoituksia ovat rahamarkkinasijoitukset eli sijoitukset esimerkiksi pankkien liikkeelle laskemiin arvopapereihin. Piensijoittaja ei käytännössä

voi sijoittaa näihin lyhyen koron rahoitusmarkkinavälineisiin suoraan, vaan välillisesti lyhyen koron sijoitusrahastojen kautta. (Kallunki ym. 2019, 63.)

Pitkän koron eli yli vuoden mittaisia korkosijoituksia ovat pääasiassa erilaiset joukkovelkakirjalainat eli joukkolainat (Kallunki ym. 2019, 66). Joukkolainat ovat yritysten, valtioiden, kuntien tai muiden yhteisöjen liikkeelle laskemia velkakirjoja. Nämä liikkeellelaskijat siis lainaavat rahaa yleisöltä eli sijoittajilta. (Pesonen 2011, 91.) Joukkolainojen laina-aika ja -ehdot voivat vaihdella keskenään hyvinkin paljon. Laina-aika on yleensä kolmesta kymmeneen vuoteen. (Kallunki ym. 2019, 68.)

Joukkolainoja voi ostaa suoraan liikkeellelaskijalta emissiossa eli liikkeellelaskussa tai pankeilta ja pankkiiriliikkeiltä, jotka ylläpitävät jälkimarkkinoita (Kallunki ym. 2019, 68). Joukkolainat ovat siis yleensä jälkimarkkinakelpoisia eli niillä voidaan käydä kauppaa. Piensijoittajan kannalta kannattavinta on kuitenkin merkitä laina emissiosta ja pitää se itsellään erääntymiseen saakka. Näin hän saa säännöllisen koron sekä sijoitetun nimellispääoman takaisin. (Pesonen 2011, 91–92.) Joukkolainat voivat olla myös listattuja, jolloin kauppaa voidaan käydä osakkeiden tapaan pörssissä (Kallunki ym. 2019, 68).

Korkosijoitukset ovat yleensä matalan tai matalahkon riskin sijoituskohteita, mutta näin ei kuitenkaan aina ole. Korkosijoituksiin voi luottoriksin lisäksi sisältyä myös korkoriski. Mitä suurempi lainan juoksuaika on, sitä suurempi on myös lainan arvon muutos korkojen muuttuessa. (Kallunki ym. 2019, 63.) Pitkänkoron sijoituksiin liittyy enemmän epävarmuutta kuin lyhyen koron sijoituksiin (Havia ym. 2014, 223).

Pankkitalletukset

Pankkitalletus on perinteinen säästämisen ja sijoittamisen ratkaisu (Alhonsuo, Nisén, Nousiainen, Pellikka & Sundberg 2012, 299). Alhaisesta korkotasosta huolimatta säästö- ja sijoitustileille säästäminen on suomalaisten keskuudessa suosittua (Kontkanen 2016, 103). Marraskuussa 2019 tileillä oleva summa oli yli 96 miljardia euroa (Kullas & Oksanen 2020). Pankkitalletuksissa raha ei yleensä pääse tuottamaan ja inflaatio syö entisestään talletuksien varoja. Inflaatiota voidaankin kutsua pankkitalletusten riskiksi. (Pesonen 2011, 89.)

Käyttelytileille on erilaisia nimiä eri pankeissa, mutta niillä tarkoitetaan maksuliikenteen hoitamiseen tarkoitettuja käyttö- ja säästötilejä. Käyttötili on tili päivittäisten raha-asioiden hoitoon ja tyypillisesti siellä oleville rahoille ei makseta korkoa laisinkaan. Mikäli tilille maksetaan korkoa, on se hyvin alhainen. (Alhonsuo ym. 2012, 199.)

Vaikka säästötilit lasketaankin käyttelytileihin, on niiden pääasiallinen tarkoitus säästäminen ja usein niille siirretään varoja talteen käyttötililtä. Tavallisesti näille säästötileille maksetaan pientä korkoa. Koronmääräytymisperusteissa on suuria eroja eri pankkien välillä. (Alhonsuo ym. 2012, 200.) Säästötileillä talletukset ovat usein määräaikaisia ja kiinteäkorkoisia. Korko paranee yleensä sijoitusajan pidentyessä ja myös talletuksen koko voi vaikuttaa korkoon. (Sijoittajan korko-opas 2018, 8.)

Talletukset tunnettuihin ja vakavaraisiin pankkeihin on melko riskitön ja turvallinen sijoitusmuoto (Sijoittajan korko-opas 2018, 8). Lisäksi talletukset kuuluvat Talletussuojarahaston piiriin, joka tarkoittaa sitä, että suomalaisen pankin maksukyvyttömyystilanteessa tilille tallennetut varat korvataan 100 000 euroon saakka (Alhonsuo ym. 2012, 299). Talletukset, jotka ovat tehty ulkomaalaisten pankkien Suomen sivukonttoreihin ovat myös talletussuojan piirissä (Sijoittajan korko-opas 2018, 8).

3.5.3 Rahastosijoittaminen

Rahastolla tarkoitetaan sijoitusrahastoa, joka on osakkeista, korkoinstrumenteista ja muista arvopapereista koostuva sijoitussalkku. Sijoittajien varat kerätään yhteen ja nämä varat sijoitetaan hajauttamalla erilaisiin arvopapereihin. Rahasto on näiden arvopaperi omistuksien kokonaisuus. Rahaston omistajia ovat rahastoon sijoittaneet yksityiset henkilöt, yhteisöt ja säätiöt. (Kauppila ym. 2020, 37.)

Omistajien sijaan sijoitusrahastojen hallinnosta vastaa rahastoyhtiöt. Rahastoyhtiöt ovat Suomessa Finanssivalvonnan myöntämällä toimiluvalla toimivia osakeyhtiöitä. (Kontkanen 2016, 122.) Sijoittaja tietää rahaston säännöissä ilmoitetun sijoitusstrategian, eli esimerkiksi minkälaisiin arvopapereihin ja mille markkinoille rahasto varansa sijoittaa, mutta muuten hän on salkunhoitajan asiantuntemuksen varassa. (Kauppila ym. 2020, 38.)

Rahastosijoittamisen keskeinen etu on sen vaivattomuus ja helppous (Kontkanen 2016, 122). Ensimmäkin rahastoissa sijoituspäätökset tekevät ammattilainen, eikä sijoittajan ole välttämätöntä seurata markkinoita. Toinen etu on se, että rahastosijoitus ei ole sidottu määräaikaan, jolloin se voidaan muuttaa rahaksi milloin vain. (Kauppila ym. 2020, 44–45.) Lisäksi rahastosijoittamisessa pääsee kiinni suureen hajautettuun salkkuun pienelläkin pääomalla (Kontkanen 2016, 122).

Rahastojen toimintaa ohjaa monet tiukat säännökset, jotka koskevat esimerkiksi osakepääoman vähimmäismäärää, tilintarkastusta, kirjallisia toimintoja sekä tarkasti laadittavaa varainhoitoesitettä (Anderson 2001, 153). Minimoidakseen riisit, rahastot pitävät sisällään aina vähintään 16:n eri liikkeellelaskijan arvopapereita (Kauppila ym. 2020, 63). Yksittäinen arvopaperin arvo saa poikkeuksia lukuun ottamatta olla enintään 10 prosenttia koko rahaston varoista (Kontkanen 2016, 122).

Sijoitusrahastoissa rahasto-osuudet muodostavat rahastopääoman. Pääoma vaihtelee rahastoon tulleiden uusien sijoitusten ja sijoitusten pois lunastamisien mukaan. Myös rahaston sijoitusten pörssikurssit ja korkotaso aiheuttavat muutoksia rahaston pääomaan. (Sijoitusrahasto-opas 2015, 5.) Pääoma on jakautunut keskenään samansuuruisiin rahasto-osuuksiin, ja nämä osuudet tuottavat yhtäläiset oikeudet rahaston omaisuuteen (Kontkanen 2016, 122). Rahasto-osuuksien hinta on rahaston sijoitusten käypä markkina-arvo jaettuna liikkeellä olevien rahasto-osuuksien lukumäärällä. Hinta on sama sekä uusille sijoittajille, että rahasto-osuudesta luopuville sijoittajille. Yleensä näillä rahasto-osuuksilla ei käydä kauppaa pörssissä, vaan rahaston pääoma joko kasvaa tai vaihtoehtoisesti laskee, rahasto-osuuksien määrän mukaan. (Sijoitusrahasto-opas 2015, 5.)

Yleensä suomalaisissa rahastoissa on erikseen kasvu- ja tuotto-osuussarjat (Kauppila ym. 2020, 39.) Tuotto-osuuksista jaetaan vuosittain voitto-osuutta osuuden omistajille, kun taas kasvuosuuksissa vuotuinen tuotto-osuus siirretään jakamattomana rahaston arvoon, jolloin tuotto realisoituu vasta rahasto-osuutta lunastettaessa (Kontkanen 2016, 122). Rahaston tuotto koostuu rahaston sijoitusten korkoista, osingosta ja sijoituskohteiden arvonnousiusta tai -laskuista (Sijoitusrahasto-opas 2015, 6). Tuotto on arvopapereiden arvonnousu kokonaisuudessaan. Arvonnousussa tulee kuitenkin ottaa huomioon, että rahastot pitävät aina sisällään erialaisia kuluja, jotka ovat kaikki pois sijoittajan saamasta tuotosta. (Havia ym. 2014, 229.)

Sijoitusrahastojen kuluissa on suuria eroja (Kauppila ym. 2020, 69). Yleisimmin rahaston kulut muodostuvat merkintä- ja lunastuspalkkioista, hallinnointi-, kaupankäynti- ja tuottosidonnaisista kuluista sekä salkunhoito- ja säilytyspalkkioista (Havia 2014, 229). TER-luku eli suomalaisittain juoksevat kulut ovat hyvä mittari rahastojen kuluvertailuun, sillä se ilmoittaa toteutuneet hallinnointi- ja säilytyspalkkiot vuotuisena prosenttiosuutena rahaston pääomasta. Tuottosidonnaisia palkkioita tai kaupankäyntikuluja ei lasketa mukaan juokseviin kuluihin. (Kauppila ym. 2020, 67.)

Rahastoja on olemassa todella paljon erilaisia, eikä niiden luokittelu ole yksinkertaista (Pesonen 2011, 127). Pörssisäätiön Sijoitusrahasto-oppaan (2015, 7) mukaan rahastot voidaan ryhmitellä esimerkiksi sijoituskohteiden, sijoituspolitiikan tai rahastoon kohdistuvan sääntelyn mukaan. Kauppilan ja muiden (2020, 73) mukaan yleisin ja salkun rakenteelle olennaisin tapa on tehdä luokittelu rahaston sijoituskohteiden luonteen mukaan.

Sijoitusrahastolaissa rahastot ovat jaettu kahteen ryhmään: sijoitusrahastodirektiivin mukaisiin eli UCITS-sijoitusrahastoihin, joiden toiminta on tarkoin säänneltyä ja vaihtoehtorahastoihin, joiden toiminta on vapaampaa (Sijoitusrahasto-opas 2015, 7). Rahastot voidaan jakaa myös aktiivisiin ja passiivisiin rahastoihin. Aktiivisessa rahastossa salkunhoitaja tekee sijoitusvalintoja, joilla tavoitellaan vertailuindeksiin nähden enemmän tuottoa. Passiivisessa rahastossa seurataan valitsemaa indeksiä eli sijoituskohteet ja niiden painotukset salkussa ovat samat kuin indeksissä. (Passiivinen vai aktiivinen rahasto? n.d.)

Sijoituskohteiden mukaan rahastoja voidaan jakaa esimerkiksi osake- ja yhdistelmärahastoihin sekä lyhyen- ja pitkän koron rahastoihin. Nimensä mukaisesti osakerahasto sijoittaa varansa osakkeisiin, pitkän koron rahastot joukkovelkakirjalainoihin ja niin edelleen. Yhdistelmärahastoissa varat hajautetaan korko- ja osakemarkkinoille. (Kauppila ym. 2020, 41.) Näiden lisäksi on olemassa myös esimerkiksi indeksi-, rahasto-osuus-, raaka-aine- ja ETF-rahastoja (Sijoitusrahasto-opas 2015, 9–10). ETF eli Exchange Traded Fund rahastot ovat pörssissä noteerattuja rahastoja. Näiden rahastojen osuuksilla käydään pörssissä kauppaa osakkeiden tapaan. ETF-rahastojen hinnat määräytyvät kysynnän ja tarjonnan mukaisesti. (Sijoitusrahasto-opas 2015, 5.)

4 Osakesäästötili

Osakesäästötili on yksityissijoittajan ja palveluntarjoajan välinen sijoitussopimus (Korpela 2020, 185). Tili on sijoittajille verrattain uusi sijoittamisen työkalu Suomessa. Laki osakesäästötileistä astui voimaan kesäkuussa 2019. Sijoittajien on ollut mahdollista avata osakesäästötili arvopaperikauppaa varten vuoden 2020 ensimmäisestä päivästä lähtien. (Koskinen 2020.) Tilin tavoitteena on edistää kotitalouksien ja piensijoittajien säästämistä ja sijoittamista, sekä lisätä sijoitusmuotojen tarjontaa (Kallunki ym. 2019, 246).

Osakesäästötililaki säätelee sopimuksen ehtoja ja sitä, kuka voi tarjota osakesäästötilisopimuksia. Finanssivalvonta ylläpitää luetteloja palveluntarjoajista, jotka tiliä saavat tarjota. (680/2019.) Osakesäästötili on nimensä mukaisesti tarkoitettu ainoastaan osakesijoittamiseen. Osakesäästötilille ei siis voi ostaa muita pörssilistattuja tuotteita, kuten rahastoja tai ETF:iä. (Koskinen 2020.) Tiivistetyksi osakesäästötilin edut ovat verotuksen yksinkertaistuminen ja korkoa korolle -ilmiön vahvistuminen (Kallunki ym. 2019, 246). Osakesäästötili sopii erityisesti pitkäjänteiseen sijoittamiseen (Oppitunti 9: Miten osakesäästötili toimii n.d.).

Osakesäästötili on siis tili, johon sijoittaja voi siirtää rahaa ja sen jälkeen käydä tilin sisällä osakekauppaa. Osakesäästötilillä on mahdollista ostaa ja myydä niin koti- kuin ulkomaisiakin pörssilistattuja- ja First North-osakkeita. (Oppitunti 9: Miten osakesäästötili toimii n.d.) Osakesäästötilin sisäisiä tapahtumia ei veroteta, eli tilin sisällä tehdyistä yksittäisistä myynneistä ei tarvitse maksaa veroa. Myös osingot ovat tilin sisällä verovapaita. Osakesäästötilin tuotto verotetaan vasta siinä vaiheessa, kun sijoittaja nostaa varojaan tililtään pois. (Osakesäästötili 2021.) Tämä mahdollistaa sen, että sijoittaja pääsee hyötymään korkoa korolle -ilmiöstä (Sammalisto & Asunmaa 2021, 127).

Korkoa korolle-ilmiötä on kutsuttu maailman kahdeksanneksi ihmeeksi ja sitä voidaankin pitää yhtenä tärkeimpänä sijoittamisen varoja kerryttävänä ilmiönä. Korkoa korolle-ilmiössä sijoituksen tuotot kasvavat alkuperäisen sijoitetun pääoman lisäksi korkoa. Korkoa korolle-ilmiö on itseään positiivisesti vahvistava kierre. Sijoitettu raha tekee töitä, mutta lisäksi sijoitetun rahan tuottokin tekee töitä. Korkoa-korolle ilmiössä korkoa kertyy joka vuosi aiempaa enemmän, sillä pääoma kasvaa vuosi vuodelta. (Sammalisto & Asunmaa 2021, 127.)

4.1 Yleistä osakesäästötilistä

Osakesäästötilin voi avata vain luonnollinen henkilö. Näin ollen tiliä ei voi avata jakamattomille kuolinpesille, yhtymille, yrityksille eikä toiminimille. Osakesäästötilin voi avata myös muu kuin Suomessa asuva Suomen kansalainen. (Osakesäästötilin verotus n.d.) Osakesäästötilin voi avata halumaansa pankkiin tai finanssilaitokseen (Oppitunti 9: Miten osakesäästötili toimii n.d). Osakesäästötiliä saa tarjota luottolaitokset, sijoituspalveluyritykset sekä niihin rinnastettavat Suomessa toimivat Euroopan talousalueen palveluntarjoajat (Kallunki ym. 2019, 246). Tällä hetkellä osakesäästötilejä Suomessa tarjoavat Nordea, Danske Bank, Nordnet, Ålandsbanken ja Mandatum Trader, jonka tarjoaa Saxo Bank A/S. Myös OP on avaamassa osakesäästötilinsä lokakuun 2021 loppupuolella.

Myös alaikäiselle henkilölle voidaan avata osakesäästötili huoltajan toimesta (Kallunki ym. 2019, 246). Vanhemmat ovat lapsen edunvalvoja ja lain mukaan heidän on huolehdittava lapsen varoista niin, että pääoma säilyy kohtuullisella varmuudella. Digi- ja väestötietovirasto valvoo tätä toimintaa. Lapsen osakesäästötilille voi ostaa Eta-alueen osakkeita vapaasti. Kaikkiin Eta-alueen ulkopuolisiin pörssiosakkeisiin vaaditaan 184 euroa kustantava lupa viranomaisilta. Lisäksi vanhemmat ovat velvollisia ilmoittamaan Digi- ja väestövirastoon, kun lapsen varallisuus ylittää 20 000 euroa. Tämän jälkeen ilmoitetaan vuosittain holhousviranomaisille edellisvuoden varallisuus ja mihin lapsen varat ovat olleet sijoitettuina. (Airaksinen 2020.)

Sijoittajalla voi olla vain yksi osakesäästötili kerrallaan (Korpela 2020, 186). Laki velvoittaa, että osakesäästötilisopimuksessa on oltava säästäjän vakuutus siitä, ettei hänellä ole muualla osakesäästötiliä (Laki osakesäästötilistä 680/2019, 11 §). Palveluntarjoajilla ei ole käytössä rekisteriä, josta selviäisi onko asiakkaalla jo entuudestaan osakesäästötili. Tämän vuoksi asiakkaan on mahdollista avata useampi osakesäästötili kerrallaan. (Sullström 2021.) Mikäli sijoittajalla on samankaltaisesti useita osakesäästötilejä käytössään, Verohallinto määrittää jokaiselle tilille 10 euron veronkorotuksen päivää kohti (Osakesäästötili 2021).

Osakesäästötileissä on erikseen sekä rahatili, että osakkeiden säilytystili. Rahatili voi olla joko euro-määräinen tai vaihtoehtoisesti jossain muussa valuutassa. Osakesäästötilillä voi olla saman aikaisesti sekä rahaa että osakkeita. (Osakesäästötili 2021). Osakesäästötilille on mahdollista sijoittaa kuitenkin vain rahavaroja (Korpela 2020, 185), eli sijoittajan ei ole mahdollista siirtää jo olemassa

olevia osakkeitaan osakesäästötilille (Osakesäästötili 2021). Osakesäästötilin kautta sijoituksia on mahdollista tehdä luotolla, mutta luotonvakuutena tiliä ei voi käyttää (Terhemaa 2020).

Osakesäästötilille rahaa voi siirtää yhteensä enintään 50 000 euroa. Talletuksia voi tehdä halua-massaan tahdissaan ja talletuserien suuruuden pystyy itse määrittämään. (Osakesäästötili n.d.) Vakka tilille voi tallettaa rahaa 50 000 euroa, osakesalkun arvo voi kasvaa yli tämän 50 000 euron kurssinousujen ja muiden tuottojen ansiosta (Koskinen 2020). Mikäli tämä 50 000 euron talletus-
raja tulee vastaan, voi sijoittaja laittaa tilille lisää rahaa heti sen jälkeen, kun tililtä on nostettu ra-
haa pois (Oppitunti 9: Miten osakesäästötili toimii n.d.).

Osakesäästötililtä varojen nostamiseen ei ole euromääräisiä eikä ajallisia rajoituksia. Tämä tarkoittaa, että osakkeiden myynnistä saatua myyntivoittoa tai osinkoja, voi säilyttää tilillä rahana niin pitkään kuin haluaa. (Oppitunti 9: Miten osakesäästötili toimii n.d.) Tililtä voi kuitenkin nostaa ai-noastaan rahaa, eli osakkeita tulee myydä ennen varojen nostamista (Osakesäästötili 2021).

Osakesäästötilisopimuksen voi irtisanoa (Laki osakesäästötilistä 680/2019, 13 §). Osakesäästötili voidaan siirtää myös paleluntarjoajalta toiselle. Tämä onnistuu vanhan sopimuksen irtisanomisella ja uuden sopimuksen tekemisellä toisen palveluntarjoajan kanssa. Vaihdon yhteydessä osakesäästötilille kertyneet rahat ja osakkeet siirtyvät uudelle palveluntarjoajalle. (Osakesäästötili 2021.) Vanha palveluntarjoaja on velvollinen kertomaan uudelle palveluntarjoajalle tilille tehdyt sijoitukset ja nostot. Tilin siirrosta ei koidu sijoittajalle veroseuraamuksia, mutta palveluntarjoajat saavat periä tilin avaamisesta ja lopettamisesta palkkioita. (Korpela 2020, 186.)

Osakesäästötiliä ei pysty myymään tai lahjoittamaan eteenpäin (Korpela 2020, 186). Osakesäästötilisopimus raukeaa tilin haltijan kuollessa ja tilillä olevat varat siirtyvät tilin haltijan oikeuden omistajille sellaisenaan. Tilin varat arvostetaan kuolinpäivän arvoon perintöverotuksessa ja julkisesti noteerattu osake vähintään kuolinpäivänä tehtyjen kauppojen alimpaan arvoon. Perittävän osakesäästötilin osakkeet siirtyvät kuolinpesän arvo-osuustilille, josta ne voidaan realisoida tai siirtää perillisten arvo-osuustileille. (Korpela 2020, 190.)

4.2 Osakesäästötilin verotus

Osakesäästötilin verotuksesta säädetään laissa tuloverolain muuttamisesta (732/2019), ja siihen liittyen myös verotusmenettely lakia (VML 17 ja 32c §) on muutettu vuoden 2020 alussa (Korpela 2020, 185). Osakesäästötilin päällimmäinen idea on se, että veroa maksetaan saaduista tuotoista pääomatuloveroprosentin mukaisesti ainoastaan silloin, kun varoja nostetaan tililtä. Sijoittajan kannalta osakesäästötili tekee verotuksesta yksinkertaista ja byrokratiatonta (Oppitunti 9: Miten osakesäästötili toimii n.d).

Osakesäästötilin verotus toimii lähtökohtaisesti samalla tavalla kuin sijoitusrahastoissa eli tuotoista maksetaan pääomatuloveroa vasta siinä vaiheessa, kun sijoittaja nostaa varoja tililtään. Osakesäästötilin sisällä tapahtumat ovat siis täysin verovapaita. (Kallunki ym. 2019, 246.) Verotuksen lykkäytyminen mahdollistaa sen, että koko myyntihinta voidaan uudelleen sijoittaa (Korpela 2020, 188).

Osakesäästötililtä varoja nostaessa varat jaetaan sijoitettuun pääomaan ja tuottoon (Korpela 2020, 186). Sijoitettu pääoma on verotonta ja tuotto pääomaveronalaista tuloa (Osakesäästötili 2021). Osakesäästötilillä ei siis ole verotuksen kannalta erikseen luovutusvoittoa ja osinkoa, vaan tuotto on kokonaisuudessaan verotettavaa pääomatuloa (Korpela 2020, 187). Osakesäästötilillä ei ole myöskään käytössä hankintameno-olettamaa toisin kuin arvo-osuustilillä. Tämä tarkoittaa, että tuottoja laskettaessa käytetään osakkeiden todellista ostohintaa. (Oppitunti 9: Miten osakesäästötili toimii n.d.)

Osakesäästötilin tuottoa laskettaessa ensin lasketaan tilin käypä arvo. Tästä arvosta vähennetään voitto, jonka jälkeen tulos kerrotaan tililtä nostetulla euromäärällä. Laskettaessa osakesäästötilin käypää arvoa, huomioon otetaan tilillä olevat rahavarat sekä osakkeiden arvo nostohetkellä. Osakkeiden arvona käytetään päätöskurssia nostopäivää edeltävältä päivältä. (Osakesäästötili 2021.) Pankit ja muut palveluntarjoajat laskevat tuoton sijoittajan puolesta ja perivät myös ennakonpidätyksen, joka on 30 prosenttia tuotosta (Osakesäästötili 2021).

Osakesäästötili helpottaa vuosittaisen veroilmoituksen tekemistä, sillä sijoittajan ei itse tarvitse selvittää ja ilmoittaa verottajalle osakesäästötilin sisällä tehtyjä kauppvoja (Arvo-osuustili vs. osa-

kesäästötili n.d). Verotuksen kannalta olennaista on tilille siirretyn rahan määrä, tapahtunut arvonnousu ja se, kuinka paljon tililtä on nostettu rahaa. Osakesäästötiliä ylläpitävä pankki pitää kirjaa kaikista näistä edellä mainituista asioista. (Oppitunti 9: Miten osakesäästötili toimii n.d.)

Mikäli sijoittaja on tehnyt verovuoden aikana nostoja osakesäästötililtä, tuotto ja ennakonpidätys siirtyvät automaattisesti esitäytettyyn veroilmoitukseen. Sijoittajalle jää vain tietojen tarkistus. Veroilmoituksessa osakesäästötilin tuotto näkyy kohdassa "osakesäästötilin tuotto ja tappio". Mikäli varoja ei ole nostettu verovuoden aikana, osakesäästötilin tiedot ja varojen käypä arvo näkyvät veroilmoituksen kohdassa "varat". (Osakesäästötili 2021.)

Osakesäästötiliä voidaan pitää tietyllä tavalla arvo-osuustiliä yksinkertaisempuna tapana sijoittaa osakkeisiin, sillä jokaisen osto- tai myyntipäätöksen kohdalla ei tarvitse miettiä verotuksellisia seuraamuksia. Yksi hallituksen tavoitteista osakesäästötiliä luodessa olikin se, että tilin yksinkertaisuus kannustaisi uusia sijoittajia sijoittamaan suoriin osakkeisiin. (Arvo-osuustili vs. osakesäästötili n.d.)

Usein sijoittajalle hyödyllisin vaihtoehto on sekä osakesäästötilin, että arvo-osuustilin käyttäminen yhtäaikaaisesti. Tämä mahdollistaa ensinakin varallisuuden hajauttamisen eri sijoitusinstrumentteihin. Toiseksi käyttämällä rinnakkain näitä kahta tiliä, sijoittaja voi myös pohtia kunkin osakeoston yhteydessä onko osakesäästötili vai arvo-osuustili siinä kohtaa verotuksellisesti järkevämpi vaihtoehto. (Arvo-osuustili vs. osakesäästötili n.d.)

4.2.1 Osinkojen verotus

Tavallisella arvo-osuustilillä olevien suomalaisten pörssiosakkeiden osingoista 15 prosenttia on verovapaata. Tätä osinkojen verovapautta ei voi kuitenkaan hyödyntää osakesäästötilillä. Osakesäästötilillä kaikki tuotto on veronalaista, eli näin ollen myös osinkoja verotetaan täysimääräisesti pääomatuloveroprosentin mukaisesti. (Osakesäästötili 2021.)

Hyöty voi tulla siitä, että osinkojen verotus tapahtuu vasta varoja tililtä nostettaessa, ei osinkojen maksuvuonna. Kun osingot ovat osakesäästötilin sisällä verovapaita, maksetut osingot voidaan sijoittaa uudelleen ennen niiden verotusta. Näin sijoittaja pääsee hyötymään myös osinkojen osalta korkoa-korolle ilmiöstä. (Kallunki ym. 2019, 85).

Etenkin ulkomaiset osakkeet, joiden kokonaistuotto perustuu osinkoihin, ovat osakesäästötilin verohyötyä arvioidessa heikoilla. Verohuojennuksen lisäksi osingoista menetetään lähdevero, joka maksetaan yrityksen kotimaahan. (Lepikkö 2020.) Vain lähdeveron jälkeinen todellinen netto-osinko on osakesäästötilin tuottoa (Korpela 2020, 189). Mikäli sijoitusaika ennen nostoa on tarpeeksi pitkä, korkoa korolle -ilmiö voi mahdollisesti kumota tämän osinkojen verotuksen negatiivisen vaikutuksen (Arvo-osuustili vs. osakesäästötili n.d).

Osakkeen omistaja voi hakea palautusta, mikäli lähdeveroa on peritty liikaa yhtiön kotimaassa. Palautus tulee ilmoittaa Verohallinnon lisäksi osakesäästötilin ylläpitäjälle. Tätä lähdeveron palautusta pidetään osakesäästötililtä nostettuna tuottona, joten se verotetaan pääomatulona koko arvostaan. (Korpela 2020, 189.)

4.2.2 Tappio ja muut vähennykset

Osakesäästötilillä tappioiden vähentämiseen kannattaa kiinnittää huomiota. Osakesäästötilin sisällä syntyneitä tappioita ei voida hyödyntää heti. Osakesäästötilin tappio on verotuksessa vähennyskelpoinen vasta sinä vuonna, jona osakesäästötili lopetetaan. (Arvo-osuustili vs. osakesäästötili n.d.) Osakesäästötilin lopettamisella tarkoitetaan sitä, kun kaikki omaisuus myydään ja varat nostetaan ulos osakesäästötililtä (Osakesäästötili n.d). Eli mikäli tuotto on tappiollista, tappiota ei pysty vähentämään vielä varoja tililtä nostaessa (Osakesäästötili 2021). Arvo-osuustilin kohdalla nämä tappiot voi hyödyntää verotuksessa heti myyntivuonna, jolloin niillä voidaan paremmin kuitata voittoja ja muita pääomatuloja (Arvo-osuustili vs. osakesäästötili n.d).

Mikäli osakesäästötilin tappio on lopettamisvuoden pääomatuloa suurempi, erotuksesta muodostuu pääomatulolajin tappio. Tämän pääomatulolajin tappion voi vähentää seuraavan 10 vuoden aikana kertyneistä pääomatuloista. Alijäämähyvitystä laskettaessa osakesäästötilin tappiota ei huomioida. (Korpela 2020, 187).

Yleensä palveluntarjoaja vähentää palvelumaksun ja muut kulut osakesäästötilin rahatililtä, jolloin niitä ei voi vähentää muista pääomatuloista enää (Osakesäästötili 2021). Mikäli kuluja peritään suoraan sijoittajalta, esimerkiksi tilanteessa, jossa tilin kaikki varat ovat kiinni sijoituksissa, kulut ovat tulonhankkimiskuluja ja näin ollen pääomatulo vähennyskelpoisia (Korpela 2020, 186). Mikäli sijoittaja ottaa velkaa sijoittaakseen rahaa osakesäästötilille, tämä velka on tulonhankkimisvelkaa.

Tulohankkimisvelan korot voidaan vähentää kaikista pääomatuloista täysimääräisinä. (Osakesäästötili 2021.)

5 Tutkimuksen toteutus

Tutkimus toteutettiin laadullisena tutkimuksena. Aineisto kerättiin lokakuussa 2021 tutkimussuunnitelman mukaisesti hyödyntämällä sekundääristä dataa. Kaikki tutkimuksen aineisto saatiin kerättyä pankkien ja muiden palveluntarjoajien verkkosivuilta noin viikossa. Tutkimuksen kannalta kaikki olennainen tieto kerättiin teoreettista viitekehystä hyödyntäen. Aineistonkeruun jälkeen aineisto tiivistettiin, eli tutkimuksen kannalta olennaiset asiat eriteltiin muusta aineistosta. Tämän jälkeen olennaiset asiat järjesteltiin luokittelemalla. Tutkimustuloksia tarkasteltiin luokittelun pohjalta.

Aineistonkeruun aikaan osakesäästötilejä tarjosivat Nordea, Nordnet, Danske Bank, Ålandsbanken ja Mandatum Trader. Alun perin myös OP:n piti avata osakesäästötilinsä alkuvuodesta 2021, mutta lanseeraaminen on viivästynyt ja tämänhetkisen tiedon mukaan se tapahtuu OP-mobiilissa 29.10.2021 (Osakesäästötili n.d). Tämän tutkimuksen tekohetkellä OP ei siis ole vielä avannut osakesäästötiliään, mutta heidän sivuiltaan löytyi tulevan osakesäästötilin tiedot, ominaisuudet ja hinnastot. Koska tutkimuksen kannalta olennainen tieto oli jo saatavilla, voitiin OP:n osakesäästötili ottaa mukaan tutkimukseen.

Tässä luvussa tarkastellaan eri palveluntarjoajien osakesäästötilejä kuvailemalla tiivistettyä aineistoa. Palveluntarjoajat ovat täysin satunnaisessa järjestyksessä. Aineisto on pyritty kuvailemaan mahdollisimman loogisessa järjestyksessä osakesäästötilin elinkaaren mukaisesti avaamisesta sulkemiseen.

Nordea

Nordeassa osakesäästötilin avaus on maksuton, eikä tilillä ole myöskään hoitomaksua. Tili voidaan avata myös alaikäiselle lapselle. Kuukausittainen säilytysmaksu vaihtelee 0–2,45 euron välillä. Säilytysmaksua ei veloiteta osakesäästötilin ollessa tyhjä, tai mikäli asiakas on tehnyt vähintään yhden välityspalkkiollisen kaupan edellisellä vuosineljänneksellä. Mikäli välityspalkkiollisia kauppvoja

ei ole kertynyt yhtäkään, on säilytysmaksu 2,45 euroa kuukaudessa. Private Banking -asiakkaille säilytysmaksut ovat aina maksuttomia. (Osakesäästötili (OST) – Aloita osakesäästäminen n.d.)

Tilille tehtävät talletukset ja tililtä nostot ovat täysin kuluttomia. Nordean osakesäästötilillä voi käydä kauppaa verkkopankin kaupankäyntipalvelussa sekä Nordea Investorissa. Osakesäästötilillä voi käydä kauppaa 21:llä eri markkinapaikalla Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Listautumisanteihin osallistuminen ja rahan siirtäminen osakesäästötilille onnistuu vain Nordea Investorissa. Nordea Investor on kehitetty erityisesti älypuhelimella ja tabletilla asioiden hoitamiseen. (Mikä on listautumisanti (IPO)? n.d; Osakesäästötili (OST) – Aloita osakesäästäminen n.d.)

Nordean kaupankäyntipalvelut ovat asiakkaille maksuttomia. Maksutta käyttöönsä saa Helsingin, Tukholman, Kööpenhaminan ja Oslon ajantasaiset kurssit viidellä tarjoustasolla. Oslon pörssissä tarjoustasoja on yksi. Kurssit tulee kuitenkin päivittää manuaalisesti. Palveluun on mahdollista liittää myös lisäpalveluita maksusta. Lisäpalvelu voi olla aamuraportti ajankohtaisista asioista, automaattisesti päivittyvät kurssit tai sellaisten tarjoustasojen näkeminen, mitä ei ilman lisämaksua näe. Lisäpalveluiden kuukausihinnat vaihtelevat 1–30 euron välillä. Asiakkaat, joiden välityspalkkiokertymä ylittää 150 euroa vuosineljänneksellä, saavat lisäpalvelut seuraavalle vuosineljännekselle, aamuraporttia lukuun ottamatta, maksuttomina. (Pörssi kaupankäynnin palvelut uudistuvat n.d.)

Osakesäästötilin sisällä kaupankäynnistä veloitetaan Nordean normaalit välityspalkkiot. Nordeassa välityspalkkioiden hinnat määräytyvät seuraavalle vuosineljännekselle asiakkaan palkkiokertymätason mukaan (ks. taulukko 1). Palkkiokertymään vaikuttavat edellisen vuosineljänneksen aikana maksetut välityspalkkiot. Välityspalkkiohinnasto perustuu asiakkaan maksamiin välityspalkkioihin ja niiden mukana tuleviin alennuksiin. Mitä enemmän asiakas maksaa välityspalkkioita, sitä halvemmalle hintatasolle hän pääsee. (Sijoittamisen kaupankäynnin hinnat n.d.)

Taulukko 1. Nordean palkkiokertymän mukaiset välityspalkkiot (Kaupankäyntipalvelut n.d, muokattu)

Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 4	Taso 5
0 € maksettuja välityspalkkioita	150 € maksettuja välityspalkkioita	500 € maksettuja välityspalkkioita	1000 € maksettuja välityspalkkioita	2500 € maksettuja välityspalkkioita
välityspalkkio 0,20 %, minimipalkkio 8 €	välityspalkkio 0,18 %, minimipalkkio 8 €	välityspalkkio 0,15 %, minimipalkkio 5 €	välityspalkkio 0,10 %, minimipalkkio 5 €	välityspalkkio 0,06 %, minimipalkkio 3 €
pohjoismaisten pörssien välityspalkkio alle 800 € kaupoissa 1 %*	pohjoismaisten pörssien välityspalkkio alle 800 € kaupoissa 1 %*	pohjoismaisten pörssien välityspalkkio alle 500 € kaupoissa 1 %*	pohjoismaisten pörssien välityspalkkio alle 500 € kaupoissa 1 %*	pohjoismaisten pörssien välityspalkkio alle 300 € kaupoissa 1 %*
*Alle 300–800 euron kaupoissa pohjoismaisissa pörseissä (Helsinki, Tukholma, Oslo, Kööpenhamina) enimmäispalkkio on 1 %.				

Taulukon 1 välityspalkkiot ovat voimassa kaupankäyntipalvelussa. Ei-euromääräisten osakkeiden kaupasta peritään lisäksi valuutanvaihto palkkio, joka on 0,3 prosenttia. Välityspalkkio puhelimitse tehtävien kauppajen osalta on kaikilla markkinoilla 0,5 prosenttia ja minimi välityspalkkio on tällöin 40 euroa. Kaikissa konttoreissa tehtävissä osakekaupoissa on yhden prosentin välityspalkkio ja välityspalkkio on minimissään 60 euroa. (Sijoittamisen kaupankäynnin hinnat n.d.)

Nordea tarjoaa osakesäästötili asiakkailleen sijoitusstrategien laatiman viikkoraportin sekä Kaupalehden uutiset. Lisäksi Nordea järjestää kerran kuussa Osakesäästöpäivät, jolloin yhden vaihtuvan pörssin osakkeilla voi käydä kauppaa erittäin edullisesti. Osakesäästöpäivänä valitun pörssin kaupankäyntikulut ovat yhden euron, ja hinta koskee kaikkia kyseisen pörssin toimeksiantoja, jotka ovat tehty verkkopankissa tai Nordea Investorissa. (Osakesäästötili (OST) – Aloita osakesäästäminen n.d.)

Osakesäästötilin siirto Nordeaan on maksuton rahatilin ja kotimaisten osakkeiden osalta. Ulkomaalaisten osakkeiden siirrosta peritään 68 euron maksu lajia kohden. Tilin siirrosta toiselle palveluntarjoajalle veloitetaan 40 euroa. Lisäksi ulkomaisten arvopapereiden siirrosta peritään maksua

jokaista arvopaperilajia kohden 68 euroa. Osakesäästötilin lopetus on maksuton. Myös kuolintapauksissa osakesäästötilin lopetus on maksuton, mutta mahdollisista osakkeiden siirroista peritään kotimaisten osakkeiden osalta 4,03 euroa/laji ja ulkomaisista osakkeista 14 euroa/laji. (Osakesäästötili (OST) – Aloita osakesäästäminen n.d.)

Mandatum Trader

Trader on tanskalaisen Saxo Bank A/S:n tarjoama kaupankäyntipalvelu. Saxo Bank A/S:n sidonnaisasiamiehenä toimii Mandatum Life Palvelut Oy, joka vastaa Traderin suomenkielisestä asiakaspalvelusta, asiakkaan tunnistamisesta ja palvelun markkinoinnista. Saxo Bank vastaa puolestaan kaupankäynnistä, viranomaisraportoinnista sekä arvopapereiden säilytyksestä. Kun osakesäästötilin avaa Traderiin, asiakkuus aukeaa Saxo Bankiin. (Usein kysytyt kysymykset n.d.) Useimmiten puhutaan Mandatum Traredista, joten tätä nimitystä käytetään myös tässä tutkimuksessa.

Osakesäästötilin voi avata yksityinen luonnollinen henkilö, mutta alaikäiselle se ei ole ainakaan toistaiseksi mahdollista. Osakesäästötilin avaaminen Traderiin on maksuton. Myöskään arvopapereiden säilytyksestä ei peritä maksua. Mandatum Traderin osakesäästötilillä voi käydä kauppaa 37:llä eri markkinalla. Lisäksi asiakkaat saavat käyttöönsä hakutyökaluja, sijoittamisen teemasalkkuja sekä Kauppalehden ja kansainvälisten uutistoimistojen uutiset. Traderissa reaaliaikaiset kurssitiedot täytyy erikseen tilata. Tilauksen hinta hyvitetään asiakkaalle takaisin, mikäli kauppojen kuukausittainen vähimmäisvaatimus täyttyy. (Hinnasto n.d; OSAKESÄÄSTÖTILI n.d.)

Traredissa on kolme erilaista kaupankäyntialustaa. TraderONE on aloittelevalle sijoittajalle tarkoitettu yksinkertainen työkalu, joka toimii verkossa ja mobiilissa (TraderONE n.d). TraderGO tarjoaa puolestaan edistyneemmälle sijoittajalle selainpohjaisen sovelluksen, joka on kehitetty erityisesti aktiivisen kaupankävijän tarpeisiin (TraderGO n.d). TraderPRO on sen sijaan tarkoitettu ammattimaisille sijoittajille, ja saadakseen käyttöönsä tämän työkalun on täytettävä tietyt ehdot. TraderPRO:ssa voidaan esimerkiksi käydä kauppaa sellaisilla sijoituskohteilla, jotka ovat suomalaisten yksityissijoittajien ulottumattomissa. (TraderPRO n.d.)

Mandatum Traderissa on kolme hintaluokkaa välityspalkkioille; Basic, Plus ja Best (ks. taulukko 2). Käytyjen kauppojen määrä sekä salkun kokonaisarvo määrittävät sen, mihin hintaluokkaan asiakas

kuuluu. Salkun arvoon lasketaan Trader-salkku sekä varat, jotka ovat Mandatum Lifen varainhoidon hallinnassa. Salkun koko huomioidaan kuukauden keskiarvon mukaan. Välityspalkkioiden lisäksi ei-euromääräisistä osakekaupoista veloitetaan valuutanvaihtokustannus, joka on 0,25 prosenttia kauppasummasta. (Hinnasto n.d; OSAKESÄÄSTÖTILI n.d.)

Taulukko 2. Mandatum Traderin välityspalkkiot suosituimmissa pörsseissä (OSAKESÄÄSTÖTILI n.d, muokattu)

Pörssi	Basic -hintaluokka	Plus -hintaluokka	Best -hintaluokka
Helsinki, Tukholma, Oslo, Kööpenhamina, New York, Lontoo, Toronto, Zürich	0,05 %, minimipalkkio 10 €	0,04 %, minimipalkkio 6 €	0,03 %, minimipalkkio 3 €
Deutsche Börse, Pariisi, Milano, Madrid, Wien, Lissabon, Amsterdam, Bryssel, Dublin, Hongkong, Shanghai, Shenzhen, Tokio, Singapore, Sydney, Johannesburg	0,10 %, minimipalkkio 12 €	0,07 %, minimipalkkio 8 €	0,05 %, minimipalkkio 5 €

Mikäli kauppoja on ollut edellisen kuukauden aikana alle 20 ja varat palvelussa ovat alle 50 000 euroa, kuuluu Basic -hintaluokkaan. Plus -hintaluokassa kauppoja tulee olla yli 20 edellisen kuukauden aikana tai varat palvelussa yli 50 000 euroa. Mikäli kauppoja on edellisen kuukauden aikana ollut yli 100 tai varat palvelussa ovat yli 500 000 euroa kuuluu Best -hintaluokkaan. Uudet asiakkaat saavat käydä kauppaa osakesäästötileillä parhaimmassa hintaluokassa tilin avaamisesta seuraavan kalenterikuukauden loppuun asti. Osakesäästäjien jäsenet saavat etuna käydä kauppaa aina vähintään Plus-hintaluokassa. (OSAKESÄÄSTÖTILI n.d.)

Osakesäästötilin siirto toiselta palveluntarjoajalta Traderiin ei ole vielä mahdollista. Kun tämä ominaisuus tulee saataville, siirto palveluun ei maksa. Tilille voi siirtää vain Traderissa kaupankäynnin

kohteena olevia osakkeita. Mikäli siirrossa on valikoiman ulkopuolisia osakkeita, voidaan asiakkaalta veloittaa selvitystyöstä lisäselvitystyön mukainen maksu, joka on 50 euroa/alkava tunti. (Osakesäästötilin toimenpidehinnasto n.d.)

Varojen nostamisesta osakesäästötililtä ei veloiteta. Myös osakesäästötilin sulkeminen on maksuton. Tilin sulkemisen jälkeisten tapahtumien kirjaaminen kustantaa 20 euroa tapahtumalta. Osakesäästötilin siirto Traderista toiselle palveluntarjoajalle maksaa 50 euroa ja tähän hintaan sisältyy kotimaisten osakkeiden siirto. Tilin siirron yhteydessä ulkomaisten osakkeiden siirrosta peritään maksua 20 euroa per arvopaperi. (Osakesäästötilin toimenpidehinnasto n.d.)

Kuolintapauksessa osakkeiden siirrosta perillisille veloitetaan 20 euroa per arvopaperi. Kuolinpesän asiakirjojen käsittelystä veloitetaan 50 euroa jokaiselta alkavalta tunnilta. Saxo Bank ei avaa kuolinpesille asiakkuuksia. (Osakesäästötilin toimenpidehinnasto n.d.) Jos ilmoitetut kiinteät hinnat eivät riitä kattamaan toimenpiteiden aiheuttamia kuluja, voidaan lisäksi veloittaa lisäselvitystyön mukainen maksu eli 50 euroa jokaiselta alkavalta tunnilta. Raporteista ja todistuksista, jotka eivät ole suoraan asiakkaan saatavilla, vaan toimitetaan pyynnöstä, veloitetaan 30 euroa/dokumentti. (Osakesäästötilin toimenpidehinnasto n.d.)

Danske Bank

Osakesäästötilin avaaminen on ilmainen. Sijoittajan täytyy kuitenkin maksaa Kaupankäynti Onlinen hallinnointikulu, joka on 2 euroa kuukaudessa. Hallinnointikuluun sisältyy osakkeiden säilytys. Osakesäästötilin kaupankäyntikustannukset ovat samat kuin arvo-osuustilillä käytävässä osakekaupassa. Kauppaa voi käydä 25 eri osakemarkkinalla, ja kaupankäynnin kulut ovat samat kaikilla tarjolla olevilla markkinoilla. Kun kauppaa käydään muussa valuutassa kuin eurossa, valuutanvaihtopalkkio on osto- ja myyntikurssin erotus eli kiinteää valuutanvaihtokulua ei veloiteta. Kaupankäyntipalvelu toimii niin mobiili-, tabletti- kuin verkkopankkissakin. (Palveluiden hinnoittelurakenne, Danske Kaupankäynti Online – Osakesäästötili n.d; Osakesäästötili n.d.)

Verkossa käytävän kaupankäynnin välityspalkkiot määräytyvät kaupankäynnin volyymin mukaisesti (ks. taulukko 3). Välityspalkkiotasoa tulee voimaan, kun asiakas tekee sopimuksen Danske Kaupan-

käynti Online palvelusta. Seuraaville välityspalkkiotasolle on mahdollista päästä aikaisintaan seuraavan alkavan kalenterikuukauden alusta alkaen. (Palveluiden hinnoittelurakenne, Danske Kaupankäynti Online – Osakesäästötili n.d.)

Taulukko 3. Danske Bankin välityspalkkiot (Palveluiden hinnoittelurakenne, Danske Kaupankäynti Online – Osakesäästötili n.d, muokattu)

	Kaupankäynnin volyyymi	Välityspalkkioiden hinta
Taso 1	0–25 000 €/kk	0,20 %, minimi 8 €/toimeksianto
Taso 2	25 000–100 000 €/kk	0,12 %, minimi 5 €/toimeksianto
Taso 3	yli 100 00 €/kk	0,08 %, minimi 2 €/toimeksianto

Välityspalkkiotaso on voimassa aina kalenterikuukauden kerrallaan, ja jokaisena kuunvaihteena tehdään uusi tarkastelu välityspalkkiotasosta. Välityspalkkiotasoa määriteltäessä kahdesta edellisestä kalenterikuukaudesta valitaan kaupankäyntivolyyymiltään suurempi, jonka mukaan välityspalkkiotaso määräytyy. Välityspalkkiot puhelimessa ja konttorissa tehtävälle osakekaupalle ovat 0,75-1,25 prosentin välillä ja minimipalkkio 20-60 euroa markkinasta riippuen. (Arvopaperipalveluiden palvelumaksut n.d; Danske Kaupankäynti Online n.d.)

Sijoittajien on mahdollista ostaa myös lisäpalveluita. Danske Reaaliaikapalvelu maksaa kuukaudessa 1,95 euroa ja se sisältää reaaliaikaiset kurssit Helsingistä, Tukholmasta ja Kööpenhaminasta, Online-laskelman realisoituneista voitoista ja tappioista sekä Kauppalehden ja Dow Jones Newswiresin uutispalvelut. Analyysipalveluun sisältyy Reaaliaikapalvelun ominaisuuksien lisäksi pörseille viisi tarjoustasoa, Danske Markets Equities -pohjoismainen analyysitietokanta sekä Zenostock-työkalu. Analyysipalvelu kustantaa 8,95 euroa kuukaudessa. Danske Stream palvelu maksaa 19,95 euroa kuukaudessa ja sisältää kaikkien edellä mainittujen ominaisuuksien lisäksi Danske Streamer markkinaseurantavälineen ja reaaliaikaiset kurssit New Yorkin pörssistä. (Danske Kaupankäynti Online n.d.)

Danske Bankilla on Akavan jäsenliittojen ja Suomen Osakesäästäjien jäsenille sijoittamiseen liittyviä etuja ja nämä edut koskevat myös osakesäästötiliä. Jäsenet saavat Danske Kaupankäynti Online -palvelun käyttöönsä ilman hallinnointikulua. Liittojen jäsenille välityspalkkiot ovat automaattisesti vähintään tasolla 2. Lisäksi reaaliaikapalvelun saa maksutta käyttöönsä. Akavan jäsenliiton jäsenet saavat myös Analyysipalvelun kolmeksi kuukaudeksi maksutta, jonka jälkeen palvelua voi jatkaa 50 prosentin alennuksella. (Akavalaisten sijoittamisen edut n.d; Suomen Osakesäästäjien edut n.d.)

Uusille sijoitusasiakkailleen Danske Bank tarjoaa kahdeksi vuodeksi Suomen Osakesäästäjien jäsenyyden maksutta. Ensimmäinen vuosi on maksuton ilman rajoituksia, mutta toisen vuoden maksuton jäsenyys vaatii vähintään neljä osakekauppaa ensimmäisen vuoden aikana. (Suomen Osakesäästäjien edut n.d.)

Osakesäästötililtä varojen nostoista ei peritä kuluja. Myös osakesäästötilin lopettaminen on maksuton. Tilin siirto Danske Bankista toiselle palveluntarjoajalle maksaa 100 euroa. Danske Bankiin osakesäästötilin siirto on maksuton. Kumpikin siirto sisältää kotimaisten osakkeiden siirron, mutta ulkoimaisten osakkeiden siirrosta peritään 50 euroa lajia kohden. Lisäksi pankilla on oikeus periä todelliset kulut, jotka aiheutuvat siirrosta. (Palveluiden hinnoittelurakenne, Danske Kaupankäynti Online – Osakesäästötili n.d.)

Pyynnöstä toimitettavat ylimääräiset asiakirjat, todistukset sekä toimenpiteet kustantavat toimenpiteen aiheuttamat kulut ja 50 euroa per dokumentti. Eryistä selvittelytyötä, laskelmia tai käännöksiä vaativat toimeksiannot maksavat toimenpiteestä aiheutuneiden kustannuksien lisäksi 50 euroa alkavalta tunnilta. Mikäli voimassa oleva verolainsäädäntö ja verotuskäytäntö edellyttävät, lisätään palkkioihin vielä 24 prosentin arvonlisävero. (OSAKESÄÄSTÖTILISOPIMUKSEN HINNASTO 2020.)

Nordnet

Osakesäästötilin avaaminen Nordnetiin on maksuton. Nordnetin osakesäästötilillä ei ole kuukausimaksua, eikä myöskään osakkeiden säilytyksestä veloiteta. Varojen tallettaminen ja nostaminen tililtä on kulutonta. Tilin voi avata myös alaikäiselle. (Osakesäästötili. Maksimoi kasvu. n.d.)

Nordnetissa kauppaa voi käydä pohjoismaisilla, saksalaisilla, yhdysvaltalaisilla ja kanadalaisilla osakkeilla. Lisäksi puhelimitse Nordnetin meklareiden kautta voi ostaa osakkeita Iso-Britannian, Ranskan, Hollannin, Portugalin ja Belgian pörseistä. (Käy kauppaa ulkomaisilla osakkeilla. n.d.) Osakesäästötiliasiakkaat saavat maksutta käyttöönsä reaaliaikaisesti striimaavat kurssit, tarjouskirjan ja kaikki viisi tarjoustasoa Suomen, Ruotsin ja Tanskan pörseistä. Tutkimuksen teon aikaan myös Oslon pörssin reaaliaikaiset kurssit saa maksutta. USA:n, Kanadan ja Saksan markkinoille listattujen osakkeiden reaaliaikaiset kurssit ovat asiakkaiden käytössä, mutta ilmaiseksi vain yhden tarjoustason osalta. (Pörssikurssit, analyysit ja uutiset. n.d.)

Nordnetin osakesäästötilin kautta voi osallistua listautumisanteihin. Lisäksi Nordnetin asiakkailta on pääsy Euroopan parhaiksi palkittuihin analyysihin suomalaisten pörssiyritysten osalta, sekä kuukaudeksi maksuton pääsy Sijoittaja.fi:n mallisalkkuihin. Nordnet tarjoaa asiakkailleen myös pohjoismaisia uutispalveluita, aamukirjeen markkinoista ja analyysistä sekä lisäpalvelu Sharevillen. (Osakesäästötili. Maksimoi kasvu. n.d.) Sosiaalinen sijoitusverkosto Shareville on palvelu, jossa Nordnetin asiakkaat voivat halutessaan seurata muita sijoittajia. Palvelun tarkoituksena on saada sijoitusideoita ja vinkkejä muilta sijoittajilta. (Mikä Shareville on? n.d.)

Nordnet tarjoaa asiakkailleen kaupankäyntiluottoa, eli luottoa saa salkun omistuksia vastaan. Luottoa saa käyttää osakesäästötisijoituksiin, mutta luottoa ei saa osakesäästötilin omistuksia vastaan. Luotolla voi maksaa osakeostot ilman korkoseuraamuksia kauppohen selvityspäivänä kaupapäivän sijaan. Kaupankäyntiluotossa ei ole aloitus- tai kuukausimaksuja. Korkoa maksetaan käytetystä luotosta. (Lainat ja luotot. n.d.)

Kaupankäynnin palkkiotasot määräytyvät tehtyjen kauppohen kappalemäärän mukaan (ks. taulukko 4). Palkkiotasoon vakituttaviin toimeksiantoihin lasketaan kaikki asiakkaan salkkujen ja osakesäästötilin toteutuneet toimeksiannot sekä vähintään 1000 euron rahastotoimeksiannot. Kampanjatoimeksiannot 0 euron välityspalkkioilla ei huomioida palkkiotasoa määriteltäessä. Tarjouksena uudet asiakkaat käyvät osakesäästötilillä kauppaa kaksi ensimmäistä kalenterikuukautta parhaalla kaupankäyntitasolla (Taso 1). Jos asiakas on jo entuudestaan Nordnetin asiakas, saa osakesäästötilin avauksen yhteydessä tämän saman edun käyttöönsä tilinavauskuukauden ajaksi. (Hinnasto. n.d.)

Taulukko 4. Nordnetin palkkiotasot (taulukon tiedot Hinnasto. n.d.)

Taso 4	Taso 3	Taso 2	Taso 1	Active Trader
0 kauppaa edellisen kalenterikuukauden aikana	1–10 kauppaa edellisen kalenterikuukauden aikana	11–50 kauppaa edellisen kalenterikuukauden aikana	yli 50 kauppaa edellisen kalenterikuukauden aikana	taso yli 100 kauppaa kuukaudessa tekeville sijoittajille, tasolle pääsy vaatii yhteydenoton Nordnetiin

Palkkiotasoja on yhteensä kuusi. Tästä tutkimuksesta on kuitenkin jätetty Private Banking -taso pois. Private Banking asiakkailta tulee olla vähintään 200 000 euroa sijoitusvarallisuutta. Tämän tason hintatietoja ei koettu olennaisiksi tutkimuksen kannalta, sillä tutkimus on ensisijaisesti ajateltu aloitteleville sijoittajille, ja valtaosalla ei ole näin suurta sijoitusvarallisuutta.

Taulukko 5. Nordnetin välityspalkkiot (Hinnasto. n.d, muokattu)

	Taso 4	Taso 3	Taso 2	Taso 1	Active Trader
Suomi	0,20 %, minimipalkkio 9 €	0,15 %, minimipalkkio 7 €	0,10 %, minimipalkkio 5 €	0,06 %, minimipalkkio 3 €	0,055 %, minimipalkkio 3 €
Pohjoismaat (Ruotsi, Norja ja Tanska)	0,25 %, minimipalkkio 10 €	0,18 %, minimipalkkio 10 €	0,12 %, minimipalkkio 10 €	0,08 %, minimipalkkio 10 €	0,06 %, minimipalkkio 4 €
Muu Eurooppa ja USA	0,30 %, minimipalkkio 15 €	0,20 %, minimipalkkio 15 €	0,15 %, minimipalkkio 15 €	0,12 %, minimipalkkio 15 €	0,07 %, minimipalkkio 7 €
Kanada	0,40 %, minimipalkkio 20 €	0,30 %, minimipalkkio 20 €	0,25 %, minimipalkkio 20 €	0,20 %, minimipalkkio 20 €	0,08 %, minimipalkkio 8 €

Taulukon 5 välityspalkkiot ovat voimassa verkossa tehtävässä osakekaupassa. Puhelimessa tehtäviin kauppoihin lisätään kaikilla markkinoilla 10 euron lisämaksu. Muusta kuin euromääräisestä pörssikaupasta veloitetaan valuutanvaihtokulut. Automaattisessa valuutanvaihdossa kulut ovat

0,25 prosenttia kauppasummasta ja itse valuuttatilin kautta valuutat vaihtaessa 0,075 prosenttia kauppasummasta. (Hinnasto. n.d.)

Nordnetilla on tarjolla erilaisia kaupankäyntipalveluja ja -sovelluksia. Veloituksetta käyttöönsä saa nordnet.fi -palvelun sekä Nordnet -puhelinsovellukset. Aktiivisille sijoittajille, joilla on korkeat vaatimukset kaupankäyntitoiminallisuuksille on tarjolla Infront Web Trader -palvelu. Active Trader- ja Tason 1 asiakkaille tämä kaupankäyntisovellus on maksuton, muille Infront Web Trader kustantaa 10 euroa kuukaudessa. Infront Active Trader on puolestaan nykyaikainen kaupankäyntisovellus, joka tarjoaa laajat teknisen analyysin työkalut reaaliaikaisten kurssi-informaatioiden seuraamiseen ja toimeksiantojen tekemiseen. Infront Active Trader kustantaa 100 euroa kuukaudessa, mutta aktiivisten asiakkaiden on mahdollista saada sovellus puoleen hintaan tai ilmaiseksi. (Hinnasto. n.d.)

Nordnet tarjoaa Osakesäästäjien jäsenille etuja. Jäsenet käyvät kotimaista osakekauppaa automaattisesti vähintään palkkiotasolla 3. Lisäksi jäsenet saavat aktiivisijoittajan kaupankäyntiohjelma Infront Web Traderin ja Inderesin analyysit suomalaisista pörssiyrityksistä edullisemmin. Osakesäästäjien liiton jäsenille on tarjolla myös räätälöityjä tapahtumia ja koulutuksia. (Hinnasto n.d.)

Osakesäästötilin siirto Nordnetiin on maksuton. Nordnetista tilin siirto toiselle palveluntarjoajalle kustantaa 50 euroa. Hinta sisältää saldotietojen, kotimaisten osakkeiden ja rahavarojen siirron. Pohjoismaisten osakkeiden siirrosta peritään 30 euroa per arvopaperilaji. Muiden osakkeiden siirrosta veloitetaan 50 euroa arvopaperilajia kohden. Raportti tai todistus, joka ei ole asiakkaiden saatavilla ilman erillistä pyyntöä maksaa postituksen kanssa 20 euroa. Mikäli toimenpidemaksut eivät kata Nordnetille aiheutuneita kuluja, on heillä oikeus periä ylimenevät osat asiakkaalta. (Hinnasto. n.d.)

Tilin lopetus kustantaa 50 euroa, jos tili on ollut olemassa yli 14 vuorokautta tai tilillä on tapahtumia. Kuolintapauksessa osakesäästötilin lopetus sekä varojen siirto kuolinpesän salkkuihin maksaa 100 euroa. Kuolinpesän asiakirjojen tarkistuksesta ja arvopaperien jaosta peritään 300 euroa. Tämä hinta sisältää Nordnetin sisäiset arvopaperisiirrot. Muista siirroista peritään hinnaston mukainen maksu. (Hinnasto. n.d.)

OP

OP:n osakesäästötilin voi avata 29.10.2021 alkaen. Alussa osakesäästötilin voi avata ainoastaan OP-mobiilissa. OP:n verkkosivuilla ja konttoreissa tilin avaaminen tulee mahdolliseksi myöhemmin. Alkuvaiheessa tilin avaaminen on mahdollista vain täysi-ikäisille asiakkaille. Tilin avaaminen on ilmainen, mutta avausta varten sijoittaja tarvitsee palvelupaketin. (Osakesäästötili n.d.)

Taulukko 6. OP:n palvelupaketit (Osakekaupankäynnin hinnasto n.d, muokattu)

Säästäjä	Sijoittaja
välityspalkkiot 0,15 %, minimipalkkio 5 €	välityspalkkiot 0,08 %, minimipalkkio 3 €
OP:n omistaja-asiakkaille: 0,00 €/kk ei omistaja-asiakkaille: 2,99 €/kk	OP:n omistaja-asiakkaille: 9,99 €/kk ei omistaja-asiakkaille: 14,99 €/kk

OP:lla asiakkaan valitsema palvelupaketti määrittää kaupankäynnin hinnat (ks. taulukko 6). Osakesijoittajan palvelupaketteja on kaksi; säästäjä ja sijoittaja. Kumpaankin palvelupakettiin sisältyy automaattisesti osakesäilytys sekä kotimainen osake- ja markkina-analyysi. Sijoittajan palvelupakettiin kuuluu lisäksi markkinoiden seurantatyökalu sekä reaaliaikaiset kurssit yhdellä tarjoustasolla Helsingistä, Tukholmasta ja Kööpenhaminasta. (Osakekaupankäynnin hinnasto n.d.)

Sijoittajan palvelupakettiin on myös mahdollista ostaa Kauppa-lehti Onlinen ja Dow Jones Newsires'n uutiset sekä viisi tarjoustasoa Helsingistä, Tukholmasta ja Kööpenhaminasta. Näiden molempien lisäpalveluiden hinta on 5 euroa kappaleelta. Mikäli asiakkaan osakevälityspalkkiot ovat edellisellä kalenterineljänneksellä olleet yli 500 euroa, saa lisäpalvelut veloitusetta. (Osakekaupankäynnin hinnasto n.d.)

Säästäjän palvelupaketti on tarkoitettu satunnaiseen osakekauppaan, kun taas sijoittajan palvelupaketti aktiiviseen kaupankäyntiin. Sijoittajan palvelupakettia suositellaan omistaja-asiakkaille, jotka käyvät kauppaa yli viisi kertaa kuukaudessa tai yli 15 000 eurolla. Muille kuin omistaja-asiakkaille sijoittajan palvelupaketti sopii, mikäli kauppaa käydään yli 7 kertaa kuukaudessa tai yli 22 000 eurolla. Kaupankäyntitarpeiden muuttuessa palvelupaketin voi vaihtaa toiseen. Muutos on

voimassa aina vähintään kolme kuukautta ja se astuu voimaan seuraavan täyden kalenterikuukauden jälkeisen kuukauden alusta. (Osakekaupankäynnin hinnasto n.d.)

OP:n osakesäästötilillä kaupankäynti on maksutonta ensimmäiset 30 päivää. Myöskään kuukausimaksuja ei veloiteta kuluvalta tai seuraavalta kalenterikuukaudelta ollenkaan. Näiden etujen jälkeen kaupankäynnistä veloitetaan hinnaston mukaiset välityspalkkiot. (Osakekaupankäynnin hinnasto n.d.)

Aluksi osakesäästötilillä voi käydä kauppaa ainoastaan suomalaisyhtiöiden pörssiosakkeilla, jotka ovat listattu Nasdaq Helsinki -pörssissä tai First North Suomi -markkinapaikalla. Kauppaa ei voi siinä lainkaan käydä ulkomaisten yhtiöiden osakkeilla. Kauppaa ei voi myöskään käydä yhtiöiden osakkeilla, jotka ovat listattuna edellä mainituilla markkinapaikoilla, mutta yhtiöiden yhtiötapahtumat ovat muussa valuutassa kuin eurossa. Ajankohdasta ei ole kerrottu, mutta myöhemmin kaupankäynti on mahdollista myös ulkomaisten yhtiöiden osakkeilla. Osakkeita ei voi merkitä listautumisanneista tai toissijaisista merkintäanneista, mutta sijoittajan voi myydä omistamiaan merkintäoikeuksiaan osakesäästötililtä. (Osakesäästötili n.d.)

Palveluun kuulumattoman asiakasraportin tilaaminen kustantaa 20 euroa kuukaudessa. Erikseen tehtävästä todistuksesta, laskelmasta tai lähdeveroilmoituksesta peritään todellisten työkustannusten mukainen palkkio, minimissään kuitenkin 10 euroa. Alkuvaiheessa osakesäästötilin siirto toiselta palveluntarjoajalta OP:lle ei ole mahdollista. Osakesäästötilin siirtäminen puolestaan OP:sta toiselle palveluntarjoajalle maksaa 80 euroa. Tämä hinta sisältää saldotietojen, kotimaisten osakkeiden ja rahavarojen siirron. Osakesäästötilin lopettamisesta veloitetaan 50 euroa. Palvelua kehitetään lanseerauksen jälkeen ja osakesäästötilin käyttömahdollisuudet laajenevat tulevaisuudessa. (Osakekaupankäynnin hinnasto n.d; Osakesäästötili n.d.)

Ålandsbanken

Osakesäästötilin avaaminen Ålandsbankeniin on maksuton. Myös alaikäisille voidaan avata tili. Osakesäästötilillä ei ole hoitomaksua, mutta osakkeiden säilytyksen perusmaksu on 4 euroa kuukaudessa. Myös tyhjistä säilytyksestä peritään perusmaksu. Perusmaksua ei veloiteta, mikäli säilytys sisältää ainoastaan Ålandsbanken Abp:n osakkeita tai asiakas on edellisen vuosineljänneksen

aikana maksanut yli 600 euroa välityspalkkioita osakekaupankäynnistä. Säilytysmaksu veloitetaan aina jälkikäteen. (Hinnasto n.d.)

Ålandsbankenin osakesäästötilillä voi sijoittaa pohjoismaisiin, eurooppalaisiin ja amerikkalaisiin osakkeisiin. Osakkeita voi ostaa verkkopankki Internetkonttorista. (Osakevälitys Ålandsbankenilla n.d.) Internetkonttorin käyttö maksaa 3 euroa kuukaudessa. Välityspalkkiot ovat kaupankäyntipalvelu Internetkonttorissa 0,25 prosenttia kauppasummasta ja minimipalkkio 8 euroa. Konttoreissa tehtävissä osakekaupoissa välityspalkkio on 1 prosentin ja minimipalkkio 30 euroa. (Hinnasto n.d.)

Osakesäästötilin voi siirtää toiselta palveluntarjoajalta Ålandsbankeniin. Siirrolle ei ole ilmoitettu kustannuksia, vaan asiakasta pyydetään olemaan yhteydessä omaan asiakasvastaavaansa. Osakesäästötilin siirto Ålandsbankenista toiselle palveluntarjoajalle kustantaa 40 euroa. Lisäksi ulkomaisten arvopapereiden siirrosta peritään 20 euroa maksua arvopaperi lajia kohden. Tilin sulkemisesta ei veloiteta. (Hinnasto n.d.; Kysymyksiä & vastauksia osakesäästötilistä n.d.)

Ålandsbanken on lanseerannut ensimmäisenä osakesäästötilin, jonka voi liittää täyden valtakirjan varainhoitopalveluun (Osakesäästötili – nyt myös täyden valtakirjan varainhoitopalvelulla 2021). Tämä tarkoittaa sitä, että varainhoitaja huolehtii asiakkaan puolesta osakkeiden valinnasta ja seurannasta. Palvelu on tarjolla vain Premium ja Private-asiakkaille. (Osakesäästötili n.d.)

6 Tutkimustulokset

Tässä luvussa syvennyttään tutkimustuloksiin. Tutkimustulokissa vertaillaan kuuden eri palveluntarjoajan osakesäästötilien kuluja ja ominaisuuksia. Tutkimustulokset ovat jäsennelty loogiseen järjestykseen osakesäästötilin elinkaaren mukaisesti. Näin lukijan on helpompi saada käsitys kokonaisuudesta ja löytää itselleen merkityksellisimmät tutkimustulokset.

Välityspalkkiot ovat merkittävä osa sijoittamisen kuluja. Välityspalkkioiden vertailu ei ole myöskään yksinkertaista kulujen määräytymisperusteiden erojen vuoksi. Tästä syystä tutkimustuloksissa vertaillaan ensin eri palveluntarjoajien osakesäästötilien toimenpidekuluja, kuukausimaksuja ja ominaisuuksia. Tässä tutkimuksessa ominaisuuksina puhutaan osakesäästötilien asiakkaille tar-

joamista hyödyistä, eduista, toiminnoista, mahdollisuuksista ja rajoitteista. Välityspalkkioiden vertailu on omana alalukunaan, sillä välityspalkkiot ovat usealle sijoittajalle merkittävä tekijä palveluntarjoajan valinnassa. Lisäksi tällä jaolla tutkimustuloksissa säilytetään selkeys.

6.1 Kuukausimaksut, toimenpidekulut ja ominaisuudet

Osakesäästötilin avaaminen on ollut mahdollista Suomessa alkuvuodesta 2020 lähtien neljällä eri palveluntarjoajalla. Nämä palveluntarjoajat ovat Nordea, Mandatum Trader, Danske Bank ja Nordnet. Ålandsbanken toi oman osakesäästötilinsä markkinoille myöhemmin vuonna 2020. Vuoden 2021 lokakuun lopusta alkaen palveluntarjoajia on kuusi, kun OP lanseeraa osakesäästötilinsä ensimmäisen version.

Osakesäästötilin avaaminen on maksuton kaikilla palveluntarjoajilla. Alaikäiselle osakesäästötilin voi avata Nordnetiin, Nordeaan, Ålandsbankeniin ja Danske Bankiin. OP on ilmoittanut, että myös heillä osakesäästötilin avaaminen alaikäiselle tulee olemaan myöhemmin mahdollista.

Taulukko 7. Hallinnointipalkkiot ja säilytysmaksut

Palveluntarjoaja	Hallinnointipalkkio ja säilytysmaksu
Nordea	0–2,45 € (maksuton, jos osakesäästötili on tyhjä tai edellisellä vuosineljänneksellä tehty välityspalkkiollinen kauppa)
Mandatum Trader	0,00 €
Danske Bank	2 € hallinnointikulu (maksuton Akavan jäsenliittojen ja Suomen Osakesäästäjien jäsenille)
Nordnet	0,00 €
OP	0–9,99 € omistaja-asiakkaille ja 2,99–14,99 € ei omistaja-asiakkaille palvelupaketista riippuen
Ålandsbanken	4 € säilytysmaksu (säilytysmaksu on ilmainen, mikäli tilillä vain Ålandsbanken Abp:n osakkeita tai edellisellä vuosineljänneksellä maksettu yli 600 € välityspalkkioita)

Hallinnointipalkkiot ja säilytysmaksut ovat sopimuksen jatkuvaluonteisia kuukausittaisia kuluja. Kuten taulukosta 7 voidaan havaita, jokaisella palveluntarjoajalla on erilainen käytäntö osakesäästötilin hallinnointipalkkioihin ja säilytysmaksuihin. Nordnet ja Mandatum Trader ovat ainoat palveluntarjoajat, jotka eivät veloita missään tilanteessa minkäänlaisia kuukausittaisia kuluja osakesäästötilistä. Muilla tutkimuksen palveluntarjoajilla on ehtoja ilmaisiin hallinnointipalkkioihin ja säilytyskuluihin. Ehdottomasti kalleimmat kuukausittaiset kulut ovat OP:n osakesäästötilillä sijoittajan palvelupaketissa.

Taulukko 8. Kaupankäyntipalvelut

Palveluntarjoaja	Kaupankäyntipalvelu
Nordea	<ul style="list-style-type: none"> • verkkopankin kaupankäyntipalvelu • Nordea Investor (talletukset ja listautumisanti vain Nordea Investorissa)
Mandatum Trader	<ul style="list-style-type: none"> • TraderONE • TraderGO • TraderPRO (vain ammattimaisille sijoittajille, jotka täyttävät ehdot)
Danske Bank	<ul style="list-style-type: none"> • Danske kaupankäynti Online
Nordnet	<ul style="list-style-type: none"> • nordnet.fi -verkkopalvelu • mobiilisovellus • Infront Web Trader (10 €/kk, maksuton aktiivisille asiakkaille) • Infront Active Trader (100 €/kk, aktiivisille asiakkaille 50 € tai ilmainen)
OP	<ul style="list-style-type: none"> • ei tietoa
Ålandsbanken	<ul style="list-style-type: none"> • verkkopankki Internetkonttori (3 €/kk)

Osakesäästötilien asiakkaille on tarjolla erilaisia kaupankäyntisovelluksia, -palveluja ja -alustoja (ks. taulukko 8). Danske Bankilla ja Ålandsbankenilla on tarjolla vain yksi kaupankäyntialusta. Ålandsbanken on palveluntarjoajista ainoa, joka ei tarjoa ollenkaan ilmaista kaupankäyntialustaa. Nordeassa kauppaa voi käydä Nordea Investorissa sekä verkkopankin kaupankäyntipalvelussa, jossa kaikki toiminnot eivät ole mahdollisia. Aineiston keräämisen aikaan OP:n osakesäästötiliä ei ole vielä lanseerattu, eikä tietoa kaupankäyntipalveluista- tai alustoista ole saatavilla.

Nordnet ja Mandatum Trader tarjoavat asiakkailleen monipuolisimmat kaupankäyntipalvelut. Nordnetissa asiakkailla on veloituksetta käytössä verkko- ja mobiili-kaupankäyntialustat. Näiden lisäksi tarjolla on kaksi muuta kaupankäyntisovellusta. Kuukausimaksulliset kaupankäyntisovellukset kustantavat 0–100 euroa. Mandatum Traderissa kaupankäyntialustoja on kolme, joista kaksi on kaikkien saatavilla. Sijoittaja voi oman kokemuksensa ja tarpeensa mukaan valita näistä sopivimman. Mandatum Trader on tutkimuksen palveluntarjoajista ainoa, joka tarjoaa vain ammattitasoisille sijoittajille tarkoitetun kaupankäyntialustan.

Taulukko 9. Tarjolla olevat markkinat

Palveluntarjoaja	Markkinoiden määrä
Nordea	21
Mandatum Trader	37
Danske Bank	25
Nordnet	7 (+5 markkinaa puhelintoimeksiannoilla)
OP	2
Ålandsbanken	ei tiedossa

Tarjolla olevien markkinoiden määrä vaihtelee merkittävästi palveluntarjoajien välillä (ks. taulukko 9). Ålandsbankenin osakesäästötilillä voi sijoittaa pohjoismaisiin, eurooppalaisiin ja amerikkalaisiin osakkeisiin, mutta tarkempaa tietoa markkinoista ei ole tiedossa. Vertailtavista yhtiöistä OP on ainoa, jonka osakesäästötilillä ei ole mahdollista ostaa muita kuin kotimaisia osakkeita. Nordnet on puolestaan ainoa palveluntarjoaja, jolla osa markkinoista toimii vain puhelintoimeksiannoilla. Mandatum Trader tarjoaa ehdottomasti tutkimuksen laajinta markkinavalikoimaa.

Sijoittajan on hyvä muistaa ulkomaisilla osakkeilla kauppaa käydessään, että välityspalkkioiden lisäksi on maksettava valuutanvaihtokulut, kun kauppaa käydään muussa valuutassa kuin eurossa. Nordealla valuutanvaihto kustantaa 0,3 prosenttia kauppasummasta. Nordnetilla automaattinen valuutanvaihto kustantaa 0,25 prosenttia kauppasummasta tai vaihtoehtoisesti itse valuuttatilin

kautta valuutat vaihtaessa vain 0,075 prosenttia kauppasummasta. Mandatum Traderilla valuutanvaihtokustannus on 0,25 prosenttia kauppasummasta. Danske Bank on ainoa, jolla ei ole kiinteää valuutanvaihtokustannusta, vaan valuutanvaihtopalkkio on osto- ja myyntikurssin erotus.

Taulukko 10. Edut Osakesäästäjien jäsenille

Palveluntarjoaja	Edut Osakesäästäjien jäsenille
Nordea	-
Mandatum Trader	<ul style="list-style-type: none"> • aina vähintään Plus- hintaluokan välityspalkkiot
Danske Bank	<ul style="list-style-type: none"> • Danske Bankilla edut koskevat myös Akavan jäsenliittojen jäseniä • hallinnointipalkkio 0 € • Kaupankäyntipalkkiot vähintään Tasolla 2 • Reaaliaikaiset pohjoismaiset pörssikurssit • Kauppalehden ja Dow Jones Newswiresin uutiset • Akavan jäsenille analyysipalvelu alennettuun hintaan
Nordnet	<ul style="list-style-type: none"> • kotimaisessa osakekaupassa vähintään palkkiotasolla 3 • Inderes-analyysit edullisemmin • kaupankäyntiohjelma Infront Web Trader 5 €/kk • koulutuksia ja tapahtumia
OP	-
Ålandsbanken	-

Useampi palveluntarjoaja tarjoaa osakesäästötililleen etuja Suomen Osakesäästäjien jäsenille (ks. taulukko 10). Danske Bankilla edut koskevat myös Akavan jäsenliittojen jäseniä. Liiton jäsenet käyvät automaattisesti kauppaa paremmilla välityspalkkiotasolla Danske Bankissa, Mandatum Traderissa ja Nordnetissa kotimaisten osakkeiden osalta. Danske Bankissa jäsenet saavat kaupankäyntipalvelun käyttöönsä ilman hallinnointikuluja. Liittojen jäsenille on tarjolla edullisemmin tai maksutta parempia kaupankäyntialustoja, lisäpalveluita ja analyysejä.

Danske Bank tarjoaa uusille sijoitusasiakkailleen kahdeksi vuodeksi Suomen Osakesäästäjien jäsenyyden maksutta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kaikki uudet sijoitusasiakkaat käyvät

kauppaa jäseneduin ensimmäiset kaksi vuotta. Myös OP, Nordnet ja Mandatum Trader tarjoavat uusille osakesäästötili asiakkailleen merkittäviä tarjouksia kaupankäyntiin. Tarjouksena kauppaa voi käydä maksutta, ilman kuukausimaksua tai parhaassa hintaluokassa jopa tilin avaamisesta seuraavan kalenterikuukauden loppuun asti. Nordea ei tarjoa minkäänlaisia etuja uusille asiakkailleen tai liittojen jäsenille. Ålandsbankenin tarjouksista tai mahdollisista jäseneduista ei ollut tietoa saatavilla.

Taulukko 11. Osakesäästötilin tuomat edut

Palveluntarjoaja	Osakesäästötilin edut
Nordea	<ul style="list-style-type: none"> • Osakesäästöpäivät • sijoitusstrategien laatiman viikkoraportti ja Kauppalehden uutiset • ”päivitä”-painiketta klikkaamalla päivittyvät Helsingin, Tukholman, Kööpenhaminan ja Oslon ajantasaiset kurssit (muissa viisi tarjoustasoa, Oslossa yksi)
Mandatum Trader	<ul style="list-style-type: none"> • Kauppalehden ja kansainvälisten uutistoimistojen uutiset • hakutyökalu ja sijoittamisen teemasalkut
Danske Bank	<ul style="list-style-type: none"> • Maksuttomia etuja vain liittojen jäsenille
Nordnet	<ul style="list-style-type: none"> • kaupankäyntiluotto • Shareville • pääsy palkittuihin analyysihin suomalaisista pörssiyhtiöistä • reaaliaikaisesti striimaavat kurssit Suomen, Ruotsin ja Tanskan pörsseistä (viisi tarjoustasoa) • aamukirje ja pohjoismaiset uutispalvelut
OP	<ul style="list-style-type: none"> • kotimainen osake- ja markkina-analyysi
Ålandsbanken	-

Osakesäästötilin palveluntarjoaja voi erottua edukseen asiakkailleen tarjoamallaan maksuttomilla lisäpalveluillaan. Taulukossa 11 on koottuna osakesäästötilien tuomat edut. Nordnet tarjoaa ai-noana palveluntarjoajana osakesäästötiliasiakkailleen kaupankäyntiluottoa. Lisäksi Nordnetin asiakkaat saavat käyttöönsä Sharevillen sekä automaattisesti päivittyvät pörssikurssit viidellä tarjoustasolla. Myös Nordeassa asiakkaat saavat veloituksetta käyttöönsä pörssikursseja viidellä tarjoustasolla, mutta ne tulee päivittää manuaalisesti. Nordea erottuu muista palveluntarjoajista

kerran kuussa järjestettävillä Osakesäästöpäivillään. Useampi palveluntarjoaja tarjoaa erilaisia maksuttomia uutispalveluita, raportteja ja analyyssejä. Danske Bank tarjoaa etuja vain liittojen jäsenille. Ålandsbankenin osakesäästötilin lisäpalveluista tai eduista ei ole saatavilla tietoa.

Palveluntarjoajien osakesäästötileille on mahdollista ostaa erilaisia ominaisuuksia. Lisäpalveluiden hinnat vaihtelevat 1–30 euron välillä kuukaudessa. Lisäpalveluina on mahdollista ostaa esimerkiksi reaaliaikaisia kurssseja, laajennettuja tarjoustasoja, uutispalveluita ja analyyssejä. Traderilla harvinaisempien markkinoiden reaaliaikaiset kurssit voivat kustantaa yli 30 euroa. Mainitsemisen arvoisen asia on, että Ålandsbankenin osakesäästötiliin voi ostaa täyden valtakirjan varainhoitopalvelun. Palvelu on tarjolla vain Premium ja Private-asiakkaille, eikä sen hintatietoja ole saatavilla.

Osakesäästötili on mahdollista siirtää palveluntarjoajalta toiselle. Kaikilta tutkimuksen palveluntarjoajilta tilin voi siirtää ja siitä veloitetaan 40-100 euroa. Palveluntarjoajasta riippumatta hinta sisältää saldotietojen, kotimaisten osakkeiden ja rahavarojen siirron. Ulkoimaisten osakkeiden siirrosta peritään erikseen hinnaston mukainen maksu.

Osakesäästötilin voi siirtää toiselta palveluntarjoajalta Nordnetiin, Ålandsbankeniin, Nordeaan ja Danske Bankiin. Ålandsbankeniin siirrolle ei ole ilmoitettu kustannuksia. Muilla palveluntarjoajilla toimenpide on maksuton rahatilin ja kotimaisten osakkeiden osalta. Nordnet on ainoa palveluntarjoaja, joka ei veloita ulkomaisten osakkeiden siirrosta tilille. Mikäli osakesäästötilin haluaa siirtää palveluntarjoajalta toiselle, on hyvä muistaa, että osakesäästötileille voi siirtää vain palveluntarjoajalla kaupankäynnin kohteina olevia osakkeita.

Osakesäästötilisopimuksen voi irtisanoa. Nordnet ja OP veloittavat osakesäästötilin lopettamisesta 50 euroa. Nordnetilla tilin voi kuitenkin sulkea maksutta kahden viikon sisällä tilin avaamisesta. Muilla palveluntarjoajilla tilin sulkeminen on aina maksuton. Osakesäästötiliä koskeva sopimus lakkaa osakesäästötilin haltijan kuollessa. Kaikkien palveluntarjoajien hinnastoista ei löytynyt tietoa kuolinpesätapauksista. Aineistosta voidaan kuitenkin havaita, että kuolintapauksessa tilin lopetuksen ja arvopapereiden siirron hinnat vaihtelevat huomattavan paljon keskenään. Tilin sulkemisesta veloitetaan 0-100 euroa, jonka lisäksi arvopapereiden siirrosta veloitetaan erikseen.

6.2 Välityspalkkiot

Välityspalkkiot muodostavat merkittävän osuuden sijoittamisen kuluista. Tutkimusaineistosta voidaan havaita, että kaupankäynnin välityspalkkiot ja niiden määräytymisperusteet vaihtelevat hyvin paljon palveluntarjoajien kesken. Tyypillisesti välityspalkkiot määräytyvät edellisten kuukausien kaupankäynnin mukaan. OP on tutkimuksen ainoa palveluntarjoaja, jolla asiakkaan valitsema kuukasimaksullinen palvelupaketti määrittää välityspalkkioiden suuruuden. Tässä tutkimuksessa syvennytään ainoastaan itsenäisesti verkossa tehtävien osakekauppojen välityspalkkioihin.

Ålandsbankenin osakesäästötilistä on erittäin vähän tietoa saatavilla. Verkkosivuilta ei löytynyt yksityiskohtaista tietoa tarjolla olevista markkinoista tai siitä, onko välityspalkkio sama kaikilla markkinoilla. Tietojen puuttuessa Ålandsbanken jätetään välityspalkkioiden vertailusta pois. Näin voidaan varmistua siitä, ettei tutkimuksessa ole väärää tietoa ja taata tältä osin tutkimuksen luotettavuus.

Välityspalkkiotasojen määrä vaihtelee kahden ja viiden välillä. Mandatum Traderilla ja Nordnetilla on välityspalkkiotasojen lisäksi erilaiset välityspalkkiot eri markkinoilla. Danske Bankilla ja Nordealla välityspalkkio on sama kaikilla markkinoilla. Nordealla on kuitenkin yhden prosentin palkkiokatto pohjoismaisten pörssien kauppoihin, mikäli kauppasumma on alle tietyn rajan.

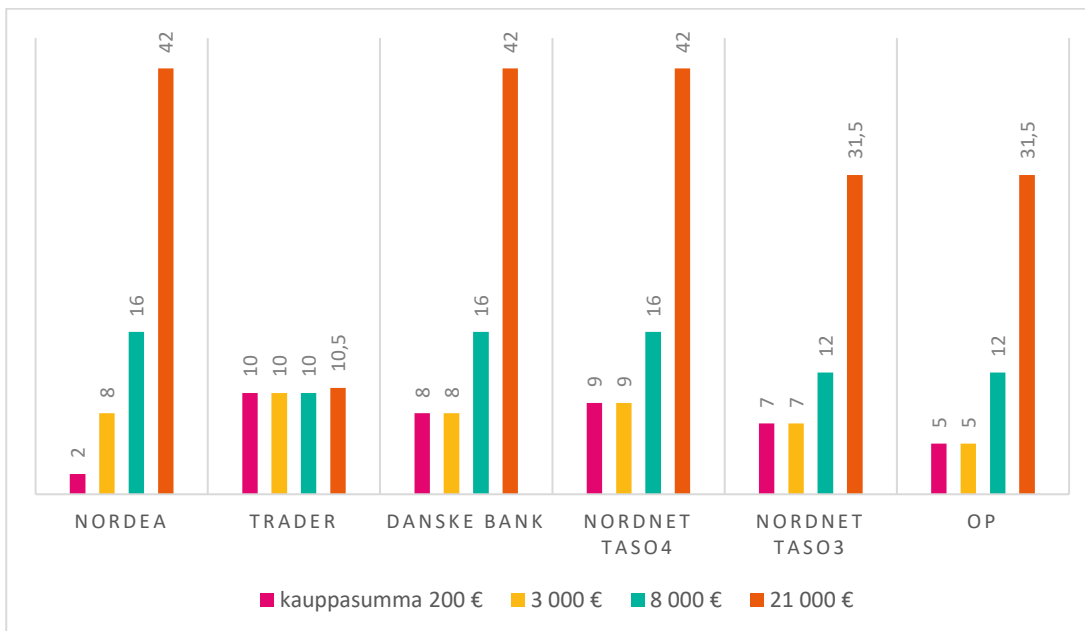
Tässä alaluvussa välityspalkkioita tarkastellaan kuuden esimerkin avulla. Esimerkeissä on kuvitteellisia sijoittajaprofiileja, joiden perusteella välityspalkkiotasot määräytyvät. Jokaisessa esimerkissä lasketaan välityspalkkioiden määrä euroissa eri suuruisissa kauppasummissa. Esimerkkien avulla välityspalkkiota voidaan havainnollistaa ja vertailu on näin ollen yksinkertaisempaa. Lopuksi esimerkkien välityspalkkioista tehdään yhteenveto.

Esimerkki 1

Esimerkissä 1 kauppaa käydään Helsingin pörssissä. Sijoittaja on tehnyt vain satunnaista osakekauppaa, eikä hänen varansa ylitä 50 000 euroa palvelussa. Tällöin hän on kalleimmalla välityspalkkiotasolla Nordeassa, Mandatum Traderissa sekä Danske Bankissa. Nordnetissa asiakas voi olla palkkiotasolla 4 tai 3, riippuen siitä, onko hän tehnyt yhdenkin kaupan edellisessä kuussa. Sijoittaja on valinnut OP:lta säästäjän palvelupaketin sen soveltuessa paremmin hänen kaupankäyntitottumuksiinsa. Esimerkin välityspalkkiot koottu taulukkoon 12.

Taulukko 12. Välityspalkkiot esimerkissä 1

Palveluntarjoaja	Välityspalkkio Helsingin pörssissä
Nordea	0,20 %, minimi 8 € (alle 800 € kaupoissa 1 % enimmäispalkkio)
Mandatum Trader	0,05 %, minimissään 10 €
Danske Bank	0,20 %, minimi 8 €
Nordnet	0,20 %, minimi 9 € (TASO 3 0,15 % min. 7 €, jos yksikin kauppa edellisenä kuukauden aikana)
OP	0,15 %, minimi 5 €

Kuvio 1. Esimerkin 1 välityspalkkiot euromääräisinä erikokoisissa kauppasummissa

Kuviossa 1 on havainnollistettu esimerkin 1 välityspalkkiot. Esimerkissä on laskettu välityspalkkion määrä euroissa, kun kauppaa käydään 200, 3000, 8000 ja 21 000 eurolla. Voidaan todeta, että välityspalkkiot vaihtelevat melko paljon keskenään. Kaupan suuruus vaikuttaa siihen, mikä palveluntarjoajista tulee halvimmaksi. 200 euron kaupassa Nordea tulee ehdottomasti halvimmaksi sen

palkkiokaton vuoksi. Nordean palkkiokatto takaa halvimmat välityspalkkiot alle 500 euron kaupoissa. Minimipalkkionsa vuoksi OP tulee Nordeaa halvemmaksi yli 500 euron kaupoissa. OP on halvin 3000 euron kauppasummalla.

$$6\,674 \text{ €} * 0,15 \% = 10,01 \text{ €}$$

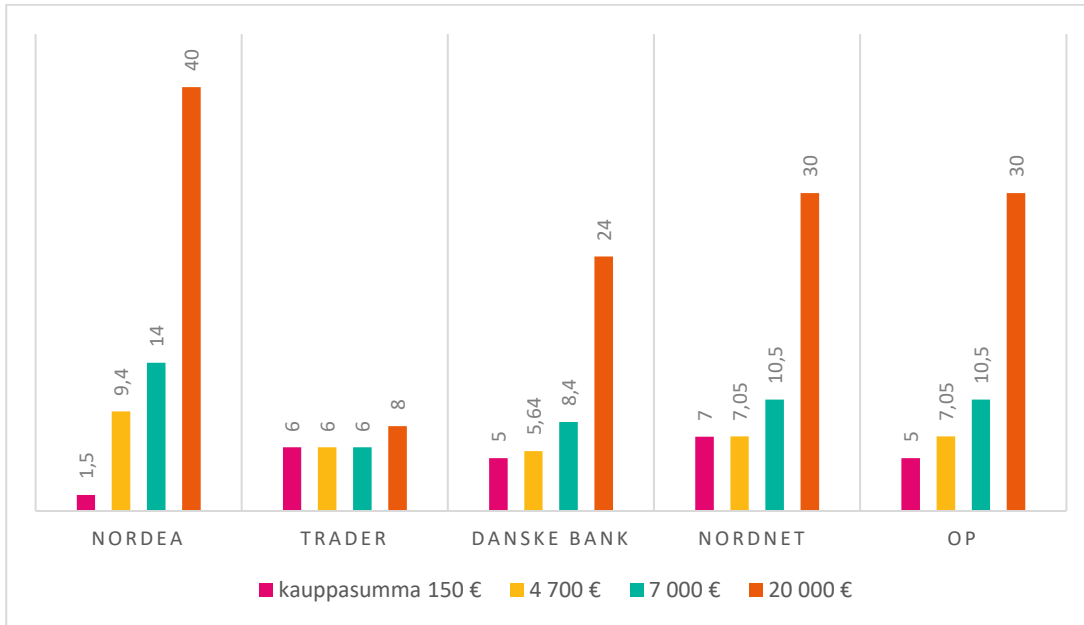
OP:n 0,15 prosentin välityspalkkiolla palkkio menee Mandatum Traderin minimipalkkion yli kauppahinnan ollessa 6 674 euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että Mandatum Trader on halvin välityspalkkioiltaan yli 6674 euron kaupoissa. Koska Mandatum Traderin minimipalkkio on 10 euroa, tulee osakekaupan olla yli 20 000 euroa, jotta prosentuaalista välityspalkkiota voidaan hyödyntää. 21 000 euron kauppasummalla Mandatum Trader on ehdottomasti halvin (ks. kuvio 1).

Esimerkki 2

Taulukko 13. Välityspalkkiot esimerkki 2

Palveluntarjoaja	Välityspalkkio Helsingin pörssissä
Nordea	0,20 %, minimi 8 € (alle 800 € kaupoissa 1 % enimmäispalkkio)
Mandatum Trader	0,04 %, minimi 6 €
Danske Bank	0,12 %, minimi 5 €
Nordnet	0,15 %, minimi 7 €
OP	0,15 %, minimi 5 €

Esimerkissä 2 sijoittaja on muuten sama kuin esimerkissä 1, mutta hän on Osakesäästäjien liiton jäsen. Sijoittaja on tehnyt siis vain pienillä summilla satunnaista osakekauppaa edellisellä vuosineljänneksellä. Tässä tapauksessa asiakas on Nordnetissa palkkiotasolla 3, Danske Bankissa tasolla 2 ja Mandatum Traderissa Plus-tasolla. Liiton jäsenyys ei vaikuta Nordean ja OP:n välityspalkkiotasoon. Nordeassa hän on palkkiotasolla 1 ja OP:ssa hänellä on säästäjän palvelupaketti. Esimerkin välityspalkkiot taulukossa 13.

Kuvio 2. Esimerkin 2 välityspalkkiot euromääräisinä erikokoisissa kauppasummissa

Kuviossa 2 havainnollistetaan välityspalkkioiden määrä euroissa, kun kauppaa käydään 150, 4700, 7000 ja 20 000 eurolla. Nordea tulee jälleen halvimmaksi pienellä kauppasummalla. Danske Bankin ja OP:n minimipalkkioiden vuoksi Nordea on halvin 500 euron kauppoihin asti. Kauppasumman ollessa 4700 euroa Nordea on kallein, mutta muiden palveluntarjoajien välityspalkkioiden välillä ei ole erityisen suurta hajontaa. 7000 ja 20 000 euron kaupoissa Nordea tulee ylivoimaisesti kalleimmaksi välityspalkkioiltaan.

$$5000 \text{ €} * 0,12 \% = 6 \text{ €}$$

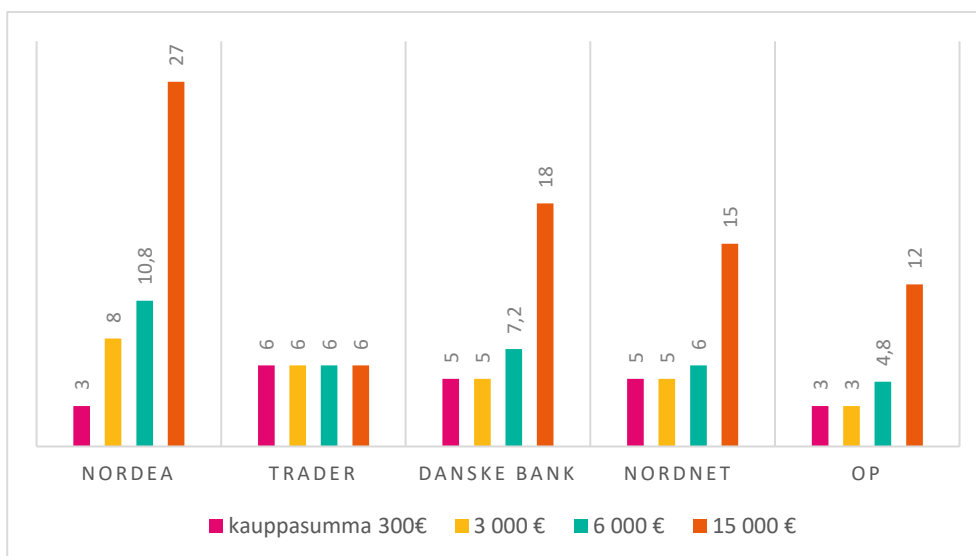
Danske Bank on edullisin, kun kauppasumma on 4700 euroa. Noin 5000 euron kaupoissa Danske Bankin 0,12 prosentin välityspalkkio menee yli Mandatum Traderin minimipalkkion. Tämä tarkoittaa, että yli 5000 euron kaupoissa Mandatum Trader on edullisin. Mandatum Trader on ylivoimaisesti edullisin, kun kauppasumma on 20 000 euroa. Mandatum Traderin välityspalkkio on tällöin vain kolmasosan seuraavaksi edullisimman palveluntarjoajan palkkiosta.

Esimerkki 3

Taulukko 14. Välityspalkkiot esimerkissä 3

Palveluntarjoaja	Välityspalkkio Helsingin pörssissä
Nordea	0,18 %, minimi 8 € (alle 800 € kaupoissa 1 % enimmäispalkkio)
Mandatum Trader	0,04 %, minimi 6 €
Danske Bank	0,12 %, minimi 5 €
Nordnet	0,10 %, minimi 5 €
OP	0,08 %, minimi 3 €

Taulukkoon 14 on koottu esimerkin 3 välityspalkkiot. Esimerkissä sijoittaja on Osakesäästäjien liiton jäsen, joka käy osakekauppaa noin 15 kertaa kuussa ja kaupankäynnin volyyymi on alle 100 000 euroa kuukaudessa. Sijoittajan varat palvelussa ovat alle 50 000 euroa. Liiton jäsenenä hän käy kauppaa Danske Bankissa sekä Nordnetissa tasolla 2 ja Mandatum Traderissa Plus-tasolla. Hän on maksanut yli 150 euroa, mutta alle 500 euroa välityspalkkioita edellisen vuosineljänneksen aikana. Näin ollen hän käy kauppaa Nordeassa tasolla 2. Säännöllisen kaupankäynnin vuoksi hänellä on OP:n sijoittajan palvelupaketin.

Kuvio 3. Esimerkin 3 välityspalkkiot euromääräisinä erikokoisissa kauppasummissa

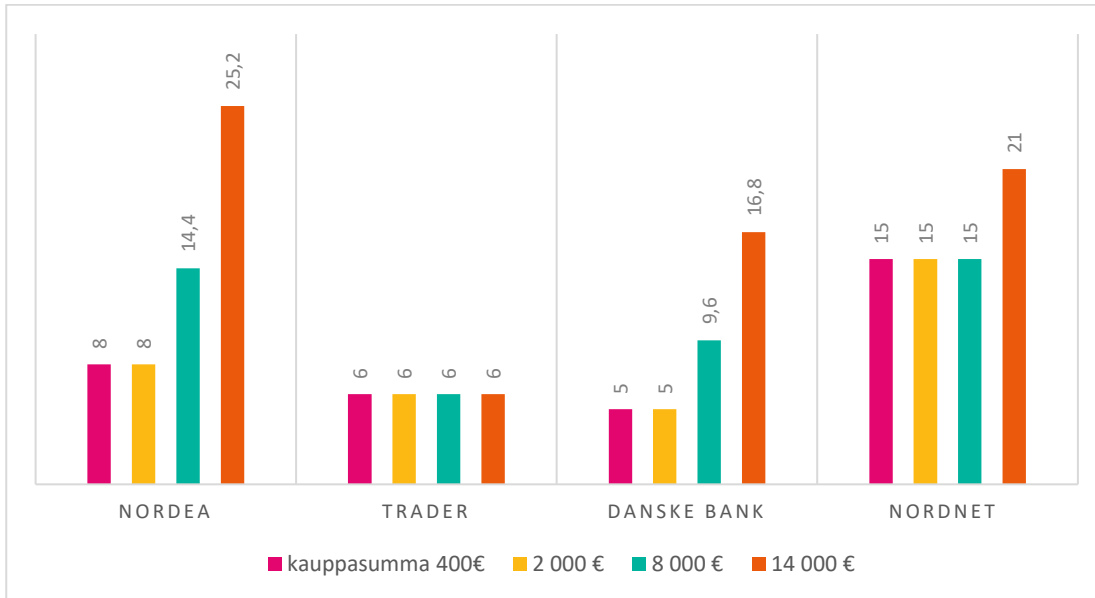
Kuviosta 3 voidaan havaita, että Nordea ei ole enää edullisin alle 500 euron kaupoissa, sillä OP:n minimipalkkio on vain 3 euroa sijoittajan palvelupaketissa. 300 euron kaupoissa Nordea ja OP ovat saman hintaisia. OP:n välityspalkkiot ovat 3000 ja 6000 euron kaupoissa edullisimmat. Nordealla on puolestaan selkeästi kalleimmat välityspalkkiot 3000, 6000 ja 15 000 euron kaupoissa. Mandatum Traderissa välityspalkkio ei muutu alle 15 000 euron kaupoissa laisinkaan. Mandatum Traderin välityspalkkiot ovat jälleen ylivoimaisesti edullisimmat kauppasumman ollessa 15 000 euroa.

Esimerkki 4

Esimerkissä 4 sijoittaja on sama kuin esimerkissä 3 eli Osakesäästäjien liiton jäsen, joka käy säännöllisesti osakekauppaa. Näin ollen kaupankäynnintasot pysyvät samoina, mutta välityspalkkiot muuttuvat osaksi, kun kauppaa käydään yhdysvaltalaisilla osakkeilla (ks. taulukko 15). OP:n osakesäästötilillä ei ole mahdollista käydä kauppaa yhdysvaltalaisilla osakkeilla. Esimerkissä ei oteta huomioon valuutanvaihdosta koituvia kustannuksia.

Taulukko 15. Välityspalkkiot esimerkissä 4

Palveluntarjoaja	Välityspalkkio yhdysvaltalaisille osakkeille
Nordea	0,18 %, minimi 8 €
Mandatum Trader	0,04 %, minimi 6 €
Danske Bank	0,12 %, minimi 5 €
Nordnet	0,15 %, minimi 15 €
OP	-

Kuvio 4. Esimerkin 4 välityspalkkiot euromääräisinä erikokoisissa kauppasummissa

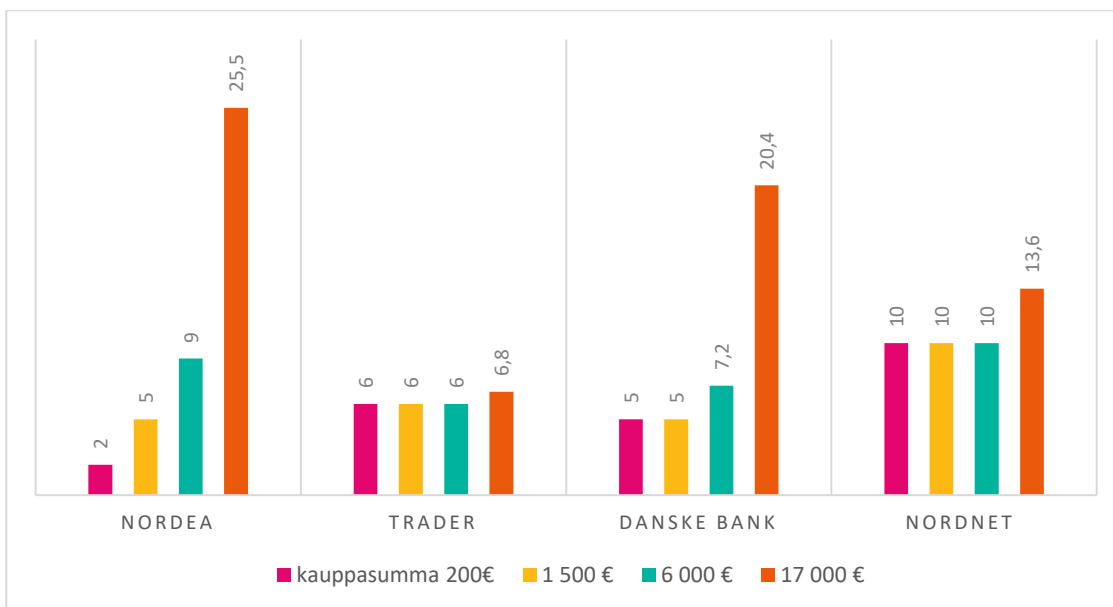
Kuten voidaan havaita (ks. kuvio 4), yhdysvaltalaisiin osakkeisiin sijoitettaessa palveluntarjoajien väliset välityspalkkiot vaihtelevat melko paljon keskenään. Danske Bankin minimipalkkio on yhden euron Mandatum Traderin minimipalkkiota edullisempi. Näin ollen Danske Bank tulee edullisimmaksi 400 ja 2000 euron kauppasummilla. Jo 8000 euron kaupoissa Mandatum Trader tulee palveluntarjoajista selkeästi edullisimmaksi. Kun kauppasumma on 14 000 euroa, on Mandatum Traderin välityspalkkiot ylivoimaisesti halvimmat. Nordnetin 15 euron minimipalkkio ei varsinaisesti kannusta sijoittamaan yhdysvaltalaisiin osakkeisiin edes tuhansien eurojen kauppasummilla. Nordea on jälleen esimerkin kallein palveluntarjoaja, kun kauppasumma on 14 000 euroa.

Esimerkki 5

Esimerkissä 5 kauppaa käydään Tukholman pörssissä. Sijoittaja on käynyt aktiivista osakekauppaa viimeisellä vuosineljänneksellä ja näin ollen maksanut yli 500, mutta alle 1000 euroa välityspalkkiota. Edellisessä kuussa sijoittaja on tehnyt yli 50, mutta alle 100 kauppaa. Kaupankäynninvolyymi on ollut yli 25 000, mutta alle 100 000 euroa. Nordeassa hän on palkkiotasolla 3, Traderissa Plus-tasolla, Nordnetissa tasolla 1 ja Danske Bankissa Tasolla 2. OP:n osakesäästötillillä ei voi käydä kauppaa Tukholman pörssissä. Esimerkin välityspalkkiot ovat taulukossa 16.

Taulukko 16. Välityspalkkiot esimerkissä 5

Palveluntarjoaja	Välityspalkkio Tukholman pörssissä
Nordea	0,15 %, minimi 5 € (alle 500 € kaupoissa 1 % enimmäispalkkio)
Mandatum Trader	0,04 %, minimi 6 €
Danske Bank	0,12 %, minimi 5 €
Nordnet	0,08 %, minimi 10 €
OP	-

Kuvio 5. Esimerkin 5 välityspalkkiot euromääräisinä erikokoisissa kauppasummissa

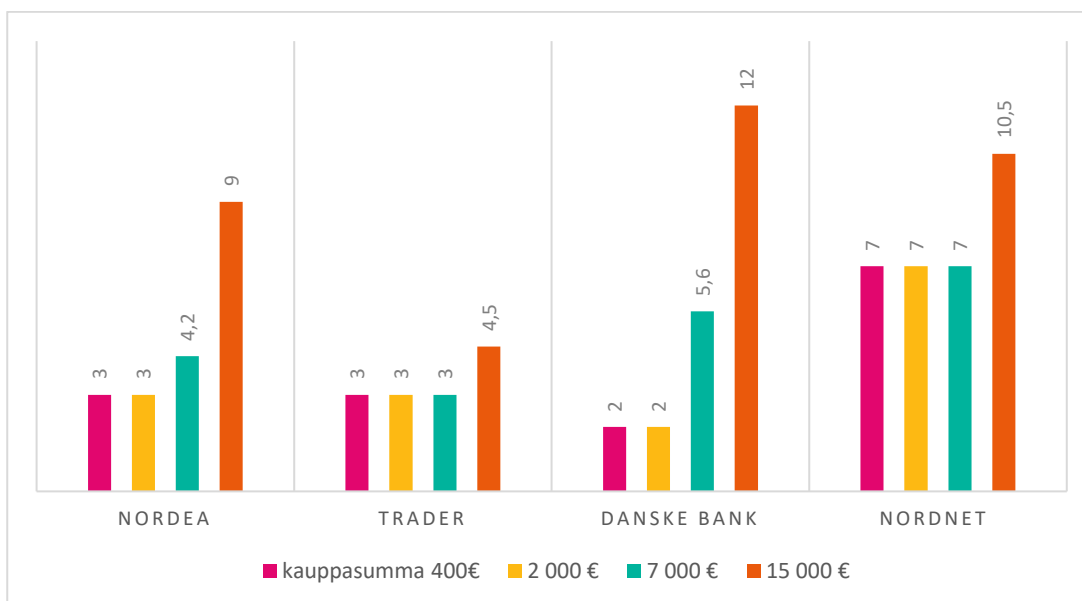
Kuviosta 5 voidaan havaita, että Nordea on jälleen edullisin, kun kauppasumma on 200 euroa. 1500 euron kaupoissa välityspalkkioiden vaihtelu ei ole merkittävää Nordnetia lukuun ottamatta. Nordnetin minimipalkkion vuoksi välityspalkkiot ovat huomattavan suuret 200 ja 1500 euron kaupoissa. Nordnet on kuitenkin välityspalkkioiltaan toiseksi edullisin palveluntarjoaja, kun kauppasumma on 17 000 euroa. Mandatum Traderin välityspalkkiot ovat jälleen edullisimmat, kun kauppasumma on 6000 euroa, tai enemmän. Nordea on 17 000 euron kaupassa kallein.

Esimerkki 6

Taulukko 17. Välityspalkkiot esimerkissä 6

Palveluntarjoaja	Välityspalkkio yhdysvaltalaisille osakkeille
Nordea	0,06 %, minimi 3 €
Mandatum Trader	0,03 %, minimi 3 €
Danske Bank	0,08 %, minimi 2 €
Nordnet	0,07 %, minimi 7 €
OP	-

Viimeisessä esimerkissä kauppaa käydään New Yorkin pörssissä. Sijoittaja käy todella aktiivisesti kauppaa, ja näin hän on kaikilla palveluntarjoajilla halvimmassa hintaluokassa (ks. taulukko 17). Halvimmat hintaluokat ovat Nordeassa taso 5, Mandatum Traderissa Best-hintaluokka ja Danske Bankissa taso 3. Nordnetissa sijoittaja on päässyt Active Trader -tasolle kaupankäynnin aktiivisuuden vuoksi. OP:n osakesäästötillillä ei voi käydä kauppaa yhdysvaltalaisilla osakkeilla.

Kuvio 6. Esimerkin 6 välityspalkkiot euromääräisinä erikokoisissa kauppasummissa

Kuviosta 6 voidaan havaita, ettei pienemmillä sijoitussummilla välityspalkkioissa ole suurta hajontaa Nordnetia lukuun ottamatta. Nordnetilla minimipalkkio on huomattavasti suurempi kuin muilla palveluntarjoajilla. Danske Bank on pienimmän minimipalkkionsa ansiosta halvin 400 ja 2000 euron kaupoissa. Nordnetin välityspalkkiot ovat kalleimmat 400, 2000 ja 7000 euron kaupoissa. Mandatum Trader on edullisin välityspalkkioiltaan, kun kauppasummat ovat yli 7000 euroa. Danske Bank on puolestaan kallein suurimmalla kauppasummalla.

Esimerkkien yhteenveto

Vertailun helpottamiseksi kaikkien kuuden esimerkin kalleimmat ja halvimmat palveluntarjoajat ovat taulukoitu (ks. liite 1). Taulukossa eri suuruiset kauppasummat ovat järjestelty niin, että pienimmät kauppasummat ovat omana kokonaisuutenaan, muutaman tuhannen kauppasummat omanaan ja niin edelleen. Palveluntarjoajalle, joka oli esimerkissä halvin merkattiin plusmerkki (+). Vastaavasti esimerkin kalleimmalle palveluntarjoajalle merkattiin miinusmerkki (-). Mikäli useammalla palveluntarjoajalla oli samansuuruinen välityspalkkio, merkattiin jokaiselle näistä + tai – merkki. Taulukon avulla voidaan havainnollistaa sitä, mikä palveluntarjoajista on halvin ja mikä puolestaan kallein eri suuruisissa kauppasummissa.

Kun sijoitettavasumma oli 150–400 euroa Nordea oli välityspalkkioiltaan edullisin. Esimerkkejä oli kuusi, ja Nordea oli edullisin neljässä. Näissä kahdessa esimerkissä, jossa Nordea ei ollut edullisin, sijoitettiin pohjoismaiden ulkopuolelle. Nordnetin välityspalkkiot olivat puolestaan neljässä esimerkissä kalleimmat, ja näin ollen Nordnet oli kallein palveluntarjoaja muutaman sadan euron kaupoissa. Kun sijoitettavasumma oli 1500–4700 euroa, oli Danske Bank edullisin palveluntarjoaja. Danske Bankin välityspalkkiot olivat pienimmät neljässä esimerkissä. Nordnetin välityspalkkiot olivat kalleimmat kolmessa esimerkissä ja Nordean kahdessa. Nordnet oli näin ollen jälleen esimerkkien kallein palveluntarjoaja, kun kauppasumma oli 1500–4700 euroa.

Mandatum Traderilla oli ehdottomasti esimerkkien halvimmat välityspalkkiot tuhansien eurojen kaupoissa. Kun kauppasumma oli 6000–8000 euroa, oli Mandatum Trader edullisin viidessä esimerkissä. Yli 14 000 euron kaupoissa Mandatum Trader oli jokaisen esimerkin halvin. Kalleimmaksi tulivat jälleen Nordnet ja Nordea. 6000–8000 euron kaupoissa Nordnet on neljässä esimerkissä kallein ja Nordea kolmessa. Yli 14 000 euron kaupoissa Nordea oli puolestaan kallein viidessä esimerkissä.

6.3 Tutkimustuloksien yhteenveto

OP:n osakesäästötili ei erotu edukseen muiden palvelutarjoajien osakesäästötiliin verrattuna. OP:n välityspalkkiot ovat erittäin kilpailukykyisiä, mutta kuukausittaiset kustannukset, etenkin sijoittajan palvelupaketissa, kumoavat kilpailukykyisten välityspalkkioiden tuomaa hyötyä. OP:n osakesäästötili ei ole myöskään ominaisuuksiltaan tai eduiltaan paras vaihtoehto. Harvakseltaan kaupaa käyvälle OP:n omistaja-asiakkaalle OP:n osakesäästötili säästäjän palvelupaketilla voi olla hyvä vaihtoehto. Kun kaupaa käy todella satunnaisesti Helsingin pörssissä ja kauppasummat liikkuvat muutaman sadan ja muutaman tuhannen välillä, on OP välityspalkkiollisesti jopa edullisin tutkimuksen palveluntarjoajista. Koska OP:n osakesäästötilin kautta voi alkuvaiheessa sijoittaa ainoastaan kotimaisiin osakkeisiin, jää hajauttaminen olemattomaksi. Osakesäästötili voi sopia osaksi sijoittajan laajempaa ”työkalupakkia”, jolloin omaisuutta voi hajauttaa myös muilla keinoin.

Aktiivisesti kaupaa käyvälle ja etenkin suomalaisiin osakkeisiin sijoittavalle Nordnet on erittäin hyvä vaihtoehto. Reaaliaikaisia kurssuja ja analyyseja kaipaavalle sijoittajalle Nordnetin maksuton lisäpalveluiden tarjonta on laajin. Nordnetista löytyy myös kaupankäyntipalveluita edistyneemmille sijoittajille. Nordnetin osakesäästötili ei ole kuitenkaan kaikille sijoittajille paras vaihtoehto. Nordnetilla markkinavalikoima ei ole erityisen laaja ja ulkomaille sijoitettaessa välityspalkkiot ovat huomattavasti suurempia kuin Helsingin pörssissä. Nordnetin minimipalkkiot eivät kannusta sijoittamaan ulkomaisiin osakkeisiin edes tuhansien eurojen kauppasummilla.

Paljon ulkomaisiin osakkeisiin sijoittavalle sijoittajalle Nordea, Mandatum Trader ja Danske Bank ovat parempia vaihtoehtoja. Nordean osakesäästötili on oiva valinta piensijoittajalle, sen 1 % palkkiokaton vuoksi. Nordea oli vertailussa poikkeuksetta halvin pienillä summilla pohjoismaihin sijoitettaessa. Sijoittajille, jotka haluavat sijoittaa muutamaa sataa euroa suurempia summia tai pohjoismaiden ulkopuolelle, Nordea ei välityspalkkiollisesti ole järkevin vaihtoehto. Nordean osakesäästötilin ehdoton vahvuus on kerran kuukaudessa järjestettävät osakesäästöpäivät. Tämän ansiosta sijoittaja voi hajauttaa omistuksiaan maantieteellisesti maksamatta kuitenkaan suuria välityspalkkioita.

Mandatum Trader on markkinasta riippumatta edullisin vaihtoehto sijoittajille, joiden yksittäiset kaupat ovat suuruudeltaan tuhansia euroja. Traderissa on myös ehdottomasti laajin markkinatar-

jonta, jolloin Mandatum Trader on erittäin hyvä valinta ulkomaisiin osakkeisiin sijoittavalle. Pienellä salkulla ja pienillä kauppasummilla harvakseltaan kauppaa käyvälle Mandatum Trader ei välttämättä ole edullisin vaihtoehto, sen Basic-tason suuren minimipalkkion vuoksi. Välityspalkkioiden ja markkinavalikoiman lisäksi Mandatum Traderin vahvuus on monipuoliset kaupankäyntipalvelut. Traderin heikkous on reaaliaikaisten kurssien puuttuminen. Kursseja kaipaavan on tilattava maksulliset reaaliaikaiset pörssikurssit erikseen.

Danske Bankin osakesäästötili sopii etenkin Akavan jäsenliittojen ja Suomen Osakesäästäjien jäsenille, kun sijoitussummat ovat muutamia tuhansia. Pohjoismaiden ulkopuolelle sijoittavalle liitonjäsenelle Danske Bank on vertailtavista palveluntarjoajasta edullisin vaihtoehto, kun sijoitussummat ovat alle 6000 euroa. Danske Bankin osakesäästötilin vahvuudet ovat laaja markkinavalikoima ja kaikilla markkinoilla yhtenäiset välityspalkkiot.

Kuten jo aikaisemmin todettiin, Ålandsbankenin osakesäästötilistä oli erittäin heikosti tietoa saatavilla. Tämän vuoksi pankin osakesäästötilistä on vaikea tehdä yhteenvetoa. Täyden palvelun varainhoitoa kaipaavalle Ålandsbankenin osakesäästötili on kuitenkin ainoa vaihtoehto.

7 Johtopäätökset

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää minkälaisia yhtäläisyyksiä ja eroja osakesäästötilien välillä on ja minkälaisille sijoittajille eri palveluntarjoajien osakesäästötilit voisivat olla paras valinta. Opinnäytetyön tässä osiossa saatujen tutkimustulosten perusteella tehdään johtopäätökset, eli vahvistetaan jo aiemmin esiin tuotua tietoa ja vastataan tutkimuskysymyksiin.

Voidaan todeta, ettei palveluntarjoajien osakesäästötilien vertailu ole yksinkertaista. Osakesäästötili on palvelu, ja jokainen palveluntarjoaja on rakentanut omannäköisensä palvelun. Etenkin lisäpalvelupaketit ja välityspalkkiot tekevät vertailusta haasteellista, sillä ne eivät ole suoraan toisiinsa verrannollisia. Osalla palveluntarjoajista lisäpalvelut ovat osana suurempaa lisäpalvelupakettia, kun taas toisilla jokainen lisäpalvelu on erikseen ostettavissa. Lisäpalveluiden hintoihin vaikuttavia

tekijöitä on useita, joka tekee vertailusta entistä haastavampaa. Välityspalkkioiden määräytymisperusteiden erovaisuuksien vuoksi niitä on lähes mahdotonta vertailla ilman erilaisia sijoitusprofileja.

Yleisesti toimenpiteiden hinnat, tai tilin kuukausittaiset maksut eivät eroa huomattavasti toisistaan OP:n sijoittajan palvelupaketin kuukasimaksua lukuun ottamatta. Verrattuna muiden palveluntarjoajien kuukasimaksuihin, sijoittajan palvelupakettia voidaan pitää kalliina sen tarjoamiin ominaisuuksiin ja etuihin nähden. Osakesäästötileille ostattavien lisäpalveluiden hinnoissa on vaihtelevuutta. Tällä tutkimuksella ei saatu vastausta siihen, minkä palveluntarjoajan maksulliset lisäpalvelut ovat edullisimmat tai vaihtoehtoisesti kalleimmat. Lisäpalveluiden yksityiskohtaisempi vertailu vaatisi kokonaan oman tutkimuksen.

Vertailtavien yhtiöiden osakesäästötilien välityspalkkiot eroavat toisistaan merkittävästi. Välityspalkkioihin vaikuttavat olennaisesti sijoitettavat summat, kaupankäynnin aktiivisuus ja markkina, jolle sijoitetaan. Kaikki palveluntarjoajat, joiden välityspalkkioita vertailtiin, palkitsevat asiakkaitaan aktiivisesta kaupankäynnistä halvemmilla välityspalkkioilla. Suurimmalla osalla palveluntarjoajista liittojen jäsenet ja omistaja-asiakkaat saavat merkittäviä rahanarvoisia etuja. Etenkin aktiivisemmän sijoittajan kannattaa harkita Suomen Osakesäästäjien liiton jäsenyyttä. Vaikka jäsenyys on maksullinen, voi se tuoda merkittäviä säästöjä etenkin välityspalkkioissa.

Osakesäästötilien ominaisuudet eroavat toisistaan jonkun verran. Välittäjä 2021-tutkimuksen mukaan, sijoittajat kaipaavat reaaliaikaisia pörssi uutisia ja yritysanalyysijä sijoituspäätösten tueksi. Maksullisten lisäpalveluiden ansiosta tileistä saa rakennettua ominaisuuksiltaan melko samankaltaisia juuri analyysien, uutispalveluiden ja reaaliaikaisten kurssitietojen osalta. Tutkimuksessa löydettiin myös ominaisuuksia, joita vain tietyn palveluntarjoajan osakesäästötili tarjoaa. Merkittävimmät erot osakesäästötilien ominaisuuksissa ovat kaupankäyntipalveluissa ja tarjolla olevien markkinoiden määrässä. Yksi merkittävä löydös oli kaupankäyntiluotto, jota vertailtavista palveluntarjoajista vain Nordnet tarjoaa.

Palveluntarjoajista yksikään ei ole yksiselitteisesti taloudellisesti kannattavin tai ominaisuuksiltaan ylivoimaisin vaihtoehto. Ei ole yksiselitteistä vastausta edes siihen, millaiselle sijoittajalle kunkin palveluntarjoajan osakesäästötili olisi paras valinta. Nordnet erottuu muista palveluntarjoajista

laajimmalla maksuttomien lisäpalveluiden valikoimallaan ja Mandatum Trader suurimmalla markkinavalikoimallaan. Välityspalkkioiden osalta voidaan todeta, että Nordea on edullisin vaihtoehto sijoittajalle, joka käy kauppaa muutaman sadan euron kauppasummilla pohjoismaisissa pörseissä. Danske Bank on puolestaan edullisin sijoittajalle, jonka yksittäiset kaupat ovat suuruudeltaan muutamia tuhansia euroja. Mandatum Trader on ehdottomasti edullisin palveluntarjoaja, kun sijoittajan kertasijoitukset ovat suuria.

Sijoittajan on mahdollista säästää suuria summia etenkin välityspalkkioissa, kun valitsee itselleen sopivimman palveluntarjoajan. Ominaisuuserot osoittavat, että osakesäästötilin valinnassa pelkkiä välityspalkkioita vertaamalla, vertailu jää vajavaiseksi. Monien sijoittajien sijoitusstrategian kannalta juuri tarjolla olevien markkinoiden laajuus tai tietyt lisäominaisuudet ovat välttämättömiä. Se kenen palveluntarjoajan osakesäästötili on paras valinta, on sijoittajan itse päätettävä. Sijoittajan tulee pohtia omia kaupankäyntitottumuksiaan sekä niitä ominaisuuksia ja lisätoimintoja, jotka hän kokee osakekaupankäynnissään tärkeäksi. Maksulliset lisäominaisuudet kumoavat osaltaan edullisten välityspalkkioiden tuomaa hyötyä. On mahdollista, että palveluntarjoajaa valitessaan sijoittaja joutuu tekemään kompromisseja ominaisuuksien ja itselle edullisimpien välityspalkkioiden välillä.

Etenkin ulkomaisia arvopapereita sisältävän osakesäästötilin siirtäminen palveluntarjoajalta toiselle tulee kalliiksi. Tiliä ei myöskään voida siirtää kaikille palveluntarjoajille, joten sijoittajan kannattaa heti alkuunsa valita omiin kaupankäyntitarpeisiinsa sopivin palveluntarjoaja. On hyvä muistaa, että sijoittajan sijoitustyyli saattaa muuttua tulevaisuudessa merkittävästi. Joskus palveluntarjoajan vaihtaminen kannattaa siirtokuluista huolimatta, sillä ajan kuluessa vaihtamisesta saatava taloudellinen hyöty saattaa olla sijoittajalle suurempi, kuin siirrosta maksettava kulu.

Sijoittamisen suosio kasvaa jatkuvasti, ja näin ollen myös osakesäästötilin valinta koskettaa jatkuvasti suurempaa joukkoa. Osakesäästötili on ajankohtainen sijoittamisen työkalu, jonka johdosta sen ympärillä tapahtuu jatkuvasti muutoksia. Vaikka laki määrittelee suurelta osin osakesäästötilien toimintaa, on eri palveluntarjoajien osakesäästötilien välillä merkittäviä eroja. Koska osakesäästötilien perusteellinen vertailu ja sopivimman palveluntarjoajan löytäminen ei ole yksinkertaista, vaatii se sijoittajilta paljon aikaa ja vaivaa. Yhdellä tutkimuksella on mahdotonta tutkia osakesäästötilejä perinpohjaisesti.

8 Pohdinta

Tutkimusongelmana oli selvittää miten suomalaisten palveluntarjoajien osakesäästötilien kulut ja ominaisuuden eroavat toisistaan, ja mikä palveluntarjoajista kannattaisi valita. Tutkimuksen kohteena oli Suomessa toimivat osakesäästötilit. Koska Suomessa osakesäästötiliä tarjoaa ainoastaan kuusi finanssialan toimijaa, ei tutkimuskohteiden määrää tarvinnut rajata. Tutkimuksen aineisto kerättiin sekundäärisestä datasta ja se analysoitiin sisällönanalyysin keinoin. Tutkimustulosten esittämiseen hyödynnettiin vertailua. Vertaileva kvalitatiivinen tutkimusote sopi tutkimukseen hyvin ja sillä saatiin suunnitelmien mukaisesti tuotua esiin osakesäästötilien yhtäläisyyksiä ja eroja. Vertailun keinoin pystyttiin myös osoittamaan välityspalkkioiden vaihtelevuus erisuuruisissa osakekaupoissa.

Tutkimus onnistui kaiken kaikkiaan hyvin, vaikei se edennytkään suunnitellun aikataulun mukaisesti. Alun perin tutkimus oli tarkoitus toteuttaa kevään 2021 aikana, mutta aineisto saatiin kerättyä vasta syksyllä 2021. Tutkimuksen viivästyminen toi kuitenkin loppupeleissä positiivisen lisän tutkimukseen, sillä näin mukaan saatiin myös OP:n osakesäästötili. OP:n osakesäästötili lanseerattiin vain viikko aineistokeruun jälkeen. Viivästyminen ei vaikuta tutkimuksen luotettavuuteen, sillä teoreettisen viitekehyksen ajantasaisuus on tarkistettu ja kaikki tutkimusaineisto on kerätty viikon sisällä eli aineisto on keskenään vertailukelpoista.

Ålandsbankenin osakesäästötilistä ei toimenpidehinnaston lisäksi saatu juuri mitään tietoa. Lähdeaineiston puutteellisuuden vuoksi Ålandsbankenin osakesäästötilistä ei onnistuttu saamaan tasa-vertaista kuvaa muiden palveluntarjoajien osakesäästötiliä nähden. Ålandsbankenin osakesäästötilin pois jättäminen välityspalkkioiden vertailuista lisäsi kuitenkin osaltaan tutkimuksen luotettavuutta. Näin varmistettiin, ettei tutkimuksessa ole mitään tulkinnanvaraista tai väärää tietoa.

Välityspalkkioista ja niihin vaikuttavista tekijöitä saatiin tämän tutkimuksen perusteella hyvä yleiskäsitys. Erilaisia sijoittajia on kuitenkin lukematon määrä, eikä tutkimuksessa voitu esimerkkien avulla havainnollistaa välityspalkkioita kuin vain murto-osalle erilaisista sijoitusprofiileista. Kuten tutkimustulokset osoittavat, etenkin pienemmissä kauppasummissa halvimman palveluntarjoajan löytäminen ei ole yksiselitteistä, vaan se vaatisi sijoittajan kokonaisvaltaisen tilanteen tuntemista.

Kaupankäyntipalveluiden tarjonta eroaa merkittävästi palveluntarjoajien välillä. Tutkimuksen avulla saatiin käsitys tarjolla olevista kaupankäyntipalveluiden määristä ja siitä, millaisille sijoittajille ne ovat tarkoitettu. Pelkkien kuvausten perusteella on kuitenkin mahdotonta vertailla kaupankäyntipalveluiden toimivuutta ja näppäryyttä käytännössä.

Kuten aikaisemmin todettiin, tällä tutkimuksella ei saatu vastausta palveluntarjoajien maksullisten lisäpalveluiden edullisuuteen tai kalleuteen. Tutkimuksessa lisäpalveluiden sisällön vertaaminen jäi myös pintapuoliseksi. Tarjolla olevien pörssikurssien, analyysien ja kaupankäyntipalveluiden sisällön yksityiskohtaisempi selvittäminen vaatisi oman tutkimuksensa. Näiden ominaisuuksien yksityiskohtainen tunteminen ei ollut kuitenkaan tämän tutkimuksen ongelman kannalta olennaisinta.

Osakesäästötilit ovat moniulotteinen kokonaisuus eikä yhdellä tutkimuksella ole mahdollista saada täydellistä kuvaa jokaisesta osakesäästötilien välisestä erosta. Tästä huolimatta, tämän tutkimuksen kaikki tavoitteet täyttyivät. Tutkimuksessa onnistuttiin löytämään monipuolisesti erilaisia yhtäläisyyksiä ja eroja tilien väliltä. Tutkimuksessa oli mukana uusia palveluntarjoajia ja muuttuneita välityspalkkioita. Näin ollen tutkimustulokset tarjoavat uutta, erittäin ajankohtaista ja päivitettyä tietoa osakesäästötilien välisistä eroista.

Tutkimustulosten taulukoinnilla, havainnollistamisella, loogisella jäsentämisellä ja yhteenvedolla onnistuttiin muodostamaan kokonaisuus, jonka perusteella tilien välisiä eroja on helppo tarkastella. Tutkimuksella voidaan tuoda tärkeää ja ajantasaista tietoa osakesäästötilien eroista sekä helpottaa tilien vertailua. Etenkin aloittelevat tai osakesäästötilistä kiinnostuneet sijoittajat voivat hyödyntää tämän tutkimuksen tuloksia sijoituspäätöksissään.

Luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuutta tarkasteltiin koko tutkimuksen ajan. Luotettavuutta varmistettiin riittävällä dokumentaatiolla ja lisäksi kaikissa tutkimuksen vaiheissa tehdyt valinnat perusteltiin huolellisesti. Teoreettisessa viitekehysessä hyödynnettiin mahdollisimman monipuolisesti ajantasaista aineistoa ja käsitteitä avattiin useammasta eri näkökulmasta. Tutkimuksen aineisto koottiin sekundäärisestä datasta. Kuten Hirsjärvi ym. (2008) toteaa, sekundääriseen datan kanssa tulee olla aina hyvin lähdekriittinen. Tämän tutkimuksen aineisto kerättiin ainoastaan osakesäästötiliä tarjoavien palveluntarjoajien verkkosivuilta, jolla voitiin varmistaa lähdeaineiston luotettavuus.

Laadullisen tutkimuksen luotettavuuden arviointiin ei ole yksiselitteistä ohjetta. Usein tutkimuksen luotettavuutta arvioidaan validiteetin ja reliabiliteetin avulla. Validiteetti tarkoittaa tutkimuksen kykyä mitata oikeita asioita. Tämän tutkimuksen osalta voidaan todeta, että tutkimus oli validi. Valittujen menetelmien avulla saatiin tuotua esiin osakesäästötilien välisiä yhtäläisyyksiä ja eroja. Lisäksi pystyttiin suuntaa antavasti osoittamaan, minkälaisille sijoittajaprofiileille mikäkin palveluntarjoaja voisi olla paras valinta. Reliaabeliudella tarkoitetaan puolestaan mittaustulosten toistettavuutta. Tämän tutkimuksen kannalta reliabiliteettia on vaikea todeta, sillä tutkimuksella on OP:n osakesäästötilin lanseerauksen ja Nordean hintamuutoksen vuoksi uutuusarvoa, eikä vastaavantilaisia tutkimuksia ole aiheesta vielä tehty.

Yleistettävyyden ja siirrettävyyden ovat myös keinoja luotettavuuden arviointiin. Tämän tutkimuksen osalta yleistettävyyden ja siirrettävyyden on vaikea ottaa kantaa, sillä tutkimuksessa oli mukana kaikki osakesäästötiliä Suomessa tarjoavat palveluntarjoajat. Jollain osin kulu- ja ominaisuuserojen voidaan olettaa toistuvan myös esimerkiksi arvo-osuustilissä ja muissa sijoitusinstrumenteissa. Teoriaosuudessa käsitellään yleisiä sijoittamiseen liittyviä käsitteitä kuten hajauttamista, riskiä ja tuottoa. Näin ollen lukija voi hyödyntää tutkimuksen teoreettista viitekehystä muuhunkin kuin vain osakesijoittamiseen. Tutkimuksen yleistettävyyttä ja siirrettävyyttä ei voida kuitenkaan todeta täydelliseksi.

Havainnot

Mielenkiintoinen havainto tutkimusta tehdessä oli se, että Nordea on poistanut 1.10.2021 alkaen 1 %:n enimmäispalkkionsa alle 800 € kaupoista pohjoismaisten pörssien ulkopuolisilla markkinapaikoilla (Kaupankäyntipalvelut n.d). Tämä tarkoittaa sitä, että Nordea on aikaisemmin useissa tapauksissa ollut halvin vaihtoehto muutaman sadan euron kauppasummilla myös pohjoismaiden ulkopuolisessa kaupassa. Tämä merkittävä muutos Nordean välityspalkkioissa tuo tälle tutkimukselle lisäarvoa. Muutoksen vuoksi tutkimustulokset eroavat tältä osin aikaisemmista tutkimuksista.

Muuten aikaisemmissa tutkimuksissa on päädytty melko samankaltaisiin tuloksiin välityspalkkioiden osalta. Salonen (2020) ja Salomaa (2020) ovat kummatkin tutkimuksissaan tulleet lopputulokseen siitä, että Nordea on edullisin vaihtoehto pieniä summia sijoittavalle ja Mandatum Trader puolestaan edullisin, kun sijoitetaan suuria summia kerrallaan tai omistetaan suuri sijoitussalkku. Salosen (2020) mukaan Nordnet on oiva valinta aktiivisille kaupankävijöille, joiden kauppasummat

eivät ole satoja euroja suurempia, kun taas Danske Bankin osakesäästötilin todettiin olevan kallis etenkin piensijoittajalle. Salomaan (2020) mukaan Nordnet on monissa tapauksissa hyvä valinta ja sopii aktiivisille kaupankävijöille, mutta ulkomaille sijoitettaessa välityspalkkiot ovat kalliita. Danske Bank sopii Salosen (2020) mukaan etenkin liittojen jäsenille tai aktiivisesti kauppaava kävijöille.

Tutkimuksen teon aikaan Kauppalehdessä julkaistiin artikkeli osakesäästötilien asiakkuuksien jakautumisesta. Syyskuun 2021 lopussa osakesäästötilijä oli avattu 230 000 kappaletta, joista yli 75 prosenttia oli Nordnetissa. (Nihtinen 2021.) Tämän tutkimuksen tulosten valossa Nordnetin ilmiömaista suosiota voidaan vain ihmetellä. Tässä tutkimuksessa Nordnet ei noussut ylivoimaiseksi osakesäästötilin palveluntarjoajaksi, etenkin välityspalkkiollisesti. Varsinkaan piensijoittajille Nordnet ei ole halvin vaihtoehto. Näin myös Nihtinen (2021) toteaa. Nihtisen (2021) mukaan Nordnetin tuottama mediasisältö ja sisäänheittotuotteina toimivat kuluttomat indeksirahastot voivat olla osa syy Nordnetin valtavaan suosioon.

Osakesäästötili on vielä todella uusi palvelu ja toimivia käytänteitä haetaan. Marraskuussa 2021 hallitukselle on tehty esitys veronkorotuksen määräämättä jättämisestä, mikäli sijoittaja on avannut useamman osakesäästötilin, mutta varoja on vain yhdellä tilillä (Usean osakesäästötilin avaamisesta johtuneisiin veronkorotuksiin muutoksia 2021). Uudistuksen myötä sijoittajaa ei rangaistaisi, mikäli hän on erehdyksissään avannut useamman osakesäästötilin. Sijoittajalla saa olla lain mukaan vain yksi osakesäästötili, mutta tili on silti mahdollista avata useammalle palveluntarjoajalle. Tällä hetkellä ei ole käytössä järjestelmää, jolla useamman tilin avaamista voitaisiin valvoa. Tilien päällekkäisyydet selviävät vasta palveluntarjoajilta Verohallinnolle tulevista raporteista. Voisi kuvitella, että tulevaisuudessa osakesäästötilin lainsäädäntöä tullaan muuttamaan enemmänkin ja esimerkiksi valvontaa kiristetään epäkohtien välttämiseksi.

On epäselvää, kuka osakesäästötilin saa oikeasti avata. Laissa ei ole määritelty muuta kuin, että tilin avaajan pitää olla luonnollinen henkilö. Esimerkiksi Verohallinnon verkkosivuilla sanotaan, että tilin voi avata myös muu kuin Suomessa asuva Suomen kansalainen. Sama lause löytyi myös muilta verkkosivuilta. Tämä voidaan tulkita niin, että tilin voi avata vain Suomen kansalainen. Osakesäästötilin voi kuitenkin avata verkkopankkitunnuksilla tunnistautumalla, ja Suomessa myös ulkomaalainen voi avata käyttötilin ja näin ollen saada verkkopankkitunnukset itselleen. Nordnetin

verkkosivuilta löytyi myös ohjeet salkun avaamiseksi henkilöille, joilla ei ole Suomen kansalaisuutta. On siis epäselvää, edellyttääkö osakesäästötilin avaaminen Suomen kansalaisuutta vai ei. Epäselvyyden vuoksi tässä tutkimuksessa ei voitu rajata sitä, onko tulosten tarkoitus hyödyttää kaikkia yksityissijoittajia, vai vain sijoittajia, jotka ovat Suomen kansalaisia.

Vaikka palveluntarjoajien osakesäästötileistä löytyy selvästi hyviä vaihtoehtoja erilaisille sijoittajille, on hyvä muistaa, että osakesäästötili ei ole ainoa vaihtoehto osakesijoittajalle. Sijoittajan kannattaakin pohtia ennen tilin avaamista myös sitä, onko osakesäästötili, arvo-osuustili vai näiden yhdistelmä hänelle sopivin ja kannattavin ratkaisu.

Jatkotutkimusaiheet

Osakesäästötilin ollessa verrattain uusi palvelu, löytyy jatkotutkimusaiheita paljon. Tiliä on useassa tutkimuksessa vertailtu arvo-osuustiliin, mutta muista näkökulmista tehtyjä tutkimuksia on melko vähän. Kuten aikaisemmin todettiin, etenkin osakesäästötilien välisiä ominaisuuksia on mahdollista tutkia vielä syvemmin lisäpalveluiden ja analyysien osalta.

Koska kyseessä on uusi sijoittamisen työkalu, voidaan olettaa, että tulevien vuosien aikana osakesäästötili tulee yhä useamman pankin tai muun palveluntarjoajan valikoimaan. Lisäksi osakesäästötilien palveluntarjoajilla on jatkuva kilpailu asiakkaista, jonka vuoksi tilien kulut ja ominaisuudet muuttuvat varmasti tulevaisuudessa. Muutaman vuoden kuluttua tai viimeistään siinä vaiheessa, kun markkinoille saapuu uusia osakesäästötilejä, on uudelle vastaavalle tutkimukselle aihetta.

Mielenkiintoinen jatkotutkimusaihe voisi koskea myös osakesäästötilin avanneita sijoittajia. Kvalitatiivisella haastattelututkimuksella voitaisiin selvittää esimerkiksi sitä, millä perusteilla sijoittajat ovat valinneet osakesäästötilin palveluntarjoajan ja minkälaista vertailua he ovat tehneet osakesäästötilien välillä ennen tilin avaamista. Osakesäästötilin avanneita sijoittajia voitaisiin myös haastatella käyttökokemuksiin liittyen. Onko osakesäästötili vastannut heidän odotuksiaan ja kuinka tiliä voitaisiin kehittää tulevaisuudessa vielä paremmaksi. Lisäksi jatkotutkimusta voitaisiin tehdä yleisesti osakesijoittajille. Tutkimuksella voitaisiin tutkia sitä, miksi sijoittajat eivät ole vielä avanneet osakesäästötiliä tai ovatko he ylipäätään harkinneet tilin avaamista. Jos harkinnan jälkeen tili on jätetty avaamatta, niin mitkä ovat syyt päätökselle.

Lähteet

- Airaksinen, O. 2020. Ajattelitko avata osakesäästötilin lapselle? Laki säätelee alaikäisen lapsen varojen sijoittamista. Taloustaito 17.7.2020. Viitattu 30.9.2021. <https://www.taloustaito.fi/Rahat/harkitsetko-osakesaastotilin-avaamista-lapselle-laki-saatelee-mihin-alaikaisen-lapsen-varojaa-sijoittaa/#3dcd9680>.
- Akavalaisten sijoittamisen edut. N.d. Julkaisu Danske Bankin verkkosivuilla. Viitattu 20.10.2021. <https://danskebank.fi/sinulle/tule-asiakkaaksi/akava/sijoittajan-edut>.
- Alhonsuo, S., Nilsén, A., Nousiainen, S., Pellikka, T. & Sundberg, S. 2012. Finanssitoiminnan käsikirja. 2. uud. p. Helsinki: Finva.
- Anderson, N. 2001. Sijoittamisen käsikirja. 2. p. Helsinki: Edita Oyj.
- Arvo-osuustili vs. osakesäästötili. N.d. Julkaisu Mandatum Traderin verkkosivuilla. Viitattu 13.3.2021. <https://www.mandatumtrader.fi/osakesaastotili/arvo-osuustili-vs.-osakesaastotili/>.
- Arvopaperien luovutusten verotus. 2019. Julkaisu Verohallinnon verkkosivuilla. Viitattu 7.3.2021. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48262/arvopaperien-luovutusten-verotus2/#4.2.2-hankintameno-olettama-ja-omistusaika>.
- ARVOPAPERIPALVELUIDEN PALVELUMAKSU. N.d. Julkaisu Danske Bankin verkkosivuilla. Viitattu 20.10.2021. <https://danskebank.fi/-/media/pdf/danske-bank/fi/sijoittaminen/list-of-fees-for-securities-services.pdf?rev=cc7217d913af49d8925282dfdb83d9ff&hash=45D3F4647971A8C9396AD38019D42350>.
- Danske Kaupankäynti Online. N.d. Julkaisu Danske Bankin verkkosivuilla. Viitattu 20.10.2021. <https://danskebank.fi/-/media/pdf/danske-bank/fi/sijoittaminen/kaupankaynti-online.pdf>.
- Elo, H. & Saarhelo, J. 2018. Osakesijoittajan maailmanvalloitus. Helsinki: Alma Talent.
- Eskola, J. & Suoranta, J. 2000. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 4. p. Tampere: Vastapaino.
- Havia, P., Lappalainen, V. & Rinta-Loppi, A. 2014. Erilainen ote omaan talouteen – vapaus, onni ja hyvä elämä. Helsinki: Talentum.
- HE 279/2018. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi osakesäästötilistä ja laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n muuttamisesta. Viitattu 4.3.2021. <https://finlex.fi/fi/esitykset/he/2018/20180279>.
- Hinnasto. N.d. Julkaisu Nordnetin verkkosivuilla. Viitattu 27.10.2021. <https://www.nordnet.fi/fi/palvelut/hinnasto>.
- Hinnasto. N.d. Julkaisu Traderin verkkosivuilla. Viitattu 21.10.2021. <https://www.mandatumtrader.fi/hinnoittelu/>.

Hinnasto. N.d. Julkaisu Ålandsbankenin verkkosivuilla. Viitattu 24.10.2021. <https://online.alandsbanken.fi/ebank/services/stockPriceListPop.do>.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13. uud. p. Helsinki: Tammi.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2008. Tutki ja kirjoita. 13.–14. uud. p. Helsinki: Tammi.

Hobson, R. 2012. Shares made simple: a beginner's guide to the stock market. 2. p. Hampshire: Harriman House Ltd. Viitattu 9.3.2021. <https://janet.finna.fi>, EbookCentral.

Hämäläinen, K. 2014. Sijoittaminen – Opas uteliaille. Pörssisäätiön opetusmateriaali. Viitattu 25.2.2021. https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2014/08/sijoitusopas_2014_fin_final_low1.pdf.

Johnsos. R. 2012. Equity Markets and Portfolio Analysis. New Jersey: Hoboken Wiley. Viitattu 10.3.2021. <https://janet.finna.fi>, Ebook Central.

Juhila, K. N.d. Laadullinen tutkimus ja teoria. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 19.4.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullinen-tutkimus-ja-teoria/>.

Juhila, K. N.d. Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 22.2.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullisen-tutkimuksen-ominaispiirteet/>.

Järvinen, S. & Parviainen, A. 2001. Pääomaturvattu sijoittaminen. Helsinki: Talentum.

Kallunki, J., Martikainen, M. & Niemelä, J. 2019. Ammattimainen sijoittaminen. 8. uud. p. Helsinki: Alma Talent.

Kananen, J. 2008. Kvali – Kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2010. Opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2017. Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Viitattu 22.2.2021. <https://janet.finna.fi>, Booky.

Kaupankäyntipalvelut. N.d. Julkaisu Nordean verkkosivuilla. Viitattu 20.10.2021. <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/sijoittaminen/kaupankaynti-verkossa.html>.

Kaupankäyntisovellukset. N.d. Julkaisu Nordnetin verkkosivuilla. Viitattu 28.10.2021. <https://www.nordnet.fi/fi/palvelut/kaupankayntisovellukset>.

Kauppila, K., Puttonen, V. & Repo, E. 2020. Miten sijoitan rahastoihin. Helsinki: Alma Talent.

Kontkanen, E. 2016. Pankkitoiminnan käsikirja. Helsinki: Finva.

Korpela, V. 2020. Sijoittajan verokirja. Helsinki: Verotieto Oy.

Koskinen, K. 2020. Osakesäästötili, mikä se on ja mitä minun pitäisi siitä tietää? Tilisanomat 18.5.2020. Viitattu 13.3.2021. <https://tilisanomat.fi/sijoittaminen/osakesaastotili-mika-se-on-ja-mita-minun-pitaisi-siita-tietaa>.

Kullas, E. & Myllyoja, N. 2020. Rahan taju. Helsinki: Alma Talent.

Kullas, E. & Oksanen, A. 2020. Ryysyistä rikkauksiin. Artikkelit EVA:n verkkosivuilla 13.1.2020. Viitattu 5.3.2021. <https://www.eva.fi/wp-content/uploads/2020/01/eva-artikkeli-13.1.2020.pdf>.

Kysymyksiä & vastauksia osakesäästötilistä. N.d. Julkaisu Ålandsbankenin verkkosivuilla. Viitattu 24.10.2021. <https://www.alandsbanken.fi/pankkipalvelut/sijoita-saasta/osakesaastotili/kysymyksiä-vastauksia-osakesaastotilista>.

Käy kauppaa ulkomaisilla osakkeilla. N.d. Julkaisu Nordnetin verkkosivuilla. Viitattu 28.10.2021. <https://www.nordnet.fi/fi/markkina/osakkeet/kay-kauppaa-ulkomaisilla-osakkeilla>.

L 680/2019. Laki osakesäästötilistä. Viitattu 5.3.2021. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190680#Pidm45237816768032>.

Laadullinen tutkimus. 2015. Avoin materiaali Jyväskylän yliopiston Kopassa. Viitattu 23.2.2021. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>.

Lainat ja luotot. N.d. Julkaisu Nordnetin verkkosivuilla. Viitattu 28.10.2021. <https://www.nordnet.fi/fi/palvelut/lainat-ja-luotot>.

Lehtonen, T. 2020. Nuoret aikuiset innokkaita sijoittajia. Julkaisu OP Median verkkosivuilla. Viitattu 5.3.2021. <https://www.op-media.fi/sijoittaminen/osakesijoittaminen/nuoret-aikuiset-innokkaita-sijoittajia/>.

Lepikkö, J. 2020. Osakesäästötilin verohyöty – näin maksimoit etusi. Artikkelit Nordnetin blogissa. Julkaistu 23.1.2020. Viitattu 14.3.2021. <https://www.nordnet.fi/blogi/osakesaastotilin-verohyoty/>.

Lindström, K. 2005. Menesty osakesijoittajana. Helsinki: Talentum.

Listamattomiin osakkeisiin sijoittaminen – Merkittävä veroetu vastaan riskit. 2021. Viisi vuotta vapauteen -blogi. Julkaistu 30.8.2020. Viitattu 20.4.2021. <https://www.rahaviisas.fi/sijoittaminen/listamattomiin-osakkeisiin-sijoittaminen-merkittava-veroetu-vs-riskit/>.

Maksa vero sijoituksista. 2021. Julkaisu Verohallinnon verkkosivuilla. Viitattu 6.3.2021. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/sijoitukset/maksa-vero-sijoituksista/>.

Malkiel, B. 2007. Sattuman kauppaa Wall Streetillä. Helsinki: Talentum.

Mikä on listautumisanti (IPO)? N.d. Julkaisu Nordean verkkosivuilla. Viitattu 20.10.2021. <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/sijoittaminen/ipo.html>.

Mikä Shareville on? N.d. Julkaisu Nordnetin verkkosivuilla. Viitattu 27.10.2021. <https://www.nordnet.fi/faq/921-mikae-shareville-on>.

Määrällinen tutkimus. 2015. Avoin materiaali Jyväskylän yliopiston Kopassa. Viitattu 4.2.2021. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus>.

Nihtinen, R. 2021. OP nukkui osakesäästötilinsä kanssa pommiin – Seuraavaksi sen pitäisi raivata tilaa Nordnetin hallitsemalta markkinalta. Kauppalehti 31.10.2021. Viitattu 3.11.2021. <https://www-kauppalehti-fi.ezproxy.jamk.fi:2443/uutiset/op-nukkui-osakesaastotilinsa-kanssa-pommiin-seuraavaksi-sen-pitaisi-raivata-tilaa-nordnetin-hallitsemalta-markkinalta/c498626a-cf31-470a-9c94-2192a2d014d0>.

Nikkinen, J., Rothovius, T. & Sahlström, P. 2002. Arvopaperisijoittaminen. Helsinki: WSOY.

Oksaharju, J. 2012. Hyvästä yhtiöstä hyvään sijoitukseen. Vantaa: Oksaharju Capital Oy.

Opi osakkeet. 2016. Nasdaq Helsingin julkaisu. 10. uud. p. Helsinki: Nasdaq.

Oppitunti 9: Miten osakesäästötili toimii. N.d. Oppimateriaali Pörssisäätiön verkkosivuilla. Viitattu 13.3.2021. <https://www.porssisaatio.fi/sijoituskoulu/miten-osakesaastotili-toimii/>.

Osakekaupankäynnin hinnasto. N.d. Julkaisu OP:n verkkosivuilla. Viitattu 25.10.2021. <https://www.op.fi/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/osakesijoitukset/hinnasto-omistaja-asiakkaille>.

Osakekaupankäynnin hinnasto. N.d. Julkaisu OP:n verkkosivuilla. Viitattu 25.10.2021. <https://www.op.fi/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/osakesijoitukset/hinnasto-ei-omistaja-asiakkaille>.

Osakesäästötili – nyt myös täyden valtakirjan varainhoitopalvelulla. 2021. Julkaisu Ålandsbankenin verkkosivuilla. Viitattu 24.10.2021. <https://www.alandsbanken.fi/blog/osakesaastotili>.

Osakesäästötili (OST) – Aloita osakesäästäminen. N.d. Julkaisu Nordean verkkosivuilla. Viitattu 20.10.2021. <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/sijoittaminen/osakesaastotili.html>.

Osakesäästötili harkinnassa? Katso vertailu ja vastaukset useimmin kysytyihin kysymyksiin. 2021. Julkaisu Vakuudeton verkkosivuilla. Viitattu 18.10.2021. <https://vakuudeton.com/osakesaastotili-vertailu/>.

Osakesäästötili. 2021. Julkaisu Verohallinnon verkkosivuilla. Viitattu 12.3.2021.

<https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/sijoitukset/osakes%C3%A4%C3%A4st%C3%B6tili/>.

Osakesäästötili. Maksimoi kasvu. N.d. Julkaisu Nordnetin verkkosivuilla. Viitattu 27.10.2021.

<https://www.nordnet.fi/fi/palvelut/tilit/osakesaastotili>.

Osakesäästötili. N.d. Julkaisu Danske Bankin verkkosivuilla. Viitattu 20.10.2021. [https://danskebank.fi/sinulle/tuotteet/saastaminen-ja-sijoittaminen/tuotteet/osakesaastotili#accordion-0-item-](https://danskebank.fi/sinulle/tuotteet/saastaminen-ja-sijoittaminen/tuotteet/osakesaastotili#accordion-0-item-4)

4.

Osakesäästötili. N.d. Julkaisu OP:n verkkosivuilla. Viitattu 13.3.2021. <https://www.op.fi/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/osakesijoitukset/osakesaastotili>.

OSAKESÄÄSTÖTILI. N.d. Julkaisu Traderin verkkosivuilla. Viitattu 21.10.2021. <https://www.mandatumtrader.fi/osakesaastotili/>.

Osakesäästötili. N.d. Julkaisu Ålandsbankenin verkkosivuilla. Viitattu 24.10.2021.

<https://www.alandsbanken.fi/pankkipalvelut/sijoita-saasta/osakesaastotili>.

Osakesäästötilien vertailu – Vertaa osakesäästötili. 2021. Julkaisu Vertailut.com verkkosivulla. Viitattu 16.4.2021. <https://vertailut.com/osakesaastotilit/>.

Osakesäästötilin toimenpidehinnasto. N.d. Julkaisu Traderin verkkosivuilla. Viitattu 21.10.2021.

<https://www.mandatumtrader.fi/4acc7f/globalassets/trader/hinnasto/osakesaastotilin-toimenpidehinnasto.pdf>.

Osakesäästötilin verotus. N.d. Julkaisu verohallinnon verkkosivuilla. Viitattu 13.3.2021.

<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/81118/osakes%C3%A4%C3%A4st%C3%B6tilin-verotus/>.

OSAKESÄÄSTÖTILISOPIMUKSEN HINNASTO. 2020. Julkaisu Danske Bankin verkkosivuilla. Viitattu

20.10.2021. <https://danskebank.fi/-/media/pdf/danske-bank/fi/sijoittaminen/osakesaestotilin-palveluhinnasto.pdf?rev=77e9057b2d0d4368beb-def279c64b45e&hash=37653435E20AF7CA1E80CE7F29A78264>.

Osakevälitys Ålandsbankenilla. N.d. Julkaisu Ålandsbankenin verkkosivuilla. Viitattu 24.10.2021.

<https://www.alandsbanken.fi/pankkipalvelut/sijoita-saasta/osakkeet/osakevalitys>.

Palveluiden hinnoittelurakenne, Danske Kaupankäynti Online – Osakesäästötili. N.d. Julkaisu

Danske Bankin verkkosivuilla. Viitattu 20.10.2021. https://danskebank.fi/-/media/pdf/danske-bank/fi/sijoittaminen/db_osakesaastotilin_hinnoittelurakenne_16122019_fi.pdf?rev=439506c84b2840a5b7d04e7e7cad8ad1&hash=47DD5C514AA8AD3491B81676549ED0E4.

Passiivinen vai aktiivinen rahasto? N.d. Julkaisu Nordnet-koulussa Nordnetin verkkosivuilla. Viitattu 9.4.2021. <https://www.nordnet.fi/blogi/koulu/rahastot/passiivinen-vai-aktiivinen-rahasto/>.

Pesonen, M. 2011. Jokamiehen sijoitusopas: Säästäjästä sijoittajaksi. Jyväskylä: Docendo.

Puttonen, V. 2009. Osta halvalla, myy kalliilla. Helsinki: WSOYpro.

Pääomatuloista tehtävät vähennykset. 2019. Julkaisu Verohallinnon verkkosivuilla. Viitattu 4.4.2021. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot-ja-vahennykset/paaomatuloista-tehtavat-vahennykset/>.

Pörssikaupankäynnin palvelut uudistuvat. N.d. Nordean verkkosivuilla julkaistu tiedote. Viitattu 20.10.2021. <https://www.nordea.fi/Images/146-320806/porssikaupankaynnin-palvelut-tiedote.pdf>.

Pörssikurssit, analyysit ja uutiset. N.d. Julkaisu Nordnetin verkkosivuilla. Viitattu 27.10.2021. <https://www.nordnet.fi/fi/palvelut/porssikurssit-analyysit-ja-uutiset>.

Routio, P. 2007. Vertailu. Avoin kurssiaineisto Taideteollisen korkeakoulun verkkosivuilla. Viitattu 23.2.2021. <http://www2.uiah.fi/projects/metodi/072.htm>.

Saloheimo, V. 2020. Osakesäästötilien kulut vertailussa – osakesäästäjille selviä jäsenetuja. Viisas Raha -lehti 3.1.2020. Viitattu 16.4.2021. <https://viisasraha.fi/Oma-talous/Osakes%3%A4%3%A4st%3%B6tilien-kulut-vertailussa-%E2%80%93-osa-kes%3%A4%3%A4st%3%A4jille-selvi%3%A4-j%3%A4senetuja>.

Salomaa, E. 2020. Osakesäästötilin sopivuus sijoittajalle. Opinnäytetyö, AMK. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, liiketalouden koulutusohjelma. Viitattu 16.4.2021. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/338520/Salomaa_Ella.pdf?sequence=2.

Salonen, I. 2020. Osakesäästötilin sopivuus yksityissijoittajalle. Opinnäytetyö AMK. Vaasan ammattikorkeakoulu, liiketalouden tutkinto-ohjelma, taloushallinto. Viitattu 16.4.2021. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/348634/Salonen_Ilkka.pdf?sequence=2.

Sammalisto, S. & Asunmaa, A. 2021. Viisas pääsee vähemmällä taloudessakin. Helsinki: Kauppakamari. Viitattu 10.8.2021. <https://janet.finna.fi>, KauppakamariTieto.

Sijoittajan korko-opas. 2018. Julkaisu Pörssisäätiön verkkosivuilla. Viitattu 10.4.2021. https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2011/12/korko_opas_2018_www.porssisaatio.fi.pdf.

Sijoittajan korko-opas. 2020. Julkaisu Pörssisäätiön verkkosivuilla. Viitattu 10.4.2021. <https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2020/12/Sijoittajan-korko-opas-2020.pdf>.

Sijoittajan vero-opas 2021. 2021. Julkaisu Pörssisäätiön verkkosivuilla. Viitattu 4.4.2021. <https://www.porssisaatio.fi/blog/2021/01/19/sijoittajan-vero-opas-2021/>.

Sijoittamisen riskit. N.d. Julkaisu Säästöpankin verkkosivuilla. Viitattu 12.3.2021. <https://www.saastopankki.fi/fi-fi/asiakaspalvelu/vinkit/saastaminen-ja-sijoittaminen/sijoittamisen-riskit>.

Sijoituslainan riskit. N.d. Julkaisu SEB:in verkkosivuilla. Viitattu 12.3.2021. <https://seb.fi/yksityisasiakkaat/saasta-ja-sijoita/sijoituslainat/sijoituslainat/sijoituslainan-riskit>.

Sijoitusrahasto-opas. 2015. Julkaisu Pörssisäätiön verkkosivuilla. Viitattu 10.4.2021. https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2015/05/sijoitus_rahasto_opas_2015_b.pdf.

Sullström, H. 2021. Mistä tiedän, mikä sijoitustili minulla on? Jättimätkytkin voi saada anteeksi, jos on avannut kaksi osakesäästötiliä vahingossa. Yle Uutiset 15.9.2021. Viitattu 2.10.2021. <https://yle.fi/uutiset/3-12101246>.

Suomen Osakesäästäjien edut. N.d. Julkaisu Danske Bankin verkkosivuilla. Viitattu 20.10.2021. <https://danskebank.fi/sinulle/tule-asiakkaaksi/yhteistyokumppaneiden-jasenedut/suomen-osakesaastajat#accordion-0-item-0>.

Terhemaa, A. 2020. Osakesäästötilille voi sijoittaa luotollakin, mutta matkaan voi tulla yllättäviä mutkia, joihin kannattaa varautua. Kauppalehti 1.1.2020. Viitattu 13.3.2021. <https://www-kauppalehti-fi.ezproxy.jamk.fi:2443/uutiset/osakesaastotilille-voi-sijoittaa-luotollakin-mutta-matkaan-voitulla-yllattavia-mutkia-joihin-kannattaa-varautua/8540f670-8ba2-46df-91be-2bb6a6178282>.

TraderGO. N.d. Julkaisu Traderin verkkosivuilla. Viitattu 21.10.2021. <https://www.mandatumtrader.fi/palvelu/go/>.

TraderONE. N.d. Julkaisu Traderin verkkosivuilla. Viitattu 21.10.2021. <https://www.mandatumtrader.fi/palvelu/one/>.

TraderPRO. N.d. Julkaisu Traderin verkkosivuilla. Viitattu 21.10.2021. <https://www.mandatumtrader.fi/palvelu/pro/>.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2012. Laadullinen tutkimus ja sisällön analyysi. Helsinki: Tammi.

Turunen, J. 2020. Sijoitusbuumi ulottuu jo lapsiin: Yhä useampi vanhempi kerää sijoittamalla lapsilleen säästöjä. Helsingin sanomat 4.12.2020. Viitattu 5.3.2021. <https://www.hs.fi/paivanlehti/04122020/art-2000007660245.html>.

Tutkimuksen toteuttaminen. 2021. Avoin materiaali Jyväskylän Yliopiston Kopassa. Viitattu 5.2.2021. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi/tutkimuksen-toteuttaminen>.

Usean osakesäästötilin avaamisesta johtuneisiin veronkorotuksiin muutoksia. 2021. Valtiovarainministeriön tiedote. Julkaistu 4.11.2021. Viitattu 19.11.2021. <https://vm.fi/-/usean-osakesaastotilin-avaamisesta-johtuneisiin-veronkorotuksiin-muutoksia>.

Usein kysytyt kysymykset. N.d. Julkaisu Traderin verkkosivuilla. Viitattu 21.10.2021. <https://www.mandatumtrader.fi/asiakaspalvelu/usein-kysytyt-kysymykset/>.

Vertaileva tutkimus. 2015. Avoin materiaali Jyväskylän Yliopiston Kopassa. Viitattu 4.2.2021. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/vertaileva-tutkimus>.

Vertailussa pankkien osakesäästötilit. 2019. Julkaisu Sijoittaja.fi verkkosivuilla. Viitattu 16.4.2021. <https://www.sijoittaja.fi/183662/osakesaastotilit-vertailu/>.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa: määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi.

Vuori, J. N.d. Johdanto: Tutkimusasetelman rakentaminen. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietarkisto. Viitattu 20.4.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/tutkimusasetelma/tutkimusasetelman-rakentaminen/>.

Välittäjä 2021-tutkimuksen tulokset on nyt julkaistu. 2021. Julkaisu Suomen Osakesäästäjien verkkosivuilla. Julkaistu 19.8.2021. Viitattu 5.11.2021. <https://www.osakeliitto.fi/uutiset/valittaja-2021-tutkimuksen-tulokset-on-julkaistu/>.

Liitteet

Liite 1. Välityspalkkioiden koonti

Taulukko 18. Esimerkkien edullisimmat ja kalleimmat välityspalkkiot

SIJOITETTAVA SUMMA 150-400 € (pinkki pylväs kuvioissa)					
	Nordea	Trader	Danske Bank	Nordnet	OP
Esimerkki 1	+	-			
Esimerkki 2	+			-	
Esimerkki 3	+	-			+
Esimerkki 4			+	-	
Esimerkki 5	+			-	
Esimerkki 6			+	-	
SIJOITETTAVA SUMMA 1500-4700 € (oranssi pylväs kuvioissa)					
	Nordea	Trader	Danske Bank	Nordnet	OP
Esimerkki 1		-			+
Esimerkki 2	-		+		
Esimerkki 3	-				+
Esimerkki 4			+	-	
Esimerkki 5	+		+	-	
Esimerkki 6			+	-	
SIJOITETTAVA SUMMA 6000-8000 € (vihreä pylväs kuvioissa)					
	Nordea	Trader	Danske Bank	Nordnet	OP
Esimerkki 1	-	+	-	-	
Esimerkki 2	-	+			
Esimerkki 3	-				+
Esimerkki 4		+		-	
Esimerkki 5		+		-	
Esimerkki 6		+		-	
SIJOITETTAVA SUMMA 14 000-21 000 € (punainen pylväs kuvioissa)					
	Nordea	Trader	Danske Bank	Nordnet	OP
Esimerkki 1	-	+	-	-	
Esimerkki 2	-	+			
Esimerkki 3	-	+			
Esimerkki 4	-	+			
Esimerkki 5	-	+			
Esimerkki 6		+	-		

Taulukossa 18 esimerkkien halvimmalle palveluntarjoajalle on merkitty plusmerkki ja kalleimmalle miinusmerkki. Taulukon avulla havainnollistetaan tutkimustuloksissa esitettyjen esimerkkien halvin ja kallein palveluntarjoaja eri kokoisissa kauppasummissa.